

B: bl.

830

Trykk 830

Tjenesteskifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser
for
befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

Rettelsesblad nr. 8

Gjelder fra 1. juli 1978

rettelsesblad nr. 8-16

Følgende rettelser foretas :

Innholdsfortegnelsen samt sidene merket 3/3—5, 11/11—14, 15/15, 15/16—21, 61—62/62—64, 64/64, 65/65, 92/92—93, 101—103/103—104, 105—107/107—108, Bilag nr. 1, side 5, og Bilag nr. 2, sidene 1—13, uttas og erstattes med vedliggende nye innholdsfortegnelse samt nye sider merket 3/3—5, 11/11—14, 14-15/15, 15/15, 15/15—21, 21/—, 61—62/ 62—64, 64/64, 65/65, 92/92—93, 101—102/102—103, 103—107/107, Bilag nr. 1, side 5, og Bilag nr. 2, sidene 1—17.

INNHold

Artikkel nr.

Ekspedisjonsbestemmelser for gods.

<i>Fraktbrev</i>	1—4
Fraktbrevets utfylling	3
Tjenestlige merknader i fraktbrevet	4
<i>Fraktens betaling</i>	5
<i>Godsets tilstand og emballering</i>	7
<i>Godsets innlevering</i>	8
<i>Låsing og plombering av vogner</i>	9
<i>Godsets merking</i>	11—14
Senderens merking av ekspressgods	11
Spesiell merking av ekspressgodssendingene	14
<i>Merking av vogner</i>	15—16
Spesiell merking av vogner (vognlastgods)	16
<i>Framsending av fraktbrev (følgepapirer)</i>	21
<i>Den ekspedisjonsmessige behandling av fraktbrevene for ekspressgods- sendinger</i>	22—33
Generelt	22
Ekspressgodssendinger med betalt frakt på sendestasjonen	23
Ekspressgodssendinger med frakt å betale ved bestemmelses- stasjonen	25
Privatfrankerte ekspressgodssendinger. Transportavtale	26
Frifraktsendinger	27
Samtrafikk	32—33
Fra en jernbanestasjon til et samtrafikkstoppested	32
Fra et samtrafikkstoppested til en jernbanestasjon	33
<i>Ekspedisjon av sendinger uten bruk av fraktbrev</i>	36
Lokalgoods	36.1
Avisssendinger	36.2—3
Plakater m.v. fra Fram Reklame-Byrå A/S	36.4
<i>Deponering av beløp for frakt m. v.</i>	37
<i>Omekspedering</i>	38
<i>Etterkrav</i>	40—43
Lokalt på NSB	41—42
Senderetterkrav	41
Ekspedisjonsetterkrav	42
Samtrafikk	43
<i>Kontant forskudd</i>	45
<i>Godsets behandling</i>	48
<i>Veiing</i>	51—52
Ekspressgods	51
Vognlastgods	52

<i>Underretning om ankommet gods</i>	53
<i>Utlevering av gods</i>	55
<i>Uavhentet gods</i>	58
<i>Fraktkonto</i>	59
<i>Fraktanvisninger</i>	60
<i>Kreditt ved spedisjons- og fortollingsoppdrag, samt kreditt for merverdiavgift ved fortollingsoppdrag</i>	61
<i>Avregning av fraktmoderasjon</i>	62
<i>Postverkets transporter</i>	64
<i>Transport av gods i beholdere og containere</i>	65—79
<i>Transport av ekspress- og vognlastgods på standard lastpall. Fraktfri retur av tomme lastpaller</i>	80
<i>Transport av gods i pallbokser</i>	82
<i>Behandling, reparasjon og transport m. v. av frankeringsmaskiner</i>	83—84
<i>Forskrifter for ekspedisjon av Norske Meieriers Salgssentrals (NMS') sendinger</i>	92
<i>A/S Vinmonopolets vognlastsendinger. (Retur av skadde vognlastsendinger)</i>	93
<i>Spesialavtale med firma Harald A. Møller A/S, Oslo, vedrørende firmaets sendinger til sine Volkswagenforhandlere</i>	94
<i>Godsforsikring</i>	99
<i>Ekspedisjon av farlige stoffer og gjenstander som reisegods og ekspressgods</i>	100
 Ekspedisjonsbestemmelser for transport av levende dyr.	
<i>Generell</i>	101
<i>Ekspressgodssendinger</i>	102
<i>Vognlastsendinger</i>	103
<i>Samlastvogner</i>	104
<i>Ventilasjon under transporten</i>	105
<i>Rengjøring og desinfeksjon</i>	106
<i>Utlån av stoler, flagg, lykter og bøtter</i>	107

for sendingen gis. Hvis det forekommer rettelsener i fraktbrevet, skal dette attesteres av senderen eller hans bud. Angår rettelsen kolliantallet eller vekt, gjentas det rettede tall med bokstaver.

3. I rubrikken «Utleveringssted» skal føres det sted hvor sendingen virkelig ønskes utlevert til mottakeren. Det kan enten være et jernbaneekspedisjonssted som er inntatt i trykk 802 a Ekspedisjonssteder og sidespor ved NSB eller et ekspedisjonssted opptatt i samtrafikk.

Steder som ikke er inntatt i forannevnte trykk eller er opptatt i samtrafikk, kan ikke stå som utleveringssted i fraktbrevet, men må føres som adresse. Som utleveringssted i slike tilfelle skal senderen føre det ekspedisjonssted (overgangsstasjon) hvor godset skal hentes eller hvorfra det skal videretransporteres.

For sendinger til et sidespor anføres både sidesporets navn og navnet på den stasjon som sidesporet er underlagt. Stasjonsnavnet settes da i parentes.

4. Hvis godset skal ekspederes videre fra en overgangsstasjon gjennom speditør (herunder jernbanens spedisjonskontorer) skal vedkommende speditør være angitt som mottaker. Den endelige mottakers navn og adresse føres i fraktbrevets felt «Varespesifikasjon/underretninger til mottakeren».

Det skal være angitt bare *ett* utleveringssted. Dobbeltadresse som Grefsen pr. Oslo, Arna pr. Bergen må ikke forekomme. Som utleveringssted skal i nevnte tilfelle være angitt *enten* Grefsen *eller* Oslo, Arna *eller* Bergen.

For sendinger til bystasjoner bør føres så nøyaktig adresse som mulig, i første rekke gate, nummer og oppgang og om mulig også etasje. Har mottakeren telefon, bør nummeret føres i fraktbrevet.

5. Sendere som ønsker at godset skal hentes ved utleveringssteder hvor godsutkjøring er etablert, kan føre «Hentes» i fraktbrevet, jfr. Godstariiffens § 31.

For sendinger som skal ekspederes i samtrafikk eller som skal framføres over en annen veg enn den ordinære, skal *overgangsstasjonen* være ført i fraktbrevet.

6. For vognlaster skal kolliantallet ikke føres opp i fraktbrevet med mindre ettertelling er foreskrevet. Ønsker senderen likevel å angi kolliantallet, bør dette gjøres i felt 4 «Underretninger til mottakeren». Hvis senderen har anført kolliantallet på fraktbrevet, uten at ettertelling er foreskrevet, skal senderstasjonen skrive eller stemple «Kolliantall ikke ettertelt» på samtlige deler av fraktbrevet.

7. Senderen skal i fraktbrevet gi en utvetydig forskrift om fraktens betaling. Denne forskrift skal tydelig angi hvem som skal betale frakten.

Ønsker senderen å forutbetale frakten bør dette uttrykkes ved «Frakt betales av sender», «Frakt og utkjøring betales av sender» e. l. Ønsker senderen at mottakeren skal betale frakten kan dette uttrykkes slik: «Frakt betales av mottaker», «Frakt og utkjøring betales av mottaker» e. l.

Mulige spesifikasjoner fra senderen til orientering for mottakeren føres i fraktbrevets felt «Varespesifikasjon/underretninger til mottakeren».

8. For sendinger av levende dyr skal fraktbrevet merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm).

I Vognlastfraktbrevet skal bildet plasseres til venstre i felt 33, «Evt. tilleggsfrankering».

I ekspressgodsfraktbrevet skal det plasseres til venstre i fraktbrevets frankeringsrubrikk.

For øvrig vises til art. 102, pkt. 2, art. 103, pkt. 2 og art. 104.

4. Tjenestlige merknader i fraktbrevet.

1. NSB's tjenestemenn skal foruten utfylling av de bestemte rubrikker for frakt og andre avgifter samt ekspedisjonsnummer m. v. også påføre fraktbrevet de opplysninger som er nødvendige for beregning og kontroll av fraktberegningsvekt, fraktbeløp m. v.

Fraktbrevet skal dessuten inneholde anmerkning om det er noe å bemerke til godsets tilstand ved innleveringen, jfr. etterfølgende art. 7 om godsets tilstand og emballering.

2. For vognlastsendinger som skal framføres etter bestemt transportplan, for vognlastsendinger som etter senderens forskrift framføres i persontog samt ved framføring av båre (lik), skal senderstasjonen anføre «Særtransport» i fraktbrevet. Transportplan anføres i fraktbrevets rubrikk «Transportplan (Tog nr.)». På samme måte anføres «Levende dyr» for alle sendinger av levende dyr og «Melk» for alle sendinger av melk.

3. Er en kunde innrømmet transportavtale med spesiell frakt- eller vektberegning skal senderstasjonen, etter nærmere ordre, påskrive eller påstemple fraktbrevet tjenstlig merknad sålydende: «Ansvar for riktig vekt/fraktberegning påhviler senderstasjonen. Had. sak nr. . . .» Denne merknad settes bare på fraktbrevets del 1.

5. Fraktens betaling.

Jfr. Bef. § 62.

Det skal i alminnelighet forlanges at frakt m. v. betales ved innleveringen når godset er lett bederelig eller når det på grunn av dets verdi eller beskaffenhet ikke byr tilstrekkelig sikkerhet for fraktomkostningene.

Fastboende trafikanter kan få tillatelse til å ekspedere slike

Godsets merking.

Jfr. Bef. § 54.

11. Senderens merking av ekspressgods.

1. Godset skal være forsvarlig merket. Merkingen skal være tydelig og varig og må stemme overens med fraktbrevet. Gamle og uriktige merker skal fjernes.

Til merking av gods nyttes:

- a) Merkelapper etter mønster og utstyr som er fastsatt av NSB. Se bilag nr. 1.
- b) Stempling med holdbar og iøynefallende farge direkte på hvert kolli (stensilmerking e. l.).

Godsslag som henhører under trykk 425, «Forskrifter for transport av farlige stoffer på Norges Statsbaner», skal dessuten merkes med spesielle faresedler, slik som anført i nevnte trykk — jfr. også art. 100.

2. Merkelappene skal være festet slik til godset at de ikke lett rives av.

3. Hvert kolli skal være tydelig merket med senders navn, senders adresse, sendersted, mottaker, mottakerens adresse og utleveringssted. Hver merkelapp skal dessuten være utfylt med sendingens kolliantall samt etterkravsbeløp hvis sendingen er belagt med senderetterkrav. Sendinger som skal ekspederes i samtrafikk med andre transportmidler eller som skal framføres over en annen veg enn den ordinære, skal dessuten merkes med overgangsstasjon.

I likhet med fraktbrevet, se art. 3, skal godset være tydelig merket med ett bestemt utleveringssted og med nøyaktigst mulig adresse. På sendinger til bystasjoner trengs nøyaktig angivelse av gatenavn, nummer og oppgang og om mulig også etasje.

Kolli med en vekt av 1 000 kg eller mer skal, i henhold til forskrift gitt av Direktoratet for Statens Arbeidstilsyn, være påmalt eller merket med kolliets bruttovekt. Hvis den nøyaktige vekt på grunn av særlige forhold ikke kan bestemmes, skal den omtrentlige vekt være angitt. Slik merking er særlig viktig for tunge kolli som skal videresendes med båt (NSB's stropper bør ikke nyttes ved heising ombord).

4. *Merkelapper* som nyttes til merking av ekspressgods skal være godkjent av NSB. Merkelappene bør ikke være mindre enn 12 × 7 cm. Merkelappene skal være trykt med sort eller rød trykkfarge og skal ha utstyr og mønster som prøvene i bilag nr. 1 viser. Det er ikke tillatt å forsyne merkelappene med reklame. Firmamerke kan tillates trykt ved siden av sender og sendersted når det kommer innenfor det avgrensede felt.

11—14

5. De forskjellige merkelapper for merking av ekspressgods har følgende bl. nr.:

- Bl. nr. 001.521.15. Kartongmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.16. Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.17. Påklebingsmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.18. Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk
- Bl. nr. 001.521.19. Påklebingsmerkelapp som kan skrives ut samtidig med fraktbrevet.

For merking av lokalgoods og stykkgodssendinger til utlandet nyttes bl. nr. 001.521.01. Kartongmerkelapp og bl. nr. 001.521.03. Påklebingsmerkelapp.

For merking av stykksendinger av tjenestegods som framføres i NSB's regi nyttes

- Bl. nr. 001.521.02 Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk
- Bl. nr. 001.521.04 Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk.

Merkelapper til tjenestebruk er vertikalt påtrykt «Tjenestebruk» til venstre for det avgrensede felt.

6. Kundene skal selv anskaffe merkelapper.

Ekspedisjonsstedene skal imidlertid ha tilstrekkelig beholdning for enkeltvis salg til kundene.

7. Ved salg til kunder er prisen 10 øre pr. stk. for kartongmerkelapper og påklebingsmerkelapper.

Den påklebingsmerkelapp som kan skrives ut samtidig med fraktbrevet, bl. nr. 001.521.19, utleveres gratis til de kunder som ønsker å nytte disse, men bare i tilknytning til salg av fraktbrev.

Bfv. debiterer stasjonene for leverte merkelapper etter nevnte pris. 20 % av salgsbeløpet tilfaller personalet. Denne provisjon trekkes i regnskapet.

12—13. (Reservenr.)

14. Spesiell merking av ekspressgodssendingene.

Varmegods — Sendinger som skal framføres som varmegods (jfr. art. 8.5.) merkes på et iøynefallende sted med merkelappen «Varmegods», bl. nr. 001.523.63.

Forsiktig — Sendinger som skal behandles forsiktig skal merkes med bl. nr. 001.523.09 eller bl. nr. 001.523.10.

Opp — Sendinger som skal transporteres med en bestemt side opp, skal merkes med bl. nr. 001.523.17 eller bl. nr. 001.523.18.

Lett bedervelig gods — Sendinger som består av lett bedervelig gods skal merkes med bl. nr. 001.523.39.

Dyresendinger — Sendinger av dyr som ekspressgods skal merkes med bl. nr. 001.523.41.

Prøve av de nevnte blanketter, se bilag 1.

Blankettene utleveres gratis til kundene. Hvis kunden ikke selv har merket sendingene med de nevnte blanketter, skal dette besørges av senderstasjonen.

15. Merking av vogner.

1. Generelt.

a) Vognlastgods skal av senderstasjonen være forsynt med vognmerkelapp på begge sider av vogna.

Alle vognmerkelapper som nyttes i lokal norsk trafikk, er trykt med sort farge på hvit bunn.

Det må påses at det nyttes vognmerkelapper som er i samsvar med transportmåten (jfr. etterfølgende punkt b).

Alle feltene skal utfylles nøyaktig og med tydelig skrift. Til utfyllingen nyttes merkepenne med vannfast sort farge, F. nr. 001.910.16, som rekvireres hos Bfv.

Vognmerkelappene skal fjernes så snart vognene er losset ved bestemmelsesstasjonen.

b) V o g n m e r k e l a p p e n e s   b l .   n r .

Bl. nr. 001.522.01. Levende dyr.¹⁾

Bl. nr. 001.522.02. Stykkgods. Til/fra utlandet.

Bl. nr. 001.522.03. Særtransport.¹⁾

Bl. nr. 001.522.04. Thermovogn.¹⁾

Bl. nr. 001.522.05. Samlast.¹⁾

Bl. nr. 001.522.08. Linjegods (samlast).¹⁾

Bl. nr. 001.522.09. Linjegods — Partilast.¹⁾

Bl. nr. 001.522.06. Varmegods.¹⁾

Bl. nr. 001.522.07. Tomvogn. Prioritert framføring.¹⁾

Bl. nr. 001.522.20. Vognlast (ordinær framføring).¹⁾

Bl. nr. 001.522.21. Tomvogn (ordinær framføring).¹⁾

Bl. nr. 001.522.22. Tomvogn (ordinær framføring) lite format.¹⁾²⁾

Bl. nr. 001.531.01. Ilgods til utlandet.

Bl. nr. 001.531.05. Fraktgods til utlandet.

Bl. nr. 001.531.40. CIM-gods til bestemte utenlandske stasjoner hvor godset lastes om. Nyttets for ilstykkgods og for il- og fraktstykkgods i samme vogn.

Bl. nr. 001.531.45. CIM-gods til bestemte utenlandske stasjoner hvor godset lastes om. Nyttets for fraktstykkgods.

¹⁾ Prøve er tatt inn i bilag nr. 2.

²⁾ Merkelappen har ikke felter for påføring av mottaker, kundnr., transportplan og framføringsnr., og kan bare nyttes når det ikke er nødvendig å føre disse data på merkelappen.

c) Utfylling av de enkelte felter.

Befordringsklasse	I dette felt er påtrykt bokstav og tall som viser hvilken prioritet som gjelder for framføring av vogn, jfr. punkt 6.
Vogn nr.	12-sifret vognnummer.
Status	Følgende status nyttes: 0 — Ledig (dvs. beordret til behovsområde). 1 — Lastet vogn, herunder vogner påmontert brakke o. l. og vogner med ledige containere. Kundenr. må alltid fylles ut for vogner med status 1. 2 — Tom vogn, beordret til bestemt stasjon for å dekke et meldt behov, eller utenlandske tomvogner i retur. 3 — Tom vogn beordret til langtidslagring. 4 ^x — Vogner som skal veies/utførselskontrolleres (etter veiing/utførselskontroll, status 1). 5 — Vogner med dellasting/dellossing. 6—7 Ledige nummer. 8 — 2 akslet materiell, f.eks. kond.vogner, personvogner o. l. 9 — Materiell med 4 aksler eller flere, f.eks. kond. vogner, personvogner, uvirksomme lok, arbeidsmaskiner o. l.
Fra (Senderstasjon)	Senderstasjon i følge vognlastfraktbrevet.
Dato	Sendt dato.
Til (Bestemmelsesstasjon)	Bestemmelsesstasjon (utleveringssted) i følge fraktbrevet, unntak se punktene 2, 3, 4 og 5.
Sidespor nr.	Mottakerens sidespor nr., jfr. trykk 802 a.
Bruttovekt	Bruttovekt i tonn. Denne finnes ved å legge den bruttovekt som er ført i vognlastfraktbrevets felt 10 til vognas påmalte egenvekt. Om vogner som skal veies underveis, se punkt 2.
Mottaker Kundenr.	Mottaker i følge fraktbrevet, unntak, se punkt 3. Mottakerens kundenr., jfr. trykk 806 Kundenummerfortegnelse. For kunder som ikke har eget kundennummer, nyttes 10008.
Framføringsnr.	To-sifret nummer (FN) som er tildelt de kunder som har inngått avtale om framføring av vogner etter fastsatt transportplan. Fortegnelse over avtalekundene med framføringsnummer, er inntatt i Gtl. trykk «Navn og kodefortegnelse», punkt 6. Avtaletransportene er tatt inn i trykk 421.

Transportplan (Tog nr.)	Før vogner som skal framføres etter fastsatt plan, skal her angis de tog nr. vognene skal framføres i, og innsettstasjonens navn foran det enkelte tog nr. I Bilag nr. 2, side 12, er vist eksempel på utfylt merkelapp når det er inngått avtale om fast transportplan.
Merknader	Eventuelle merknader. Om merknader i forbindelse med dellasting og dellossing, se punkt 3.
Sted og underskrift	Feltet skal inntil videre ikke fylles ut.

2. *Merking av vogner som skal veies underveis eller på bestemmelsesstasjonen.*

a) Senderstasjonen utsteder merkelapper som skal gjelde for hele transportstrekningen (en merkelapp på hver side av vogna).

Eksempel på utfylt merkelapp for vogner som skal veies, er vist i Bilag nr. 2, side 13.

b) Senderstasjonens utfylling av de enkelte felter:

— Status: 4/1.

— Til (Bestemmelsesstasjon): Veiestasjonens navn skråstrek VEKTA. Under veiestasjonens navn føres bestemmelsesstasjonens navn som understrekes.

— Bruttovekt: Påføres skjønnsmessig.

Før øvrig gjelder de generelle bestemmelser for utfylling av merkelapper i punkt 1.

c) Endringer etter veiing på veiestasjonen:

— Status: 4-tallet og skråstreken strykes.

— Til (Bestemmelsesstasjon): Veiestasjonens navn, skråstreken og «VEKTA» strykes.

— Bruttovekt: Riktig vekt påføres og den gamle strykes.

3. *Merking av vogner som skal dellastes/dellosses.*

a) Senderstasjonen utsteder merkelapper for hele transportstrekningen (en merkelapp på hver side av vogna).

Eksempel på utfylt merkelapp for vogner som skal dellosses, er vist i Bilag nr. 2, side 14.

b) Senderstasjonens utfylling av de enkelte felter:

— Status: 5. En del vognmerkelapper er fortrykt med status 1. Denne må endres når vognmerkelappen nyttes på dellaste/dellossevogner.

- Til (Bestemmelsesstasjon): Dellaste-/dellossestasjonens navn og bestemmelsesstasjonen. Bestemmelsesstasjonen understrekes. Linjegods-vogner kan dellastes/dellosse på flere stasjoner. For disse vogner angis de dellaste-/dellossestasjoner hvor vognene skal skiftes ut av toget for dellasting/dellossing og videreføring i et annet tog. I de tilfelle vogn etter dellasting/dellossing skal fortsette i samme tog, skal stasjonsnavnet i k k e føres i dette feltet. Transportplanen for den enkelte vogn må i slike tilfelle legges til grunn for utfyllingen av feltet. Dersom vogn skal dellastes/dellosse ved et sidespor, føres sidesporets nr., og eventuelt navnet, i parantes etter stasjonsnavnet.
- Mottaker og kundenr.: Mottakers navn i følge fraktbrevet og mottakers kundenr. Dersom annen kunde enn mottakeren skal foreta dellastingen/dellossingen, føres dennes navn og kundenr. først i de respektive felt. Foran navnet føres enten Dla v/, Dlo v/ eller Dla/Dlo v/, avhengig av hva som skal utføres. I slike tilfelle skal mottakerens navn understrekes.
- Merknad: Her angis stasjonene hvor det skal foretas dellasting/dellossing, også der hvor vognene fortsetter i samme toget. Foran hvert stasjonsnavn angis Dla, Dlo eller Dla/Dlo, avhengig av hva som skal utføres.

For øvrig gjelder de generelle bestemmelser for utfylling av merkelapper i punkt 1.

c) *Endringer på dellaste-/dellossestasjonen:*

- Til (Bestemmelsesstasjon): Dellasting-/dellossingsstasjonens navn strykes.
- Bruttovekt: Vekten rettes.
- Mottaker og kundenr.: Hvis det er angitt egen dellaste-/dellosse kunde, strykes navnet og kundenr. til denne.

4. *Merking av vogner som skal dellastes/dellosse og veies.*

Vognene merkes i prinsippet som bestemt for dellaste-/dellossevogner og veiastasjonens navn angis under «Til (Bestemmelsesstasjon)» på samme måte som dellaste-/dellossestasjoner. Etter veiastasjonens navn tilføyes /VEKTA. Status 5 nyttes for hele transportstrekningen.

5. *Merking av vogner som skal til et bestemt spor ved en stasjon.*

- Til (Bestemmelsesstasjon): Ved ekspedisjon av vognlastgods til større stasjoner, vil det ofte være påkrevd at det foruten bestemmelsesstasjon, anføres den tomt, eller det spor vogn skal skiftes til. Senderstasjonen må være oppmerksom på dette og i samarbeid med

senderen sørge for at nevnte anførsel blir påført merkelappen. Tomtas/sporets navn settes da i parantes etter stasjonsnavnet.
 — Sidespor nr.: Hvis sporet har eget sidespor nr., føres dette på vanlig måte.

Eksportgods (skipningsgods) til Oslo skal være merket til ett av følgende kaiområder:

Oslo V (Filipstadkaia)	Oslo Ø (Grønlikaia)
Oslo V (Tingvallakaia)	Oslo Ø (Sjursøya)
Oslo Ø (Havnebanen)	Oslo Ø (Bekkelagskaia)
Oslo Ø (Sørengkaia)	

For øvrig gjelder de generelle bestemmelser for utfylling av merkelapper i punkt 1.

6. Befordringsklasser.

Nedenstående fortegnelse angir hvilken vognmerkelapp som skal nyttes i det enkelte tilfelle samt den prioritetsordning som skal gjelde for framføring av vognlastgods og tomvogner.

Befordringsklasse A.

1. Levende dyr — bl. nr. 001.522.01.
2. Stykkgods til/fra utlandet — bl. nr. 001.522.02.
Stykkgods til utlandet — bl. nr. 001.531.40 og bl. nr. 001.531.45.
3. Særtransport — bl. nr. 001.522.03 — nyttes for
— vognlastgods som etter senderens forskrift framføres i persontog
— transport av båre (lik)
og ellers når spesielle forhold tilsier en høyt prioritert framføring av vogna.
4. Fryse-, kjøle- resp. varmegods som framføres i thermovogn — bl. nr. 001.522.04.
5. Samlastvogner (yrkesmessig samlastet gods) — bl. nr. 001.522.05.
Samlastvogner for Linjegods — bl. nr. 001.522.08.
Linjegods — Partilast — bl. nr. 001.522.09.
6. Varmegods som framføres i vogner oppvarmet med katalytovn — bl. nr. 001.522.06.
7. Vognlastgods til utlandet — bl. nr. 001.531.01 og 001.531.05 (herunder også TEEM-vogner).
8. Tomvogner som av Hvk eller Dvk event. togledelsen er gitt prioritert — bl. nr. 001.522.07.

Befordringsklasse B.

1. Vognlastgods i alminnelighet (øvrige vognlaster) — bl. nr. 001.522.20.

15—21

2. Tomvogner uten prioritet — bl. nr. 001.522.21.

Tomvogner uten prioritet (lite format) — bl. nr. 001.522.22.

Vognlastgods og tomvogner har ved framføringen prioritet i den rekkefølge de er oppført i ovenstående fortegnelse.

På vognmerkelappene for sendinger i befordringsklasse 2, er trykt en bred loddrett stolpe helt til venstre.

For å markere de forskjellige godsslags (vogners) prioritet ved framføringen, er det i feltet «Befordringsklasse» påført bokstav og tall som angir prioritet, f.eks. slik:

«Særtransport. Befordringsklasse A 3».

Tallet angir prioriteten innenfor vedkommende befordringsklasse

16. Spesiell merking av vogner (vognlastgods).

Ømtålig gods — Vogner lastet med ømtålig gods skal merkes med bl. nr. 001.523.21, som tilkjennegir at vognene skal skiftes forsiktig.

Lett bederelig gods — Vogner lastet med lett bederelig gods skal merkes med bl. nr. 001.523.40.

Dyresendinger — Vogner lastet med dyr skal merkes med bl. nr. 001.523.41.

Prøve av de nevnte blanketter, se bilag nr. 2.

Senderstasjonen skal sørge for at de nevnte blanketter blir nyttet når vognene har slik last som nevnt. Blankettene skal klebes på begge sider av vogna ovenfor vognmerkelappen. Bestemmelsesstasjonen skal sørge for at blankettene fjernes fra vogna når denne er losset.

17—20. (Reservenr.)

21. Framsending av fraktbrev (følgepapirer).

1. *Ekspressgodsfraktbrev* skal sendes med samme tog som sendingen framføres med. De skal ikke legges i konvolutt.

2. *Vognlastfraktbrev* skal snarest og på hurtigste måte sendes til bestemmelsesstasjonen eller til vedkommende overgangsstasjon når sendingene er ekspedert i samtrafikk med andre transportmidler. Fraktbrevene skal legges i spesiell konvolutt for dette bruk, bl. nr. 001.529.35.

3. Fraktbrev som sendes i tog med lokomotivfører som togfører, sorteres og legges i særskilt veske som plasseres på lokomotivet. Lokomotivføreren er ansvarlig for at vesken ved endestasjonen eller ved lokomotivbytte blir overlevert vedkommende togekspeditør.

4. Distriktsjefen kan gi nærmere forskrifter for framsending av fraktbrev innenfor eget distrikt.

5. *Framsending av følgepapirer for samlastvogner.* Følgende firmaer har tillatelse til å sende følgepapirene for sine samlastvogner som konduktørpost:

Intertransport Ltd. A/S.

Linjegods A/S.

Polar-Express Norge A/S.

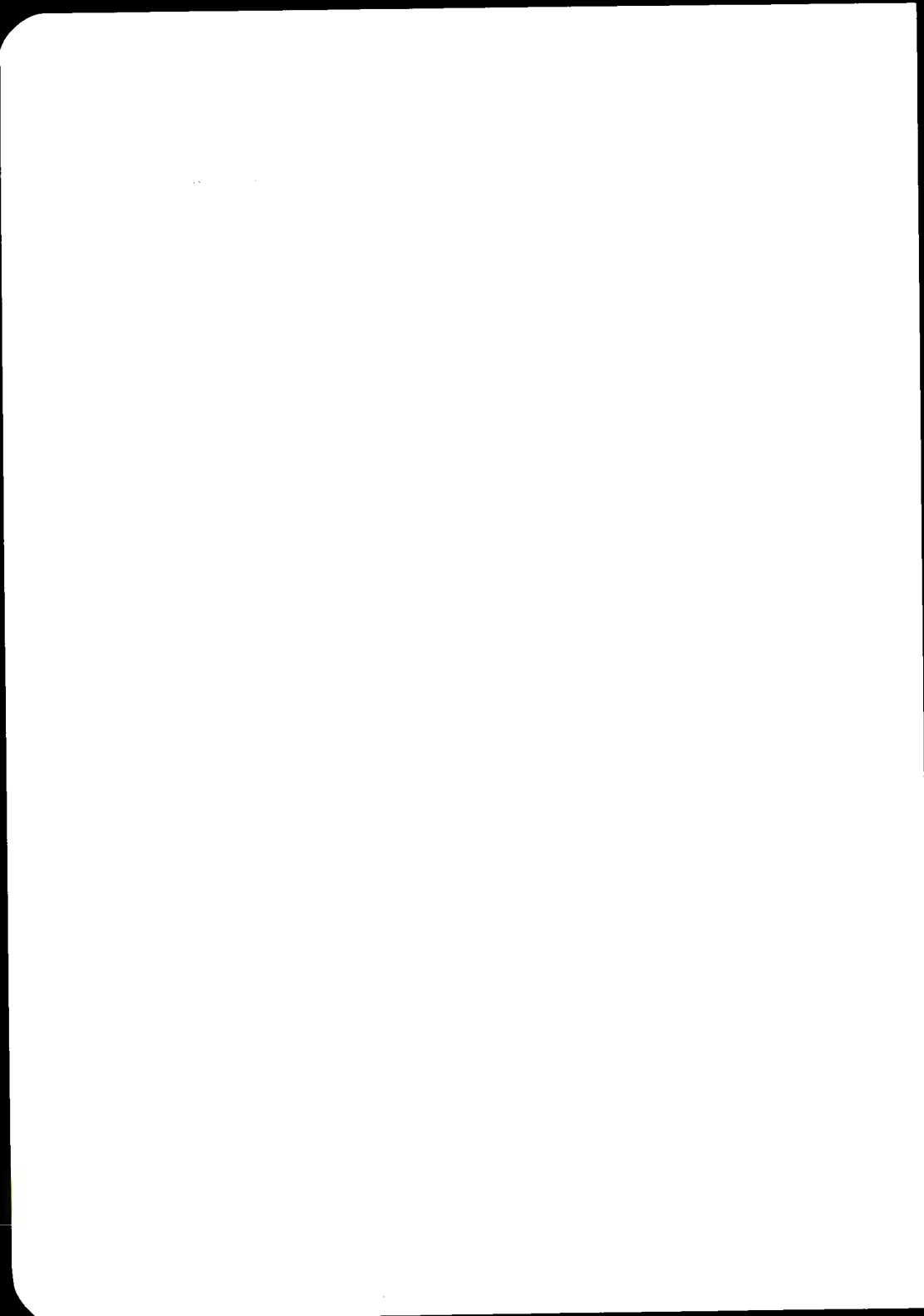
Ramberg, B. H.

Stokke, Kr. A/S.

Tollpost A/S.

Wergeland Transport & Spedisjonsfirma A/S.

Følgepapirene skal legges i åpen konvolutt som er anskaffet av firmaene for egen regning og godkjent av Hovedadministrasjonen. Konvoluttene, som adresseres til stasjonsmesterne ved de respektive sta-

oppdrag i samsvar med ovennevnte. Beløp for slike oppdrag føres på egen bl. nr. 001.721.40, og skal holdes atskilt fra den sentraliserte konto-ordning med oppgjør gjennom Kontrollkontoret.

Denne kredittordning kan på de samme betingelser som foran nevnt også nyttes for kunder ved de stasjoner som utleverer fortollede sendinger.

Hvis utestående fordringer ikke er betalt innen 8 dager etter at regning er sendt eller innen den fastsatte frist, skal purring foretas. Hvis betaling ikke er skjedd innen 8 dager etter purring er sendt, skal distriktsjefen underrettes, samtidig som ytterligere kreditt stoppes.

En særskilt oppgave over utestående fordringer pr. den første i hver måned sendes distriktsjefen og Kontrollkontoret innen den 9. i hver måned.

62. Avregning av fraktmoderasjon.

1. Fra distriktsjefen vil stasjonene få tilsendt gjenpart av transportavtale med kunden.

Stasjonen eller kunden (jfr. transportavtale) fører alle sendinger som er berettiget til refusjonsvis moderasjon på bl. nr. 001.723.10. Dette gjelder for sendinger i lokal norsk trafikk, samt sendinger i samtrafikk med utlandet på internasjonalt fraktbrev med moderasjon *bare på norsk strekning*.

Blanketten føres i 3 eksemplarer. Ett eksemplar sendes KK, ett beholdes av stasjonen og ett leveres/holdes av kunden. Hvis transportavtalen omfatter forskjellige moderasjonssatser, føres en beløps-kolonne for hver moderasjonssats.

2. Ved oppgjør kontrolleres fortegnelsen mot fraktbrev (eller fraktbrevgjenparter), samt at moderasjonsbeløpet er beregnet i samsvar med foreliggende transportavtale. Det eksemplar som sendes KK skal gis følgende påtegning:

«Fortegnelsen er kontrollert mot fraktbrev/fraktbrevgjenparter. Moderasjonsbeløpet er beregnet i samsvar med foreliggende transportavtale.

Kr. . . . . kan utbetales.
(St.stempel og underskrift.)»

Utbetaler stasjonen beløpet føres videre:

«Kr. X kan utbetales. Dato, navn og stilling.»

Dessuten påføres: «Kr. X mottatt» og dato for utbetaling. Fra kunden inntas kvittering med navn og firmastempel. Den del av fraktbrevene som leveres kunden (fraktbetaleren) påføres merknad om at de er refusjonsbehandlet, samt signatur og dato.

62—64

3. Senderstasjonen kan — etter nærmere ordre — beregne og føre moderert fraktbeløp direkte i fraktbrevet. Det forholdes da som nevnt i art. 4.3.

63. (Reservenr.)

64. Postverkets transporter.

Jfr. Godstariffens § 26.

Utdrag av betalings- og transportavtale mellom Postdirektoratet og Hovedadministrasjonen:

Avtalen gjelder transport av post ekspedert

- i postvogner
- som togpost
- som kassepost
- som vognlastgods

og omfatter postsendinger på NSB's sammenhengende jernbanenett samt strekningen Narvik—Vassijaure grense.

Fraktberegning og oppgjør.

1. *Generelt.*

All fraktberegning, unntatt for tilfeldig togpost (se punkt 3 b) skjer sentralt ved Hovedadministrasjonen ved bruk av EDB.

Regningene for postvogner og kassepost utstedes en gang pr. måned til Postdirektoratet.

Regningene for togpost og vognlastgods utstedes en gang pr. måned til Oslo postdistrikt, Oslo, 5. postdistrikt, Bergen, og 6. postdistrikt, Trondheim.

2. *Postvogner.*

Frakten beregnes på grunnlag av NSB Godstariffs vognlastregulativ etter oppgaver fra Postdirektoratet. Som fraktberegningsvekt nyttes en vekt av 200 kg pr. m² for det areal Postverket disponerer i postvogna.

Fraktbrev nyttes ikke.

3. *Togpost.*

a) Regelmessig togpost fraktberegnes etter NSB Godstariffs ekspressgodsregulativ på grunnlag av

- gjennomsnittsvekt pr. utvekslingssted.
- gjennomsnittlig transportlengde pr. utvekslingssted.

Gjennomsnittsvekten fastsettes på grunnlag av vektstatistikk en uke i september (2 uker når det gjelder post som sendes bare på søn- og helgedager). Postverket og NSB samarbeider om veiingen. Vekten angis i hele kilo med vanlig avrunding og legges til grunn for den sentrale fraktberegning fra og med januar det påfølgende år.

Postverket er ansvarlig for at gjennomsnittsvekten blir meddelt Hovedadministrasjonen.

Den gjennomsnittlige transportlengde beregnes etter en avtalt formel.

Fraktbrev nyttes ikke for regelmessig togpost.

b) Tilfeldig togpost ekspederes på ekspressgodsfraktbrev og fraktberegnes etter NSB Godstariffs ekspressgodsregulativ på grunnlag av virkelig vekt (ikke målevekt). Frakten føres betalt og frankeres av senderstasjonen. Oppgjør skjer over sentral fraktkonto etter bestemmelsene i art. 59, punkt 3 b.

4. Kassepost.

Frakten for kassepost beregnes etter en avtalt sats pr. togkilometer etter oppgaver fra Postdirektoratet.

Fraktbrev nyttes ikke.

5. Vognlastgods.

a) Generelt.

Fraktbrev nyttes for alle vognlastsendinger. Frakten beregnes etter NSB Godstariffs vognlastregulativ.

b) Regelmessige sendinger.

I tidsrommet januar—november fraktberegnes vognlastsendingene etter en fast gjennomsnittsvekt framkommet ved veiing i en 14-dagers periode i september. For post i beholdere, skal ved registreringen nyttes postens nettovekt, dvs. bruttovekt redusert med beholdernes egenvekt. Postverket og NSB samarbeider om veiingen. Gjennomsnittsvekten legges til grunn for den sentrale fraktberegning fra og med januar til og med november det påfølgende år.

Postverket er ansvarlig for at gjennomsnittsvekten blir meddelt Hovedadministrasjonen.

I desember legges virkelig vekt (ikke gjennomsnittsvekt) til grunn for fraktberegningen.

c) Tilfeldige vognlastsendinger fraktberegnes på grunnlag av virkelig vekt.

d) Ekspedisjonsstedenes behandling av vognlastfraktbrevet.

Senderstasjonen kontrollerer at fraktbrevene er riktig utfylt og påfører pos.nr. (felt 26), beregningsvekt i tonn (felt 27), avtale nr. (felt 38) og avtalepunkt nr. (felt 44). Avtale nr. og avtalepunkt nr. blir meddelt de berørte ekspedisjonssteder.

Ekspedisjonsstedene skal ikke beregne frakten verken for de regelmessige eller for de tilfeldige vognlastsendinger. Eventuelle avgifter skal føres i fraktbrevets felt 17 «Betalt av sender», men frankeres ikke.

I felt 32 «Frankering» påføres følgende: «Sentral konto — Frankeres ikke».

Fraktbrevene etiketteres på vanlig måte.

Utkvitterte fraktbrev sendes Kontrollkontoret sammen med ekspedisjonsstedets øvrige fraktbrev, men adskilt fra disse.

Av hensyn til den sentrale fraktberegning, er det meget viktig at fraktbrevene fylles ut korrekt og at riktig avtale nr. og avtalepunkt nr. påføres fraktbrevet.

65. Transport av gods i beholdere og containere.

Jfr. Godstariffens § 23.

1. *Beholdertyper.*

For utleie til kunder har NSB følgende typer beholdere og containere:

Beholdere.

Type A	rominnhold	1,00 m ³
Type B	rominnhold	2,00 m ³
Type Spr. A (kjølebeholder)	rominnhold	1,00 m ³
Type Spr. B (kjølebeholder)	rominnhold	1,27 m ³

Containere.

Type 2.02. — 20' (fot) isolerte containere ..	rominnhold	26,7/27,1 m ³
Type 2.01. — 20' (fot) containere	rominnhold	30,2 m ³

2. *Beholdere (type A, B, Spr. A og Spr. B).*

På hver beholders endevegg er festet et skilt hvor det er anført beholderens eiendomsmerke (NSB, Norge), type og nr., tara (egenvekt), lasteevne og volum.

3. *Utleie av beholdere på måneds- eller årsbasis (langtidsutleie). Godstariffens § 23, pkt. 1.*

a) Beholderne kan leies ut på måneds- eller årsbasis (langtidsutleie). Leieforholdet skal ha en varighet av minst 3 måneder. De skal ikke nyttes for sendinger til utlandet, men kan ellers nyttes for transport med ethvert transportmiddel innenlands.

Beholderne leies ut til kundene ved forføyning av distriktets Salgsavdeling etter en fast avgift pr. måned og beholder. Det skal settes opp leiekontrakt med kunden. I leiekontrakten skal beholdernes type og registreringsnummer angis. Kopi av leiekontrakten skal tilstilles:

- Det eller de ekspedisjonssteder hvorfra kunden skal ekspedere beholdere i lastet stand.
- Hovedadministrasjonen.

De nevnte steder skal også gis meddelelse om eventuelle endringer og opphør av inngåtte leiekontrakter. Salgsavdelingene skal, ved behov for beholdere, rekvirere disse i Hovedadministrasjonen, som fører register over utleide og ledige beholdere. Kunden (leieren) må selv sørge for at

tomme beholdere blir returnert til seg. Retursendingen skal av senderen være merket med navn, adresse og utleveringssted.

b) *Ekspedisjonsbestemmelser*. Ved forsendelse av lastede beholdere skal i fraktbrevet føres antall beholdere samt beholderens type og nr. I fraktbrevets rubrikk «Tjenstlige merknader» skal føres: «Beholderen(e) utleid på kontrakt.»

c) *Privatmerking av beholderne*. Leieren kan om han ønsker, merke beholderne med sitt navn og adressestasjon (ekspedisjonssted). Til dette skal nyttes egne skilt som bekostes påsatt av leieren. Skiltet skal ha følgende påskrift: «Ekspederes tom tilbake til: Navn, adresse og stasjonsnavn (ekspedisjonssted).» Skiltet skal være fjernet når beholderne leveres tilbake til NSB.

d) Leieren er ansvarlig for enhver skade som påføres beholdern i leietiden og som ikke skyldes feil eller forsømmelse fra NSB's side. Det samme gjelder også for bortkommet beholder eller deler av denne. Beholderen anses bortkommet hvis den ikke er levert tilbake innen 30 dager etter leietidens utløp.

4. NSB's isolerte containere. Godstariffens § 23, pkt. 2.

a) NSB har 2 typer 20' (fot) isolerte containere for utleie til våre kunder. Begge typer er spesielt utstyrt for transporter av varmegods. Som varmekilde nyttes katalytovn.

b) Den ene type, de såkalte Finsam containere, som er av ISO-standard (internasjonal standard) er dessuten utstyrt med beholdere for kullsyreis, og vil således også kunne nyttes for kjøletransport. Beholderne er nummerert i serien 2.02.114, 2.02.115 osv.

Containernes vekt	3 150 kg
Containernes lasteevne	17 170 kg
Containernes rominnhold	27,1 m ³

c) Den annen type, de såkalte Strømmen containere, er av ISO-mål, men ikke av ISO-standard. Da containerne ikke er utstyrt med beholdere for kullsyre, vil de ikke kunne nyttes for kjøletransporter. Beholderne er nummerert i serien 2.02.045, 2.02.046 osv. t.o.m. 2.02.094.

Containernes vekt	1 760 kg
Containernes lasteevne	18 540 kg
Containernes rominnhold	26,7 m ³

d) Containerne har utvendig 2 termometre som viser innetemperaturen, henholdsvis ved golvet og under taket.

For etter tellingen beregnes vanlig avgift ifølge Godstariffens § 34, særskilt for sender- og mottakerstasjon.

Ved vognlasttransport av ost og smør i sammenleggbare lagerreoler reduseres bruttovekten med 25 kg pr. lagerreol, dog høyst med 750 kg pr. vogn.

2. Gyldighetsområde.

Senderinger lokalt på det sammenhengende statsbanenett (ikke senderinger som skal sendes til utlandet med jernbane).

3. Fraktberegning. Fraktkonto.

Frakt beregnes etter inngått transportavtale. Øvrige avgifter beregnes etter ordinære bestemmelser.

a) Fraktbrev som ikke er frankert av NMS.

Frakt m. v. føres betalt og frankeres av senderstasjonen. Til dekning av frankerte beløp nyttes fraktkredittblankett, bl. nr. 001.721.41 med spesiell tekst for NMS. I feltet for firmanavn er trykt «Norske Meieriers Salgssentral ved:». Det ledige felt fylles ut med vedkommende senders (meieris/lagers) navn.

På blanketten skal beløpene spesifiseres slik i hver sin rubrikk:

NSB-frakt (betalt og å betale) og eventuelle tillegg som i samsvar med trykk 830 skal føres i rubrikken «Jernbanefrakt» i fraktbrevet.

Frakt for senderinger til skipsside.

Samlet eventuelle avgifter og andeler til samtraffikkselskaper.

Eventuelle eksportsenderinger føres på egne fraktkredittblanketter.

Sum.

På hvert fraktbrev anføres senderens forsendelsesnummer. Dette føres også i egen rubrikk på hver fraktkredittblankett, som for øvrig føres på vanlig måte. Blankettens del A og B beholdes av stasjonen for senere innsending til Kontrollkontoret. Siste dag i hver måned ordnes fraktkredittblankettene i nummerorden. For hver sender føres en spesiell samleregning (rekvireres fra KK) i 3 eksemplarer. Denne skal inneholde følgende: Senderens navn, måned, sum betalt NSB-frakt, sum betalt avgifter/andeler, å betale frakt, samt nummer på samtlige tilhørende fraktkredittblanketter. For eksportsenderinger føres egen samleregning. Likeledes føres egen samleregning for senderinger til skipsside. Originalblanketten med tilhørende fraktkredittblanketter del A og B sendes KK den 1. i hver måned i konvolutt som merkes «Fraktkonto NMS». Del A og B sorteres hver for seg. Del B heftes til nevnte samleregning med binders. Stasjonen krediterer seg i bilags-

fortegnelsen, blankett nr. 001.721.43, med en kopi som bilag. En kopi beholdes ved stasjonen.

b) *Fraktbrev som er frankert av NMS.*

NMS kan sende meierier og lager *frankerte* fraktbrev for ekspressgodssendinger.

Senderstasjonen kontrollerer fraktberegning og frankering. Feil rettes på vanlig måte, men regulering foretas av KK. Senderstasjonen krediterer seg for tilleggsfrankert frakt ved at samlet sum på blankett nr. 001.721.46 føres i bilagsfortegnelsen norsk godstrafikk. Blankett nr. 001.721.46 sendes KK i 2 eksemplarer månedlig sammen med de under punkt a) nevnte blanketter. NMS' hovedkontor i Oslo og avd.-kontorene i Trondheim, Klepp og Stavanger fører fraktrapport som avsluttes siste dag i hver måned, men *uten å trekke frankeringsrabatt*. Rapportene bilagt maskinens kontrollkort sendes KK uten innbetaling. NMS' hovedkontor i Oslo foretar innbetaling etter tilsendt regning fra kontrollkontoret.

5. *Gyldighetstid.*

Avtalen gjelder inntil videre.

93. A/S Vinmonopolets vognlastsendinger.

Vognlastsendinger fra A/S Vinmonopolet, Hasle (Alnabru) skal forsynes med påklebingslappen, bl. nr. 001.523.21, om forsiktig skifting, jfr. art. 16.

Retur av skadde vognlastsendinger.

Hvis det er grunn til å anta at innholdet i en vognlastsending fra A/S Vinmonopolet, Hasle, er påført større brekkskader, skal den stasjon hvor slik skade inntreffer eller oppdages forholde seg slik:

1. Hvis skaden inntreffer eller oppdages på Alnabru, Loenga eller Oslo V (Filipstad), skal forholdet straks meldes til A/S Vinmonopolets lagerkontor på Hasle som vil besiktige vogna, og ta standpunkt til om den kan fortsette eller skal returneres til Vinmonopolet for omlasting.
2. Hvis skaden inntreffer eller oppdages etter at vogna har forlatt Oslo-området, men før vogna er kommet fram til bestemmelsesstasjonen, og vogna har vært utsatt for slik ytre påkjønning at de oppståtte skader sannsynligvis er så betydelige at mottaker vil

Ekspedisjonsbestemmelser for transport av levende dyr.

Jfr. Bef. §§ 39—46.

101.

Generelt.

Transport av levende dyr skal foregå i samsvar med «Forskrifter om transport av levende dyr» fastsatt av Landbruksdepartementet. Disse forskrifter, i det etterfølgende betegnet «Forskriftene», er i sin helhet inntatt i Bilag nr. 3.

102.

Ekspressgodssendinger.

1. Merking av emballasjen.

Foruten vanlig merking med adresselapp, skal emballasjen merkes med et bilde (symbol) som angir at den inneholder levende dyr. Til denne merking skal nytttes bl. nr. 001.523.41 (jfr. Forskriftenes § 8, siste ledd).

2. Merking av fraktbrevet.

Ekspressgodsfraktbrevet skal merkes med et bilde (symbol) bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm). Dette skal plasseres til venstre i fraktbrevets frankeringsrubrikk.¹⁾

Det skal ikke anføres annet gods på fraktbrevet enn det som har tilknytning til dyretransporten.

3. Melding om transporten.

For sendinger i gjennomgang Oslo Ø—Oslo V eller omvendt, skal senderstasjonen ved telegram underrette stm. Oslo Ø og Oslo V om transporten ved å oppgi tognr. og bestemmelsesstasjon og om dyrene skal fores og vannes.

For sendinger som ekspederes i samtrafikk med bilrute, skal overgangsstasjonen underrettes på forhånd om transporten.

Før levende dyr som skal videresendes med båt over Bergen mottas, skal senderstasjonen henvende seg til Jernbanens Spedisjonskontor, Bergen, for plassbestilling på båten. Dyresendinger må ikke ekspederes fra senderstasjonen før båtplass er i orden.

4. Foring og vanning.

Når foring og vanning må foretas underveis i henhold til Forskriftenes § 18 og § 50, skal senderstasjonen treffe avtale om dette med en

¹⁾ Nevnte merking av fraktbrevet er godkjent av Landbruksdepartementet som en tilfredsstillende ordning, i stedet for det som er foreskrevet i Forskriftenes § 5, femte ledd.

102—103

underveisstasjon. Påtegning om dette gjøres i fraktbrevet. Togføreren underrettes.

Senderen plikter å sende med nødvendig for (jfr. Forskriftenes § 18, siste ledd).

Som vanningsstasjoner nyttes fortrinnsvis de stasjoner som er nevnt under art. 107, punkt 1.

103.

Vognlastsendinger.

1. Merking av vogna.

Vogna skal merkes med vognmerkelappen med påtrykket «Levende dyr», bl. nr. 001.522.01. Vogna skal dessuten være merket med et bilde (symbol) som angir at den inneholder levende dyr. Til dette skal nyttes bl. nr. 001.523.41. (Jfr. Forskriftenes § 28, siste ledd).

2. Merking av fraktbrevet.

Vognlastfraktbrevet skal merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm). Dette skal plasseres til venstre i felt 33 «Evt. tilleggsfrankering».¹⁾

3. Melding om transporter.

For vognlastsendinger i gjennomgang Oslo Ø—Oslo V eller omvendt, skal senderstasjonen ved telegram underrette stm. Alnabru og Vognlastekspedisjonen Oslo V om transporten, ved å oppgi vognnr., tognr. og bestemmelsesstasjon og om dyrene skal fores og vannes.

Dyr som skal videresendes med båt over Bergen, se art. 102, pkt. 3, siste ledd.

4. Foring og vanning.

Når foring og vanning må foretas underveis i henhold til Forskriftenes § 18 og § 50, skal senderstasjonen treffe avtale om dette med en underveisstasjon. Påføring om dette gjøres i fraktbrevet. Togføreren underrettes.

Senderen plikter å sende med nødvendig for (jfr. Forskriftenes § 18, siste ledd.)

Som vanningsstasjoner nyttes fortrinnsvis de stasjoner som er nevnt under art. 107, punkt 1.

¹⁾ Nevnte merking av fraktbrevet er godkjent av Landbruksdepartementet som en tilfredsstillende ordning, i stedet for det som er foreskrevet i Forskriftenes § 5, femte ledd.

5. *Dyrevokter (røkter).*

Bestemmelsen om i hvilken utstrekning det skal følge dyrevokter (røkter) med transporten, er inntatt i Godstariffens § 30, (jfr. Forskriftenes § 19 og § 20).

104. **Samlastvogner.**

Transport i samlastvogner kan bare finne sted når transporten utføres innenfor de tidsfrister som er fastsatt i Forskriftenes § 18 og § 50, da foring og vanning underveis ikke er nødvendig.

Samlastvogna skal, foruten å være merket med vanlig vognmerkelapp, også være merket med et bilde (symbol) som angir at vogna inneholder levende dyr. Til denne merking skal nyttes bl. nr. 001.523.41. Samlasteren plikter å underrette NSB om når slike transporter finner sted, slik at nevnte merking kan foretas, hvis ikke dette allerede er gjort av samlasteren.

105. **Ventilasjon under transporten.**

Ventilasjonen i vognene må avpasses etter årstiden. I sommerhalvåret, og særlig under høy temperatur, må det sørges for tilstrekkelig ventilasjon ved at luker åpnes og/eller dører settes på gløtt. Her må det også tas hensyn til at luftsirkulasjonen i vogner under opphold (stillstand) blir betydelig dårligere enn under fart.

Kasser, bur o.l. med levende dyr må ikke stues tettere enn at det blir åpninger for luftsirkulasjon. Særlig er griser meget ømfintlige for høy temperatur.

106. **Rengjøring og desinfeksjon.**

Om rengjøring og desinfeksjon av dyrevogner vises til trykk 420.1.

Om oppkreving av avgift for desinfeksjon av vogner vises til Godstariffens § 37.

Hundekasser som har vært nyttet til transport, gjøres rene og desinfiseres slik som bestemt for dyrevogner.

107. **Utlån av stoler, signalflegg, håndsignallamper, lykter og bøtter.**

1. Til bruk ved dyretransport lånes ut:
  - stoler
  - signalflegg
  - håndsignallamper
  - lykter til belysning i vogna
  - vanningsbøtter

Utstyret er plassert ved følgende stasjoner:

Alnabru, Dombås, Drammen (Sundland), Eina, Elverum, Grong, Hamar, Kongsvinger, Kristiansand (Dalane), Mo i Rana, Oslo V, Røros, Sarpsborg, Ski, Trondheim, Ål.

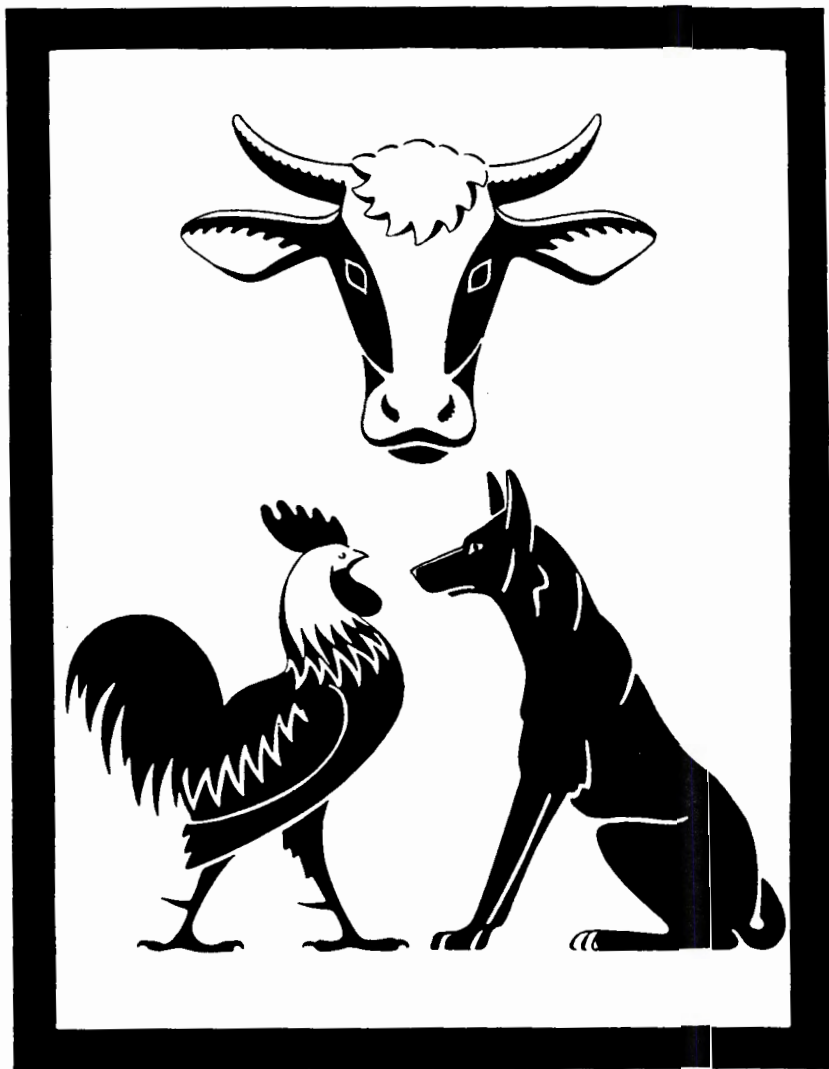
Ved utlån skal vedkommende sender eller vokter deponere et fastsatt beløp for hver enkelt sending, jfr. Godstariffens § 37. Utlånte gjenstander og deponeringsbeløp anføres i fraktbrevet.

2. Senderstasjonen utsteder kvittering for det deponerte beløp på nummerert bl. nr. 001.723.25 i 3 ekspl. Gjenparten av denne nyttes som inntektsbilag og frankeres (jfr. trykk 832, art. 964).

Ved mottakerstasjonen utbetales mottakeren, resp. vokteren, det deponerte beløp mot innlevering av kvitteringen og de utleverte gjenstander i ubeskadiget stand. Stasjonen fører beløpet på Bilagsfortegnelse, Godstrafikk, bl. nr. 001.721.43 i kol. 4. Kvitteringen sendes KK som bilag til fortegnelsen.

De innleverte gjenstander returneres senderstasjonen oppført på ekspressgodstjenestefraktbrev.

NSB

Bl. nr. 001.523.41

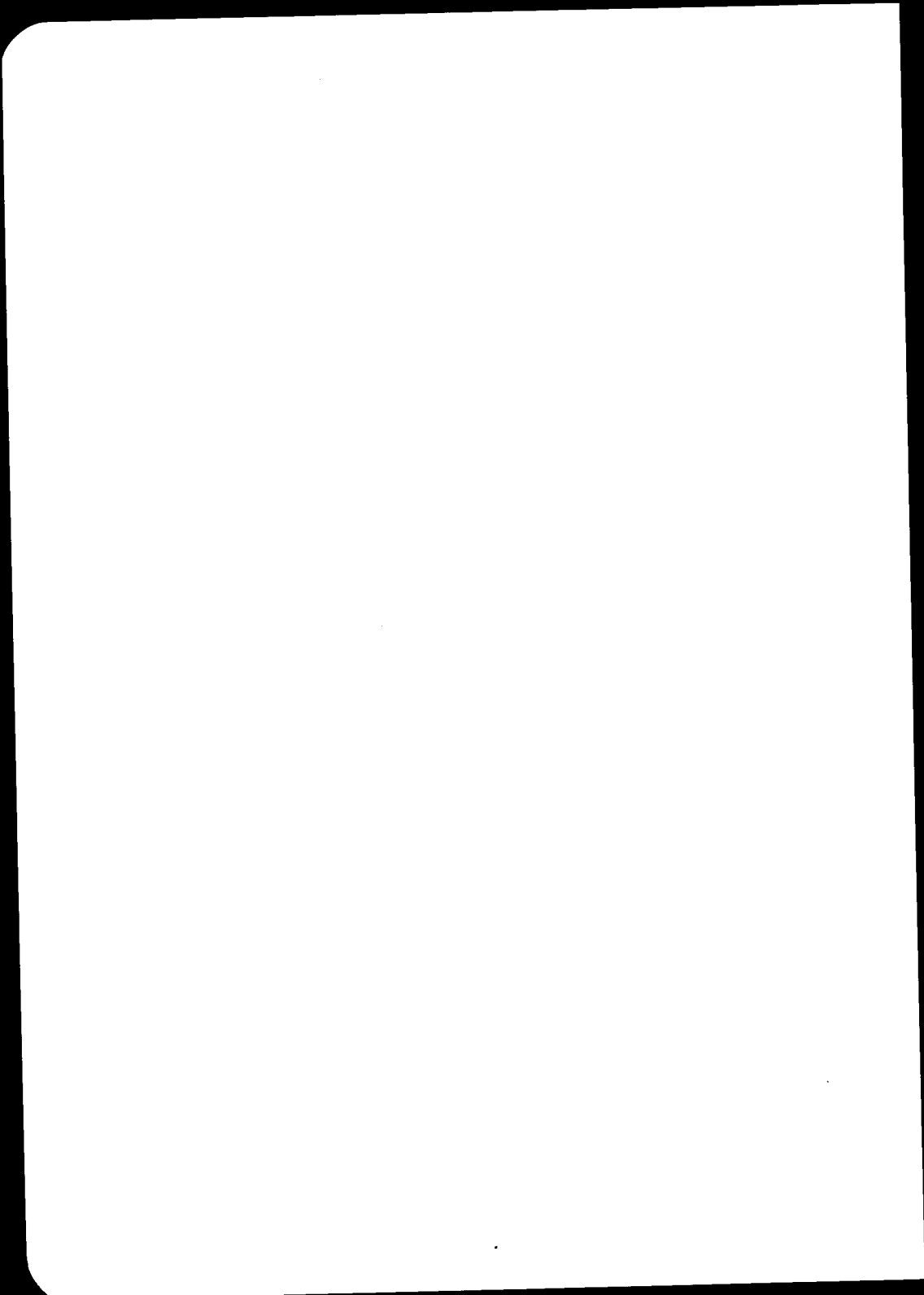
Blå, på hvit bunn.

Prøve av påklingslapp for dyresendinger ekspedert som ekspressgods.

Merking av emballasje: Bl. nr. 001.523.41 (A5: 148 × 210 mm)

Merking av fraktbrev: Bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm)

*Rettelsesblad nr. 8.
1. juli 1978.*

NSB		Levende dyr		Befordringsklasse		A 1	
Vogn nr.				Status			
Fra (Senderstasjon)				Dato			
Til (Bestemmelsesstasjon)				Sidespor nr.			
				Bruttovekt			
Mottaker				Kundenr.			
Transportplan (Tog nr.)				Framføringsnr.			
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)							
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.				Sted og underskrift			

Bl. nr. 001.522.01

Prøve av vognmerker for levende dyr.
Bl. nr. 001.522.01.Rettelsesblad nr. 8
1. juli 1978

Særtransport		Befordringsklasse	
		A 3	
NSB			
Vogn nr.		Status	
Fra (Senderstasjon)		Dato	
Til (Bestemmelsesstasjon)		Sidespor nr.	
		Bruttovekt	
Mottaker		Kundenr.	
Transportplan (Tog nr.)		Framføringsnr.	
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)			
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.		Sted og underskrift	

Bl. nr. 001.522.03

Prøve av vognmerkelapp for «særtransport».
Bl. nr. 001.522.03.

NSB

Thermovogn

Befordringsklasse

A 4

Vogn nr.		Status
Frå (Senderstasjon)		Dato
Til (Bestemmelsesstasjon)		Sidespor nr.
		Bruttovekt
Mottaker		Kundenr.
Transportplan (Tog nr.)		Fråføringsnr.
Godsslag		
Fråføres som		
☐ frysegods	☐ kjølegods	☐ varmegods
Termostaten er innstilt på		Aggregatet er startet. Dato og klokkeslett
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.		Sted og underskrift

Bl. nr. 001.522.04

Prøve av vognmerkelapp for gods som transporteres i Thermovogn.
Bl. nr. 001.522.04.

Samlast		Befordringsklasse	
		A 5	
NSB			
Vogn nr.		Status	
Fra (Senderstasjon)		Dato	
Til (Bestemmelsesstasjon)		Sidespor nr.	
		Bruttovækt	
Mottaker		Kundenr.	
Transportplan (Tog nr.)		Framføringsnr.	
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)			
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.		Sted og underskrift	

Bl. nr. 001.522.05

Prøve på vognmerkelapp for samlastgods.
Bl. nr. 001.522.05.

Linjegods

Befordringsklasse

A 5

NSB

Vogn nr. 	Status
Fra (Senderstasjon)	Dato
Til (Bestemmelsesstasjon)	Sidespor nr.
	Bruttovekt
Mottaker	Kunden.
Transportplan (Tog nr.)	Framføringsnr.
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)	
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene. Sted og underskrift	

Bl. nr. 001.522.08

Prøve av vognmerkelapp for Linjegods' samlastvogner.
Bl. nr. 001.522.08.Rettelsesblad nr. 8
1. juli 1978

<h1>Linjegods - Partilast</h1>		Befordringsklasse
		A 5
NSB		
Vogn nr.	Status	
Fra (Senderstasjon)	Dato	
Til (Bestemmelsesstasjon)	Sidespor nr.	
	Bruttovekt	
Mottaker	Kundenr.	
Transportplan (Tog nr.)	Framføringsnr.	
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)		
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.		Sted og underskrift

Bl. nr. 001.522.09

Prøve av vognmerkelapp for Linjegods' partilastvogner.
Bl. nr. 001.522.09.

NSB

Varmegods

Befordringsklasse

A 6

Vogn nr.		Status	
Fra (Senderstasjon)		Dato	
Til (Bestemmelsesstasjon)		Sidespor nr.	
		Bruttovekt	
Mottaker		Kundenr.	
Transportplan (Tog nr.)		Framføringsnr.	
<p>Ovnen skal være fylt med brennstoff fra senderstasjonen. Stor ovn brenner ca. 100 timer (På hel brennmatte). Liten ovn brenner ca. 48 timer (På hel brennmatte).</p>			
Katalytovnene er plassert		Ovnstype	
☐ denne side	☐ andre side	☐ stor	☐ liten
Ovnen er tent. Dato og klokkeslett			
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.		Sted og underskrift	

Bl. nr. 001.522.06

Prøve på vognmerkelapp for varmegods som framføres i vogn oppvarmet med katalytovn.

Bl. nr. 001.522.06.

Tomvogn

NSB

Prioritert framføring

Befordringsklasse

A 8

Vogn nr.	Status
Fra (Senderstasjon)	Dato
Til (Bestemmelsesstasjon)	Sidespor nr.
	Bruttovekt
Mottaker	Kundenr.
Transportplan (Tog nr.)	Framføringsnr.
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)	
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.	Sted og underskrift

Vognlast

Befordringsklasse

B 1

NSB

Vogn nr.	Status
Fra (Senderstasjon)	Dato
Til (Bestemmelsesstasjon)	Sidespor nr.
	Bruttovekt
Mottaker	Kundenr.
Transportplan (Tog nr.)	Framføringsnr.
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)	
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.	Sted og underskrift

Bl. nr. 001.522.20

Prøve av vognmerkelapp for vognlastgods med ordinær framføring.
Bl. nr. 001.522.20.

Bilag nr. 2

Tomvogn

Befordringsklasse

B 2

NSB

Vogn nr.	Status
Fra (Senderstasjon)	Dato
Til (Bestemmelsesstasjon)	Sidespor nr.
	Bruttovekt
Mottaker	Kundenr.
Transportplan (Tog nr.)	Framføringsnr.
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)	
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene. Sted og underskrift	

Bl. nr. 001.522.21

Prøve av vognmerkelapp for tomvogn med ordinær framføring.

Bl. nr. 001.522.21.

Tomvogn

Betordringsklasse

B 2

NSB

Vogn nr.										Status	
Fra (Senderstasjon)										Dato	
Til (Bestemmelsesstasjon)										Sidespor nr.	
										Bruttovekt	
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.					Sted og underskrift						

Bl. nr. 001.522.22

Prøve av vognmerkelapp for tomvogn med ordinær framføring.
Bl. nr. 001.522.22.

Denne vognmerkelapp har ikke felter for påføring av mottaker, kundnr., transportplan og framføringsnr. og kan bare nyttes når det ikke er nødvendig å føre disse data på merkelappen.

Bilag nr. 2

Vognlast

Befordringsklasse

B 1

NSB

Vogn nr.	Status
2 1 7 6 1 2 0 1 2 1 6 1	1

Fra (Senderstasjon)	Dato
SANDEFJORD	15.2.

Til (Bestemmelsesstasjon)	Sidespor nr.
	Bruttovekt
BODØ	03 24

Mottaker	Kundenr.
A/S JOTUNGRUPPEN	25706

Transportplan (Tog nr.)	Framføringsnr.
SANDEFJORD 5330	35
DRAMMEN 5304	
OSLO V V44	
ALNABRU 5709	
TRONDHEIM 5777	

Merknad (Opplysninger om gods, læsting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)

Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene. Sted og underskrift

Bl. nr. 001.522.20

Eksempel som viser utfyllt vognmerkelapp for vogn som framføres etter fast transportplan.

Vognlast

Befordringsklasse

B 1

NSB

Vogn nr.		Status
2 1 7 6 1 5 0 0 1 1 1 2		4/1
Fra (Senderstasjon)		Dato
VOSS		29.2
Til (Bestemmelsesstasjon)		Sidespor nr.
ALNABRU / VEKTA		
MOSS		Bruttovekt
		18
Mottaker		Kundenr.
MOSS GLASSVERK		15691
Transportplan (Tog nr.)		Framføringsnr.
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)		
Drifts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt.		Sted og underskrift
Jfr. Lasteforskriftene.		

Bl. nr. 001.522.20

Eksempel som viser utfylt vognmerkelapp for vogn som skal veies underveis (Status 4/1).

Etter veiingen på veiestasjonen skal følgende endringer foretas:

- I «Status» strykes 4-tallet og skråstreken.
- I «Til (Bestemmelsesstasjon)» strykes veiestasjonens navn, skråstreken og VEKTA.
- I «Bruttovekt» påføres riktig bruttovekt. Den gamle strykes.

Bilag nr. 2

<h1>Vognlast</h1>		Befordringsklasse
		B 1
NSB		
Vogn nr.		Status
2 1 7 6 2 1 0 2 1 6 0 9		5
Fra (Senderstasjon)		Dato
SANDNES		17.2
Til (Bestemmelsesstasjon)		Sidespor nr.
ALNABRU		
MOSS		Bruttovekt
		21
Mottaker		Kundenr.
DLO v/EIKMASKIN		1 3 7 1 9
G. PETERSEN		1 0 0 0 8
Transportplan (Tog nr.)		Framfø- ingsnr.
Merknad (Opplysninger om gods, lasting, herunder dellossing og dellasting, skifting m.m.)		
DLO ALNABRU		
Dritts- og sikkerhetsmessig kontroll av vogn, utstyr og lastemetode er foretatt. Jfr. Lasteforskriftene.		
Sted og underskrift		

Bl. nr. 001.522.20

500 000. 7-77. H. C.

Eksempel som viser utfylt vognmerkelapp for vogn som skal dellosses (status 5).

Etter dellossingen på Alnabru foretas følgende endringer:

- I «Til (Bestemmelsesstasjon)» strykes Alnabru.
- I «Mottaker» strykes Dlo v/Eikmaskin.
- I «Kundenr.» strykes 13719.
- I «Bruttovekt» rettes vekten.

Trykt med sort farge på lyserød bunn.

Prøve av påklebingslapp for vogner som skal skiftes forsiktig.
Bl. nr. 001.523.21 (20 × 14 cm).

Bilag nr. 2

NORGES STATSBANER

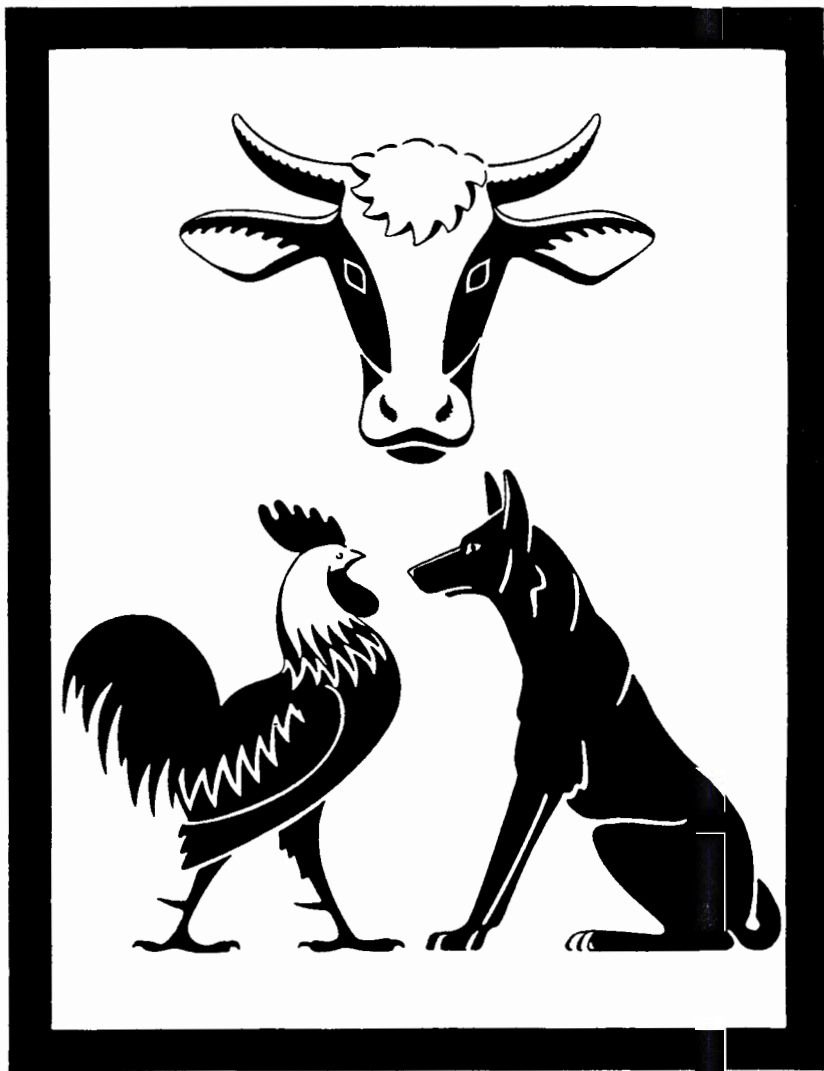
Bl. nr. 001.523.40

Blå på hvit bunn.

Prøve av påklebingslapp for lett bedervelig gods
ekspedert som vognlast.

Bl. nr. 001.523.40.

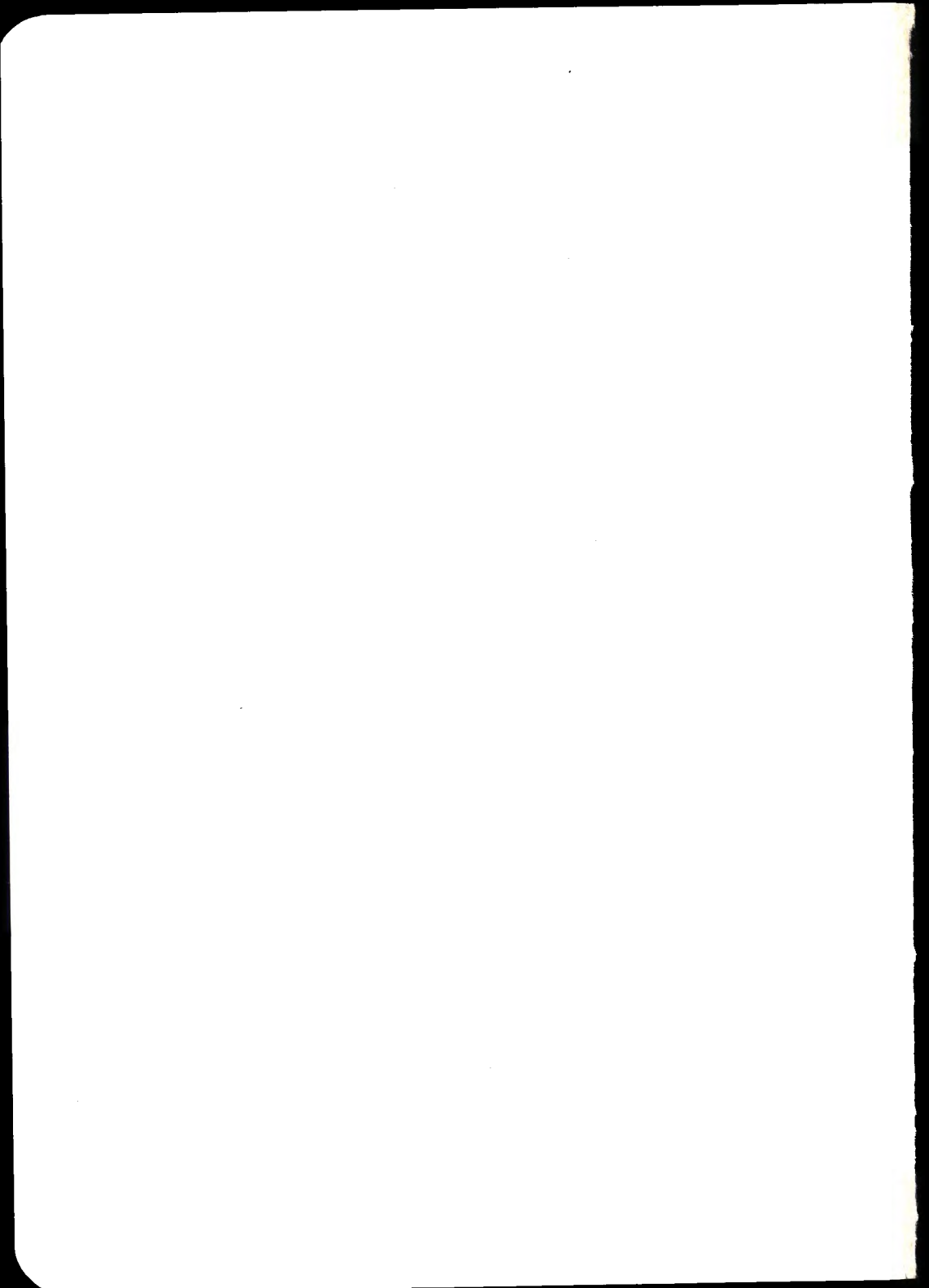
N S B

Bl. nr. 001.523.41

Blå på hvit bunn.

Prøve av påklebingslapp for dyresendinger
ekspedert som vognlast.Merking av vogn: Bl. nr. 001.523.41 (A5: 148 × 210 mm)
Merking av fraktbrev: Bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm)Rettelsesblad nr. 8.
1. juli 1978.

830

Bibl.

Trykk 830

Tjenesteskifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser
for
befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

Rettelsesblad nr. 9
Gjelder fra 1. januar 1980

Følgende rettelser foretas:

- Art. 3. I punkt 5 endres § 31 til § 34.
- Art. 8. I punkt 5 endres § 19 til § 26.
- Art. 64. I overskriften endres § 26 til § 37.
- Art. 65. I overskriften til artikkelen tilføyes § 24.
I overskriften til punkt 4 og 5 endres § 23 til § 24.
- Art. 80. I overskriften endres § 25 til § 22.
- Art. 82. I overskriften endres § 24 til § 22.
- Art. 92. I punkt 1, nest siste avsnitt, endres § 37 til Del IV, avsnitt 2, kode nr. 16.
- Art. 99. I overskriften endres § 37 til Del IV, avsnitt 2, kode nr. 44.
- Art. 103. I punkt 5 endres § 30 til § 18.
- Art. 106. I annet avsnitt endres § 37 til Del IV, avsnitt 2, kode nr. 36.
- Art. 107. I punkt 1, siste avsnitt, endres § 37 til Del IV, avsnitt 2, kode nr. 42.

Sidene merket 43—47/48—51, 55/55—58, 58—59/59 og 59—60/60—61 uttas og erstattes med vedliggende nye sider.

Trykk 830

43—47

Originaleksemplaret leveres bilruten med kvittering. Den ene gjenpart beholdes ved stasjonen, den annen sendes KK sammen med eventuelle øvrige gjenparter ordnet i dato-orden og sammen med etterkravsregnskapet for stasjonen.

44—47. (Reservenr.)

48—51.

48.

Godsets behandling.

1. Betjeningen skal vise størst mulig forsiktighet og omtanke ved behandling av gods som blir innlevert til transport med NSB.

Ekspressgods som lett tar skade ved støt og gnissing må plasseres forsiktig i vognene slik at det ikke utsettes for skade av annet gods.

Godset skal så vidt mulig plasseres med riktig side opp og det må ikke veltes eller støtes under transporten eller flyttingen av kalliene.

Hvis godset har særskilte forskrifter om behandling som «Denne side opp», «Forsiktig», m. v., må det påses at disse alltid blir fulgt.

2. Gods som kan skade annet gods skal lastes adskilt.

Så langt forholdene tillater, skal det påses at gods som kan ta skade av det, ikke utsettes for sol og varme, kulde eller væte. Fisk- og sildekasser samt kjøtt, smør, melk og andre matvarer må ikke utsettes for direkte sol, men så vidt mulig plasseres på et luftig og kjølig sted.

Om lasting av godsvogner, bruk av presenninger, transport i varme- og kjølevogn, se Trykk 420.1 og 420.2.

Forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av *fersk fisk* og *ferske fiskevarer* (Kgl. res. av 28. mars 1952) er inntatt som bilag nr. 4.

Forskrifter vedrørende transport av *kjøtt* og *kjøttvarer* (Kgl. res. av 27. januar 1967) er inntatt som bilag nr. 5.

49—50. (Reservenr.)

Veiing.

51.

Ekspressgods.

1. Alt ekspressgods som mottas til transport med NSB skal veies ved innleveringen og nøyaktig vekt (i hele kilo) og eventuelt fraktberegningsvekt skal føres i fraktbrevet. Har senderen ført opp vekt i fraktbrevet og denne viser seg å være feil, skal den vekt som NSB kommer til, legges til grunn for fraktberegningen og rettelse foretas i fraktbrevet.

Om fastsettelse av fraktberegningsvekt for ekspressgods på grunnlag av godsets mål, se Godstariffen. Målene føres på fraktbrevet.

Gods skal som regel bare leveres ut til adressaten selv eller til den som har fullmakt til å motta det. Det forutsettes at ekspeditøren ved utlevering av gods håndhever bestemmelen med konduite og på beste måte veileder kundene om hvordan de bør ordne seg ved henting av varer m. v. fra vedkommende stasjon, men slik at det aldri er tvil om at godset blir utlevert til rette vedkommende.

3. Det er ikke adgang til å tillate kundene å åpne emballasjen og besiktige innholdet av godssendinger som ikke er utkvittert.

Hentes ikke hele sendingen i en vognlast med en gang, påhviler det mottakeren å sørge for nødvendig låsing eller vakthold.

4. Utkjøring av gods foregår ved en del nærmere angitte stasjoner – se Godstariffens § 34.

Gods som skal kjøres, føres på kjøreoppgave.

Ved de stasjoner hvor NSB selv forestår kjøringen, nyttes kjøreoppgave, bl. nr. 001.525.10. Blankettene er foruten å være nummererte fra 01 til 10 000 med 3 blad for hvert tallsiffer, også påtrykt vedk. ekspedisjons navn.

Ved de stasjoner hvor kjøringen utføres av private entreprenører, nyttes blanko kjøreoppgaver, bl. nr. 001.525.10 som forhåndsnummereres fortløpende for hver regnskapstermin av vedk. ekspedisjonssted.

Kjøreoppgavene skrives ut i 3 eksemplarer, alle med like tallsifre. Det ene eksemplar sendes Kontrollkontoret sammen med terminregnskapet, det annet eksemplar oppbevares ved stasjonen og det tredje eksemplar leveres sjåføren som kvittering for rett levert oppgjør.

Hvis en forhåndsnummerert blankett skrives ut feil, skal den merkes «Feil» og original og gjenpart legges på plass i nummerrekken og medsendes regnskapet til Kontrollkontoret.

I kjøreoppgaven føres antall fraktbrev, antall kg, sum forutbetalt kjøreavgift, samt de beløp som i henhold til fraktbrevene skal innkasseres (tilføyd kjøreavgift, etterkrav, provisjon, frakter, avgifter etc.).

Fraktbrevens del 1 og 2 stemples med utkjøringsdato, på del 1 føres dessuten kjøreoppgavens nr.

I fraktbrevene må beløpene være tydelig anført.

Fraktbrevene og et eksemplar av kjøreoppgaven leveres sjåføren som kvitterer for det mottatte antall fraktbrev på det eksemplar av kjøreoppgaven som beholdes av stasjonen.

Fraktbrevets del 2 med NSB's kvittering leveres mottakeren. Mottakeren kvitterer for sendingen på del 1.

Hvis mottakeren ikke er til stede, skal kjørerer legge meldeseddel, bl. nr. 001.525.15, i postkassen eller annet hensiktsmessig sted. I meldeseddelen anføres om godset er levert hos nabo, vaktmester e. l.

Sjåføren leverer oppgjør daglig til vedkommende ekspedisjonssted som kontrollerer at oppgjøret er i samsvar med de utkvitterte fraktbrev.

Det skal også kontrolleres at det gods sjåføren har med seg i retur er i samsvar med de tilbakeleverte fraktbrev.

5. For gods som sjåføren ikke har fått levert, summeres de på fraktbrevene anførte å betale beløp samt beløp for forutbetalt kjørevavgift. Sumbeløpene samt antall fraktbrev og godsvekt i retur føres i de dertil bestemte rubrikker i kjøreoppgavene og nettobeløpet fås ved subtraksjon.

Gods som er utkvittert, skal ikke oppbevares ved stasjonene.

Hvis en sending kommer uten ekspedisjonspapirer, forholdes som bestemt for «Overtallig gods» i Trykk 834.

56—57. (Reservenr.)

58.

Uavhentet gods.

Jfr. Bef. § 67.

1. Hvis godset ikke blir hentet på bestemmelsesstasjonen innen rimelig tid, skal senderens forholdsordre innhentes. I alle tilfelle skal forholdsordre innhentes senest *10 dager* etter at mottakeren har fått underretning om godsets ankomst. Til dette nyttes bl. nr. 001.525.35. Senderens navn og adresse må oppgis nøyaktig i skjemaet. Denne forholdsordre innhentes *straks* hvis mottakeren er ukjent, eller han nekter å motta godset, eller sendingen består av lett bederverlige varer. Hvis godset i påvente av senderens forholdsordre antas å ville ta skade, skal stasjonen underrette distriktsjefen.

2. Bl. nr. 001525.35 skrives ut i 3 eksemplarer. Ett eksemplar beholdes ved bestemmelsesstasjonen, mens 2 eksemplarer sendes til senderen som vanlig brevpost. Portoens påføres fraktbrevet og belastes sendingen.

I de tilfelle mottakeren nekter å motta godset fordi det er skadet, skal meldingene om uavlevert gods som sendes senderen, være vedlagt en avskrift av besiktigelsesprotokollen, bl. nr. 001.536.10.

3. Senderens ordre kan også innhentes ved tjenestetelegram til senderstasjonen, når bestemmelsesstasjonen finner dette påkrevd.

4. Hvis bestemmelsesstasjonen ikke har fått svar innen 14 dager, sender den ny anmodning (purring) om forholdsordre og viser til den første. Purringen påtegnes eller påstemples: «Ytterligere varsel blir ikke gitt» (det er forutsetningen at det ikke skal purres mer enn én gang). Purringen sendes som rekommandert brev. Kvitteringen for innleveringen av det rekommanderte brev vedheftes fraktbrevet. Portoens påføres fraktbrevet og belastes sendingen.

Uteblir senderens forholdsordre, skal godset etter 2 måneders forløp sendes fraktfritt til opplagsstasjonen på tjenestefraktbrev. Ved fraktbrevet heftes fortegnelse med nødvendige opplysninger. Avtrykk av fortegnelsen sendes distriktsjefen sammen med avtrykk av forholdsordrene.

Opprinnelige merkelapper skal krysses før godset sendes til opplagsstasjonen. Av hensyn til kontrollen og eventuell utlevering av slikt gods må gamle merkelapper *ikke* fjernes.

5. Når uavhentet gods sendes opplagsstasjon, blir mulig udekket frakt m. v. å føre som ekspedisjonsetterkrav. Opplagsstasjonen krediterer seg for beløpet ved å skrive ut fraktregning i samsvar med forskriftene i Trykk 832.

For uavhentet gods som sendes til opplagsstasjon regnes ikke gods- og tomteleie med mindre det er særlig grunn til det.

Uavhentet returemballasje av liten verdi skal ikke sendes til opplagsstasjon.

59.

Fraktkonto.

Jfr. Bef. § 62 pkt. 5.

1. *Generelt.*

Distriktsjefen kan innrømme kunder fraktkonto for sendt og motatt ekspressgods og vognlastgods.

Distriktsjefen avgjør i hvert enkelt tilfelle om kontohaveren skal stille garanti for riktig betaling av frakten, samt garantibeløpets størrelse.

Senderetterkrav kan ordinært ikke føres på fraktkonto.

Distriktsjefen underretter Kontrollkontoret og vedkommende stasjon når en fraktkonto innrømmes eller opphører.

Stasjonen skal føre en fortegnelse over de kunder som har konto. Er det stilt garanti for riktig betaling av fraktbeløpene, skal garantibeløpet være notert i nevnte fortegnelse. Viser det seg at kontoens fraktbeløp i betalingsterminen til stadighet overstiger garantibeløpet, skal dette meldes til distriktsjefen med nøyaktige opplysninger. Det samme gjelder hvis garantibeløpet viser seg å være uforholdsmessig stort i forhold til fraktbeløpet.

Hvis en fraktkonto av en eller annen grunn bortfaller, skal dette straks meldes til distriktsjefen. En fraktkonto må ikke uten videre overføres til kontokundens etterfølger.

2. *Fraktkredittblanketter.*

For avregning av fraktkonto nyttes fraktkredittblanketter, bl. nr. 001.721.40(249 a). Unntaksvis kan distriktsjefen gi tillatelse til at kontoen avregnes ved bl. nr. 001.723.10, såfremt kunden er innrømmet moderasjon.

Har en kunde fraktkonto og samtidig transportavtale med refusjonsvis moderasjon, skal bl. nr. 001.723.10 nyttes for samtidig avregning av konto og moderasjon.

Distriktsjefen kan unntaksvis gi tillatelse til at avregning av konto og moderasjon foretas hver for seg.

Fraktkredittblankettene er fortløpende nummerert og heftet i bøker à 50 sett. Hvert sett består av en original (del 1) og en kopi (del 2).

Kontokundene skal på den ledige linje etter ordet «Firma» stemple både del 1 og del 2 med sitt firmastempel. Hele boka skal ferdigstemples før den tas i bruk.

Det nyttes vanligvis ett sett fraktkredittblanketter for hver gang kunden sender eller mottar gods som han skal betale frakt m. v. for. Blankettene fylles ut med kulepenn og blåpapir.

Beløpene på samtlige fraktbrev summeres og *totalbeløpet* føres på blanketten. Fraktbrevgjenparten, som leveres kunden, skal være stemplet eller påskrevet «Kontoført» (påskriften «Betalt» skal ikke nyttes i dette tilfelle). NSB's ekspeditør forsyner blanketten med ekspedisjonens datostempel og sin signatur. Kunden, eller den som opptrer på hans vegne, skal skrive under på den utfylte blankett.

Er det praktisk og ønskelig for kunden eller for NSB, kan fraktkredittblanketten oppbevares på ekspedisjonsstedet. Blankettens del 2 i utfylt stand skal da festes til fraktbrevgjenpartene med heftemaskin.

3. Oppgjør.

a) Oppgjør 2 ganger pr. måned.

Ordinært skal fraktkontoen gjøres opp den 15. og den siste dag i måneden.

Ved oppgjørsterminens utløp underretter ekspedisjonen kunden om skyldige beløp pr. telefon eller ved faktura, bl. nr. 001.723.26.

Betalingsfristen er 15 dager fra oppgjørsterminens utløp, d.v.s. forfallsdato blir den 15. i måneden for terminen 16.–30. og den 30. i måneden for terminen 1.–15.

I de tilfelle faktura nyttes, påføres fakturaen forfallsdato. I de tilfelle faktura ikke nyttes, skal regler om betalingsfrister være tatt inn i transportavtalen.

Ved innbetaling av skyldig beløp etter betalingsfristens utløp, beregner ekspedisjonen 1 % rente pr. påbegynt måned etter forfallsdato.

Ved oppkreving av renter nyttes rentefaktura, bl. nr. 001.723.28. Det utregnede rentebeløp avrundes nedover til nærmeste hele krone. Rentebeløp under kr. 50,00 innkreves ikke.

Det skal ikke kreves renter av andre statlige institusjoner.

b) *Månedlig oppgjør sentralt ved Kontrollkontorets forføyning.*

For en del større kunder, dette gjelder spesielt private og offentlige bedrifter og institusjoner som har avdelinger spredt over hele landet, skjer oppgjøret direkte til Hovedadministrasjonen. Søknader om sentralisert oppgjør skal forelegges Hovedadministrasjonen.

Ekspedisjonsstedet sender frakkredittblankettens del 1 til Kontrollkontoret én gang pr. måned, tar beløpene opp på bl. nr. 001.721.43 og krediterer seg i regnskapet. Kontrollkontoret sender én gang pr. måned faktura til kontokundens hovedkontor. Fakturaen viser samlet fraktbeløp for hvert enkelt avdelingskontor. Betalingsfristen er 15 dager fra fakturadato. Ved innbetaling av skyldige beløp etter denne frist, beregner Kontrollkontoret 1 % rente pr. påbegynt måned etter forfallsdato.

60.

Fraktanvisninger.

1. Fraktanvisninger er et betalingsmiddel som kan nyttes av våre kunder for oppgjør av frakter, avgifter m. v. De utstedes av de fleste banker til kunder som har konto i vedkommende bank, og som har behov for et slikt betalingsmiddel.

Fraktanvisningene er en forenklet form for sjekk, men kommer ikke inn under sjekkloven. De kan mottas som betalingsmiddel ved alle NSB's ekspedisjonssteder (inkl. NSB's bilruteekspedisjoner).

Kundens navn og bankkontonummer skal være påført fraktanvisningene. Disse er fortløpende nummerert og heftet i bøker i et visst antall sett. Hvert sett består av en original og en kopi.

Fraktanvisningene skal nyttes hver gang kunden sender eller mottar gods som han skal betale frakt m. v. for. Etterkravsbeløp (senderetterkrav) kan også tas med på fraktanvisningen.

Fraktanvisningen skal være underskrevet av kunden eller den som opptrer på hans vegne (sjåfør eller bud).

2. NSB's ekspeditør forsyner fraktanvisningen og kopien av denne med ekspedisjonens stempel og sin underskrift. Anvisningens original beholdes ved ekspedisjonsstedet. Kopien leveres tilbake til kunden.

Ved ekspedisjonssteder som har bankkonto behandles frakthanvisningene ved innbetaling på konto på samme måte som sjekker og kontanter.

Ved ekspedisjonssteder som ikke har bankkonto leveres mottatte frakthanvisninger til nærmeste poststed til dekning av innbetaling på postgirokonto nr. 6000. Før innlevering til poststedet skal baksiden av frakthanvisningen være forsynt med følgende påstempling eller påskrift:

Til godskrift på
postgirokonto 6000
Norges Statsbaner
Oslo 1

Da forevisningsfristen for frakthanvisninger er 8 dager, bør disse daglig settes inn på bankkonto resp. postgirokonto.

**61.   Kreditt ved spedisjons- og fortollingsoppdrag,
samt kreditt for merverdiavgift ved fortollingsoppdrag.**

De ekspedisjonssteder ved NSB som utfører spedisjons- og/eller fortollingsoppdrag for en kunde kan, hvis nødvendig for utførelsen av oppdraget, gi vedkommende kunde kreditt for utlegg i forbindelse med spedisjonsoppdraget og for utlagte tollbeløp og merverdiavgift. I utlegget kan også inkluderes frakt som er påløpt sendingen og for frakt som må forutbetales før videreforsendelse kan finne sted.

Vedkommende kundes kredittverdighet må vurderes før kreditt gis. I tvilstilfelle forelegges spørsmålet for distriktsjefen.

Det utlagte beløp skal avkreves vedkommende kunde snarest eller så snart oppdraget er utført. Faste kunder kan med distriktsjefens tillatelse gis kreditt i inntil 30 dager. Ved oppdrag hvor det også er beregnet toll og merverdiavgift, ytes kreditt ikke utover den 20. i måneden etter fortollingsoppdraget er utført. I de tilfelle beløp for toll m. v. vedrørende registrerte næringsdrivende ikke blir betalt innen fristens utløp, skal de originale tollregninger leveres tollkassereren til reduksjon av kontobeløpet. For kunder som har fraktkonto (oppgjør den 15. og siste i hver måned), endres oppgjørsfristene for beløp for fortollingsoppdrag i samsvar med ovennevnte. Beløp for slike oppdrag føres på egen bl. nr. 001.721.40, og skal holdes atskilt fra den sentraliserte kontoordning med oppgjør gjennom Kontrollkontoret.

Haakon Arnesens Trykkeri A/S, Oslo.

Bild

Trykk 830

Tjenesteskrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser

for

befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

Rettelsesblad nr. 11
Gjelder fra 1. juli 1982

Følgende rettelser foretas:

Sidene merket 1/1, 1/ - , 1/1, 1 - 3/ - , 3/3 - 5, 11/11 - 14 og Bilag 1 sidene 1/2 uttas og erstattes med vedliggende nye sider merket 1/1, 2 - 3/3, 3/3 (2 blad), 4 - 5/ - , 11/11 - 14 og Bilag 1 sidene 1/2.

Ekspedisjonsbestemmelser for gods

1. Fraktbrev.

Jfr. Bef. § 50.

Alle sendinger – også fraktfrie sendinger og NSB's egne sendinger – som innleveres til transport med NSB, skal være ført på fraktbrev. Unntatt herfra er lokalgoods og enkelte sendinger som transporteres etter særskilt avtale (f.eks. avissendinger), se art. 36.

1. *Fraktbrev for vognlastgoods.*

Vognlastfraktbrev, bl. nr. 001.721.30, nyttes. Nærmere beskrivelse av vognlastfraktbrevet er tatt inn i Trykk 831.1.

2. *Fraktbrev for ekspressgoods.*

a) *Generelt.*

Ekspressgoodsfraktbrev, bl. nr. 001.721.20 (bokmål) evt. bl. nr. 001.721.24 (nynorsk) nyttes. Ekspressgoodsfraktbrev for NSB's egne sendinger, bl. nr. 001.721.21, er påtrykt «TIL TJENESTEBRUK». Prøve på bl. nr. 001.721.20 er tatt inn i bilag 1.

Ekspressgoodsfraktbrevet kan fylles ut for hånd (med kulepenn), med vanlig skrivemaskin eller ved bruk av EDB-maskiner.

b) *Beskrivelse av fraktbrevet.*

Ekspressgoodsfraktbrevet er uttegnet etter Norsk Standard og er tilpasset FNs grunnskjema for handelsdokumenter. Dette gjør det bl.a. mulig å fylle ut fraktbrev, faktura, pakkseddel etc. samtidig.

Fraktbrevets format (ekskl. hullkant):

Bredde 210 mm

Høyde 305 mm

Ekspressgoodsfraktbrevet er trykt på hvitt selvkopierende papir og består av følgende 5 deler:

- 1 UTLEVERINGSSTED – ARKIV (Trykt med grønn trykkfarge)
– Fraktbrevets originaleksemplar som beholdes av NSB.
- 2 UTLEVERINGSSTED (Trykt med brun trykkfarge)
– Kopi til utleveringsstedet.

- 3 MOTTAKER (Trykt med grå trykkfarge)
  - Leveres mottakeren på utleveringsstedet.
- 4 SENDERSTED (Trykt med blå trykkfarge)
  - Kopi til senderstedet.
- 5 SENDER (Trykt med grønn trykkfarge)
  - Senderens kvittering.

Transportvilkårene er trykt på baksiden av del 3 og 5.

Fraktbrevene for ekspressgods blir produsert i enkle sett og i sammenhengende baner (som datablanketter). Fraktbrev i enkle sett har hullkant på venstre side. Fraktbrev i sammenhengende baner har hullkant både på venstre og høyre side.

c) Rutiner for behandling av fraktbrevsettet.

Når senderstedet har ført frakt m.m. på fraktbrevet og stemplet fraktbrevet med datostempel, rives stammen(e) av og fraktbrevdelene 4 og 5 frigjøres. Del 5 leveres senderen som kvittering og fraktbrevdelene 1, 2 og 3 følger sendingen fram til utleveringsstedet.

Fraktbrevdelene 2 og 4 skal være til hjelp for ekspedisjonsstedene ved eventuelle forespørslar i forbindelse med sendingen.

d) Salg av fraktbrev.

NSB har anskaffet enkle sett for salg ved ekspedisjonsstedene. Prisen på ekspressgodsfraktbrev er tatt inn i Godstariffens del IV, avsnitt 2, under kode nr. 43. 20% av salgsbeløpet tilfaller personalet som provisjon. Hvis NSBs betjening unntaksvis fyller ut fraktbrevet for senderen, er dette gratis.

De kunder som ønsker fraktbrev påtrykt firmanavn etc., må bestille fraktbrevene fra et blanketrykkeri. Det samme gjelder for de kunder som har behov for fraktbrev i sammenhengende baner.

2. (Reservenr.)

3. Utfylling av fraktbrevet

1. Generelt.

Fraktbrevet skal danne grunnlaget for den fraktavtale som slutes mellom senderen og NSB. Det skal fylles ut av senderen og leveres til NSB sammen med den sending som ønskes ekspedert.

I Bef. § 50 er det tatt inn bestemmelser om hvilke opplysninger senderen skal gi i fraktbrevet og hvilke opplysninger senderen har rett til å ta inn i fraktbrevet.

Fraktbrevet skal fylles ut nøyaktig og med tydelig skrift.

Senderstasjonen skal kontrollere at fraktbrevet er nøyaktig og riktig utfyllt. Hvis utfyllingen er mangelfull, skal NSB-personalet sørge for at de manglende opplysninger føres på samtlige deler av fraktbrevet før kvittering for sendingen gis. Hvis det er rettelser i fraktbrevet, skal dette attesteres av senderen eller av den som leverer sendingen for senderen.

2. Utfylling av vognlastfraktbrevet.

Senderen skal fylle ut den del av vognlastfraktbrevet som er til venstre for den markerte rammen.

Som utleveringssted kan bare føres et NSB-ekspedisjonssted eller sidespor tatt inn i Trykk 802, eller et ekspedisjonssted ved Rjukanbanen (jfr. Godstariffens § 38). For sendinger til et sidespor føres både sidesporets navn og navnet på det ekspedisjonssted som sidesporet er underlagt. Ekspedisjonsstedets navn settes da i parentes.

For vognlastgods som skal ekspederes videre fra en overgangsstasjon gjennom speditør, føres speditørens navn som mottaker. Den endelige mottakers navn og adresse føres i fraktbrevets felt 4 «Underretninger til mottakeren».

For vognlastgods skal ikke kolliantallet føres i fraktbrevet, hvis ikke senderen har bedt om ettertelling. Hvis senderen likevel ønsker å føre kolliantallet på fraktbrevet, bør dette føres i felt 4. Hvis senderen har ført kolliantallet på fraktbrevet uten at ettertelling er foretatt, skriver senderstedet «Kolliantall ikke ettertelt» på alle fraktbrevdelene.

For sendinger av levende dyr skal vognlastfraktbrevet merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 x 34 mm), til venstre i fraktbrevets felt 32 «Evt. tilleggsfrankering».

Nærmere bestemmelser om utfylling av de enkelte feltene på vognlastfraktbrevet og om behandlingen av fraktbrevet, er tatt inn i Trykk 831.1.

3. Utfylling av ekspressgodsfraktbrevet.

Senderen skal fylle ut den del av ekspressgodsfraktbrevet som er til venstre for den markerte rammen. De øvrige felter fylles ut av NSB. Prøve på fraktbrevet er tatt inn i Bilag 1.

Utfylling av de enkelte felter:

1 Sender

Senderens fulle navn eventuelt firmanavn. Fraktbrevet må lyde på bare en sender.

2 Adresse

Senders gate-/vegadresse.

3 Sendersted

Som sendersted kan bare føres et NSB-ekspedisjonssted tatt inn i Trykk 802 eller et bilstoppested tatt opp i samtrafikk med NSB (jfr. Trykk 821 og § 39 i Trykk 820).

4 Mottaker

Mottakers fulle navn eventuelt firmanavn. Fraktbrevet må lyde på bare en mottaker.

5 Adresse

Dette feltet fyller sender ut bare når mottakerens kontor-/fakturaadresse avviker fra «Leveringsadresse» i felt 7.

6 Postnr. Poststed

Mottakerens postadresse med tilhørende postnr. fylles ut når denne avviker fra «Utleveringssted» i felt 8.

7 Leveringsadresse

Gate-/vegadresse der sendingen ønskes levert (lager, avdeling o.l.). Dette felt skal alltid fylles ut.

8 Utleveringssted

Som utleveringssted kan bare føres et NSB-ekspedisjonssted tatt inn i Trykk 802 eller et bilstoppested tatt opp i samtrafikk med NSB (jfr. Trykk 821 og § 39 i Trykk 820).

Steder som ikke er tatt inn i Trykk 802 eller som ikke er tatt opp i samtrafikk, kan ikke stå som utleveringssted i fraktbrevet, men må føres som adresse. Som utleveringssted i slike tilfelle, fører senderen det utleveringssted (den overgangsstasjon) hvor godset skal hentes eller hvorfra det skal videretransporteres.

For ekspressgods som skal ekspederes videre fra en overgangsstasjon gjennom en speditør, skal speditørens navn være ført som mottaker. Den endelige mottakers navn og adresse føres i felt 29 «Varespesifikasjon – underretning til mottaker».

9 Over

Her føres overgangsstasjon for sendinger ekspedert i direkte samtrafikk med bilruter (jfr. Trykk 821). Overgangsstasjon føres også hvis sendingen skal framføres over en annen veg enn den ordinære.

10 Sendes med

Her føres «NSB» eller «Jernbane». For sendinger i samtrafikk med bilruter føres «Bilrute» eller navnet på bilruten.

11 Lastbærere

Ant. utveksl. paller

Antall standardpaller (EUR-paller) kan føres her.

Ant. andre paller

Her kan føres antall ikke standardiserte paller.

Beholder-/Pallb.-cont. nr.

Her føres type og nr. for beholdere og pallbokser.

12 Utstedelsesdato

Senderens felt for føring av dato for utstedelse av fraktbrevet.

13 Senderens ref.

Felt for føring av referanse som nyttes ved fakturering og ved remittering av senderetterkrav.

14 Senders kundenr.

Senders kundenr. ved NSB for registrerte kunder.

15 Senders postgironr.

Hvis sendingen er belagt med senderetterkrav, føres eventuelt postgironr. her.

16 Senders bankgiror.

Her kan senderen føre sitt bankgiror. NSB anviser ikke senderetterkrav over bankgiro.

17 Mottakers kundenr.

Mottakers kundenr. ved NSB for registrerte kunder.

18 Sender betaler

Kryssfelt for senderens betalingsforskrift med spesifisering av de mest vanlige betegnelser.

19 Kode

Føres ikke.

20 Stempel for betaling

Plass for frankering med frankeringsmaskin eller frankeringsmerker.

21 Sendt å betale nr.

Registreringsnr. for sendte å betale sendinger.

22 Kubikkmål

Her føressendingens kubikkinhold i dm³

23 Godsmerking

Sendinger som innleveres til transport med NSB eller i samtrafikk med en bilrute skal være merket «Adresse».

24 Antall kolli

Antall kolli mottatt til transport. For sikret pall-last føres antall paller.

25 Emballasje – godsslag

Felt for spesifikasjon av emballasje og godsslag. For sendinger av levende dyr skal fraktbrevet merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 x 34 mm). Symbolet plasseres i felt 25 og om nødvendig et stykke ned i felt 29.

26 Bruttovekt kg

Sendingens virkelige vekt i hele kilo inklusive godsets emballasje.

27 Mål

Felt for føring av sendingens lengde, bredde og høyde i hele dm.

28 Fraktberegningsvekt

Sendingens fraktberegningsvekt føres her. For målegods regnes 1 kg for hver 5 dm² som sendingen måler, jfr. Trykk 820, § 1, punkt 2.2.

29 Varespesifikasjon – underretning til mottaker

Felt hvor senderen kan gi tilleggsopplysninger til mottaker om sendingen, f.eks. nærmere opplysninger om sendingens innhold. Merknader i felt 29 er ikke bindende for NSB.

30 Transportutøvers merknader

Her føres de tjenestemerknader som er nødvendige for fraktberegningen og for framføringen av sendingen.

31 Bet. av sender

Her fører senderstedet de beløp som skal betales av senderen.

32 Tekst

Ledetekst for de beløp som skal beregnes.

33 Kode

Føres foreløpig ikke.

34 Bet. av mottaker

Her fører senderstedet de beløp som skal betales av mottakeren.

35 Etterkravsnr.

Sendinger med senderetterkrav fører utleveringsstedet inn på bl. nr. 001.760.15, Regnskap for mottatte etterkravssendinger. Etterkravsnr. føres i felt 35.

37 Mottaker underrettet

Her noterer utleveringsstedet dato for underretning om sendingens ankomst, dersom sendingen skal hentes av mottakeren. Ved underretning pr. telefon, noteres også klokkeslett og navnet på den som tar imot beskjed.

38 Sendersted, kontr.telling

Her kontrollstikkes for antall kolli som mottas til transport. I tillegg fører ekspeditøren sin signatur.

39 Sendersted, dato – stempel – sign.

I dette feltet skal fraktbrevet stemples med senderstedets datostempel. Ekspeditørens signatur.

40 Utleveringssted, kontr.telling

Her kontrollstikkes for antall kolli under konferering ved lossing på utleveringsstedet. I tillegg fører ekspeditøren sin signatur.

41 Utleveringssted, dato – stempel – sign.

I dette feltet skal fraktbrevet stemples utleveringsdagen med utleveringsstedets datostempel. Ekspeditørens signatur.

42 Godset mottatt, dato

Her skal mottakeren kvittere med fullt navn for mottatt sending og selv føre dato med gjennomskrift. Mottakeren skal kvittere for sendingen før den utleveres/besiktiges.

4. Tjenestlige merknader i fraktbrevet.

1. NSB's tjenestemenn skal foruten utfylling av de bestemte rubrikker for frakt og andre avgifter samt ekspedisjonsnummer m.v. også påføre fraktbrevet de opplysninger som er nødvendige for beregning og kontroll av fraktberegningsvekt, fraktbeløp m.v.

Fraktbrevet skal dessuten inneholde anmerkning om det er noe å bemerke til godsets tilstand ved innleveringen, jfr. etterfølgende art. 7 om godsets tilstand og emballering.

2. For vognlastendinger som skal framføres etter bestemt transportplan, for vognlastendinger som etter senderens forskrift framføres i persontog samt ved framføring av bære, skal senderstasjonen anføre «Særtransport» i fraktbrevet. Transportplan anføres i fraktbrevets rubrikk «12 Tjenestlige merknader». På samme måte anføres «Levende dyr» for alle sendinger av levende dyr og «Melk» for alle sendinger av levende dyr og «Melk» for alle sendinger av melk.

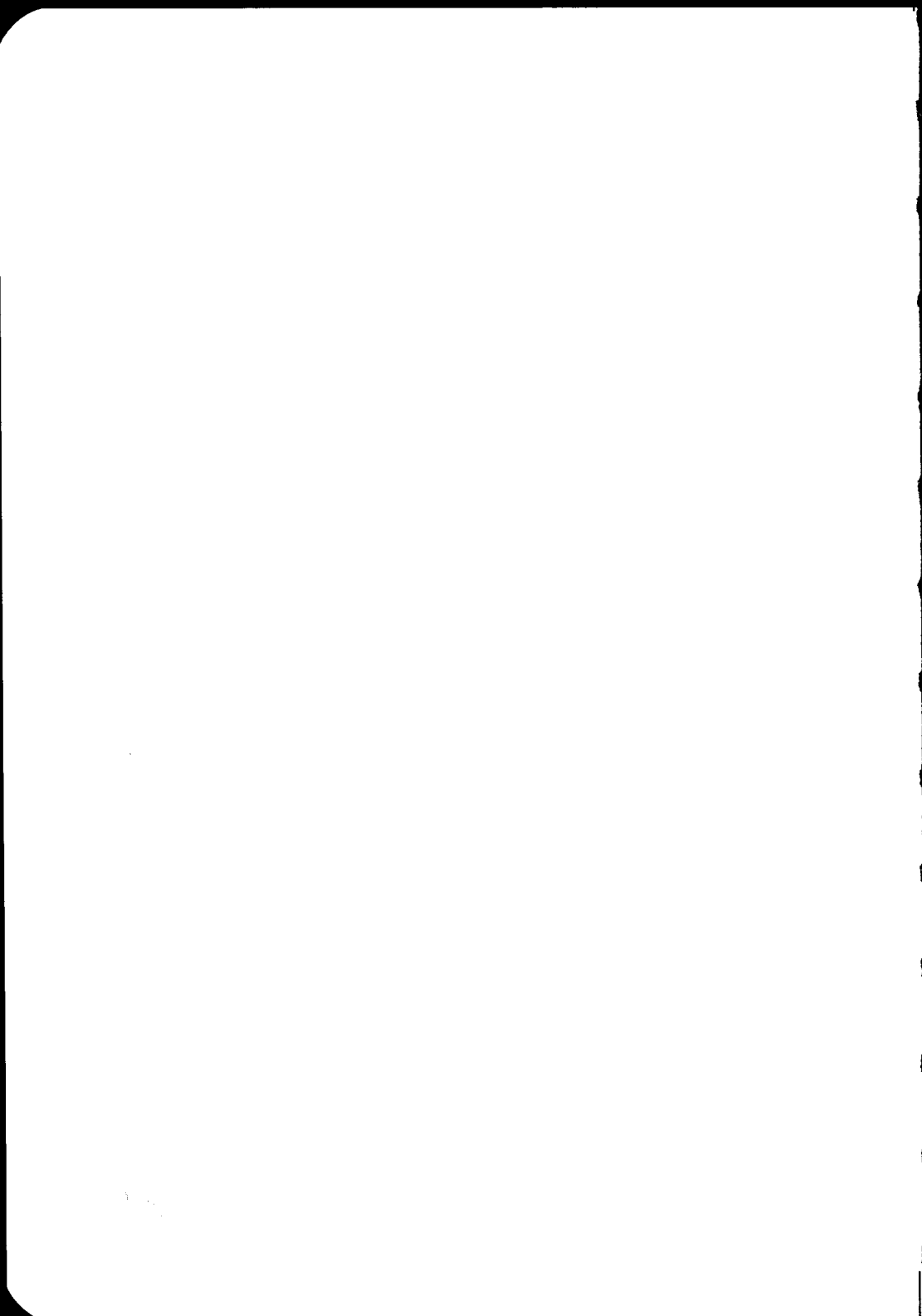
3. Er en kunde innrømmet transportavtale med spesiell frakt- eller vektberegning skal senderstasjonen, etter nærmere ordre, påskrive eller påstemple fraktbrevet tjenstlig merknad sålydende: «Ansvar for riktig vekt/ fraktberegning påhviler senderstasjonen. Had. sak nr. . . .» Denne merknad settes bare på fraktbrevets del 1.

5. Fraktens betaling.

Jfr. Bef. § 62.

Det skal i alminnelighet forlanges at frakt m.v. betales ved innleveringen når godset er lett bederelig eller når det på grunn av dets verdi eller beskaffenhet ikke byr tilstrekkelig sikkerhet for fraktomkostningene.

Fastboende trafikanter kan få tillatelse til å ekspedere slike

Merking av godset

Jfr. Bef. § 54.

11. Senderens merking av ekspressgod.

1. Godset skal være forsvarlig merket. Merkingen skal være tydelig og varig og må stemme overens med fraktbrevet. Gamle og uriktige merker skal fjernes.

Til merking av gods nyttes:

a) Merkelapper etter mønster og utstyr som er fastsatt av NSB.

Se bilag nr. 1.

b) Stempling med holdbar og iøynefallende farge direkte på hvert kolli (stensilmerking e.l.).

Godsslag som ekspederes etter Trykk 425 «Forskrifter for transport av farlige stoffer på Norges Statsbaner», skal dessuten merkes med spesielle faresedler, slik som anført i nevnte trykk – jfr. også art. 100.

2. Merkelappene skal være festet slik til godset at de ikke lett rives av.

3. Hvert kolli skal være tydelig merket med senders navn, senders adresse, sendersted, mottaker, mottakerens adresse og utleveringssted. Hver merkelapp skal dessuten være utfylt med sendingens kolliantall og etterkravsbeløp hvis sendingen er belagt med sendeetterkrav. Sendinger som skal ekspederes i samtrafikk med bilruter eller som skal framføres over en annen veg enn den ordinære, skal dessuten merkes med overgangsstasjon.

I likhet med fraktbrevet, se art. 3, skal godset være tydelig merket med ett bestemt utleveringssted og med nøyaktig adresse. På sendinger til bystasjoner trengs nøyaktig gatenavn, nummer og oppgang og om mulig også etasje.

Kolli med en vekt av 1000 kg eller mer skal, i henhold til forskrift gitt av Direktoratet for Statens Arbeidstilsyn, være påmalt eller merket med kolliets bruttovekt. Hvis den nøyaktige vekt på grunn av særlige forhold ikke kan bestemmes, skal den omtrentlige vekt være angitt. Slik merking er særlig viktig for tunge kolli som skal videresendes med båt (NSB's stropper bør ikke nyttes ved heising ombord).

4. *Merkelapper* som nyttes til merking av ekspressgod skal være godkjent av NSB. Merkelappene bør ikke være mindre enn 12 x 7 cm. Merkelappene skal være trykt med sort, grønn eller rød trykkfarge og skal ha utstyr og mønster som prøvene i bilag nr. 1 viser. Det er ikke tillatt å forsyne merkelappene med reklame. Firmamerke kan tillates trykt ved siden av sender og sendersted når det kommer innenfor det avgrensede felt.

11 – 14

5. De forskjellige merkelapper for merking av ekspressgods har følgende bl. nr.:

- Bl. nr. 001.521.15. Kartongmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.16. Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.17. Påklebingsmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.18. Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.20. Ekspressgodsmerkelapp av plast.

For merking av lokalgods og stykkgodssendinger til utlandet nyttes bl. nr. 001.521.01. Kartongmerkelapp og bl. nr. 001.521.03. Påklebingsmerkelapp.

For merking av stykksendinger av tjenestegods som framføres i NSB's regi nyttes:

- Bl. nr. 001.521.02. Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.04. Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk.

Merkelapper til tjenestebruk er vertikalt påtrykt «Tjenestebruk» til venstre for det avgrensede felt.

6. Kundene skal selv anskaffe merkelapper.

Ekspedisjonsstedene skal imidlertid ha tilstrekkelig beholdning for enkeltvis salg til kundene. Prisen på merkelapper er tatt inn i Godstariffens del IV, avsnitt 2, under kode nr. 43. 20% av salgsbeløpet tilfaller personalet som provisjon.

12 – 13. (Reserventr.).

14. Spesiell merking av ekspressgodssendingene.

Varmegods – Sendinger som skal framføres som varmegods (jfr. art. 8.5.) merkes med merkelappen «Varmegods», bl. nr. 001.523.63.

Forsiktig – Sendinger som skal behandles forsiktig, skal merkes med bl. nr. 001.523.09 eller bl. nr. 001.523.10.

Opp – Sendinger som skal transporteres med en bestemt side opp, skal merkes med bl. nr. 001.523.17 eller bl. nr. 001.523.18.

Lett bedervelig gods – Sendinger som består av lett bedervelig gods skal merkes med bl. nr. 001.523.39.

EKSPRESSGODSFRAKTBREV						
1 Sender	12 Utsendelsesdato					
2 Adresse	13 Senders ref.					
3 Sendersted	14 Senders kunde nr.					
4 Mottaker	15 Senders postsign.	20 Stempel for betaling				
5 Adresse	16 Senders barsign.					
6 Postnr. Poststed	17 Mottakers kunde nr.	21 Sendt & betale nr.				
7 Leveringsadresse	18 SENDER BETALER					
8 Utleveringsstad	☐ Henting ☐ Frakt					
9 Ovr	☐ Ut-kjøring ☐ Etterkravsprovisjon					
SENDES MED		22 Kubikkmål				
LAS/BÆREFE						
Ant. utveksl. paller	Ant. andre paller	Intet (Mottaker betaler alt)				
Beholder/Palle - oant. nr.		19 Kode				
23 Godmerking	24 Ant.koll.	25 Emballasje - godset	26 Bruttovekt kg	27 Mål		
28 Fraktberegningssvekt						
29 Varespesifikasjon - underretning til mottaker			31 Bet. av sender	32 Tekst	33 Kode	34 Bet. av mottaker
			Jernbanefrakt			
			Bilfrakt			
			Utkjøring			
			Etterkravsprovisjon			
			SUM			
			MVA			
			Ekspedisjons-etterkrav			
Bl. nr. 001.721.20			35 Etterkravs. Sender-etterkrav			
30 Transportulevers merknader			← TOTAL →			
			37 Mottaker underrettet			
SENDESTED		UTLEVERINGSSTED		GODSET MOTTAFT		
38 Kontr.telling	39 Dato - stempel - sign	40 Kontr.telling	41 Dato - stempel - sign	42 Dato		
Kvittering						

(Den stiplede kanten øverst og nederst trykkes med rød farge)

Prøve av fraktbrev for ekspressgods, bl. nr. 001.721.20

Rettelsesblad nr. 11

1. juli 1982

Merkelapper for lokalgods og ekspressgods.

Bl. nr.
001.521.01

Sender .....
(Navn og adresse)

Sendersted .....

Mottaker .....

Adresse .....

Utleveringssted .....
(Ifølge fraktbrevet)

over .....

Etterkrav kr. .... Sendingen består av i alt ..... kolli

Navn og adresse bør også skrives direkte på kolliet. Fjern gamle adresser.

Prøve av kartongmerkelapp for lokalgods, bl. nr. 001.521.01

Bl. nr. 001.521.15

EKSPRESSGODS

Sender .....
(Navn og adresse)

Sendersted .....

Mottaker .....

Adresse .....

Utleveringssted .....
(Ifølge fraktbrevet)

over .....

Etterkrav kr. .... Sendingen består av i alt ..... kolli

Navn og adresse bør også skrives direkte på kolliet. Fjern gamle adresser.

(De sorte kvadrater trykkes med rød farge.)

Prøve av kartongmerkelapp for ekspressgods, bl. nr. 001.521.15

Trykk 830

Tjenesteskriver utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser
for
befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

Rettelsesblad nr. 12
Gjelder fra 1. januar 1983

Følgende rettelser foretas:

Innholdsfortegnelsen og sidene merket 3/3 (2 blad), 51 – 52/53 – 55, 58 – 59/59, 59 – 60/60 – 61, 61 – 62/62 – 64, 80/80 – 82, 99/99 – 100 og 100/100 (2 blad) uttas og erstattes med vedliggende nye innholdsfortegnelse og sider merket 3/3 (2 blad), 51 – 52/53 – 55, 58 – 59/59, 59 – 60/61 – 63, 64/ – , 80/81 – 82 og 99/99 – 100.

INNHold

	Artikkel nr.
Ekspedisjonsbestemmelser for gods.	
<i>Fraktbrev</i>	1 - 4
Fraktbrevets utfylling	3
Tjenestlige merknader i fraktbrevet	4
<i>Fraktens betaling</i>	5
<i>Godsets tilstand og emballering</i>	7
<i>Godsets innlevering</i>	8
<i>Låsing og plombering av vogner</i>	9
<i>Merking av godset</i>	11 - 14
Senderens merking av ekspressgods	11
Spesiell merking av ekspressgodssendingene	14
<i>Merking av vogner</i>	15 - 16
Spesiell merking av vogner (vognlastgods)	16
<i>Framsending av fraktbrev (følgepapirer)</i>	21
<i>Den ekspedisjonsmessige behandling av fraktbrevene for</i>	
<i>ekspressgodssendinger</i>	22 - 23
Generelt	22
Ekspressgodssendinger med betalt frakt på senderstasjonen .	23
Ekspressgodssendinger med frakt å betale ved	
bestemmelsesstasjonen	25
Privatfrankerte ekspressgodssendinger. Transportavtale	26
Frifraktsendinger	27
Samtrafikk	32 - 33
Fra en jernbanestasjon til et samtrafikkstoppested	32
Fra et samtrafikkstoppested til en jernbanestasjon	33
<i>Ekspedisjon av sendinger uten bruk av fraktbrev</i>	36
Lokalgoods	36.1
Avissendinger	36.2-3
Plakater m.v. fra Fram Reklame-Byrå A/S	36.4
<i>Deponering av beløp for frakt m.v.</i>	37
<i>Omekspedering</i>	38
<i>Etterkrav</i>	40 - 43
Lokalt på NSB	41 - 42
Senderetterkrav	41
Ekspedisjonsetterkrav	42
Samtrafikk	43
<i>Godsets behandling</i>	48
<i>Veiing</i>	51 - 52
Ekspressgods	51
Vognlastgods	52

<i>Underretning om ankommet gods</i>	53
<i>Utlevering av gods</i>	58
<i>Uavhentet gods</i>	58
<i>Fraktkonto</i>	59
<i>Fraktanvisninger</i>	60
<i>Avregning av fraktmoderasjon</i>	62
<i>Postverkets transporter</i>	64
<i>Transport av gods i beholdere og containere</i>	65 – 79
<i>Transport av ekspress- og vognlastgods på standard lastpall.</i>	
<i>Fraktfri retur av tomme lastpaller</i>	80
<i>Transport av gods i pallbokser</i>	82
<i>Behandling, reparasjon og transport m.v. av frankeringsmaskiner</i>	83 – 84
<i>Forskrifter for ekspedisjon av Norske Meieriers Salgssentrals</i>	
<i>(NMS') sendinger</i>	92
<i>A/S Vinmonopolets vognlastsendinger. (Retur av skadde</i>	
<i>vognlastsendinger)</i>	93
<i>Spesialavtale med Firma Harald A. Møller A/S, Oslo, vedrørende</i>	
<i>firmaets sendinger til sine Volkswagenforhandlere</i>	94
<i>Godsforsikring</i>	99
Ekspedisjonsbestemmelser for transport av levende dyr.	
<i>Generelt</i>	101
<i>Ekspressgodssendinger</i>	102
<i>Vognlastsendinger</i>	103
<i>Samlastvogner</i>	104
<i>Ventilasjon under transporten</i>	105
<i>Rengjøring og desinfeksjon</i>	106
<i>Utlån av stoler, flagg, lykter og bølter</i>	107

Steder som ikke er tatt inn i Trykk 802 eller som ikke er tatt opp i samtrafikk, kan ikke stå som utleveringssted i fraktbrevet, men må føres som adresse. Som utleveringssted i slike tilfelle, fører senderen det utleveringssted (den overgangsstasjon) hvor godset skal hentes eller hvorfra det skal videretransporteres.

For ekspressgods som skal ekspederes videre fra en overgangsstasjon gjennom en speditør, skal speditørens navn være ført som mottaker. Den endelige mottakers navn og adresse føres i felt 29 «Varespesifikasjon – underretning til mottaker».

9 Over

Her føres overgangsstasjon for sendinger ekspedert i direkte samtrafikk med bilruter (jfr. Trykk 821). Overgangsstasjon føres også hvis sendingen skal framføres over en annen veg enn den ordinære.

10 Sendes med

Her føres «NSB» for sendinger lokalt på NSB. For sendinger i samtrafikk med bilruter føres «NSB – Bilrute».

11 Lastbærere

Ant. utveksl. paller

Antall standardpaller (EUR-paller) kan føres her.

Ant. andre paller

Her kan føres antall ikke standardiserte paller.

Beholder-/Pallb.-cont. nr.

Her føres type og nr. for beholdere og pallbokser.

12 Utstedelsesdato

Senderens felt for føring av dato for utstedelse av fraktbrevet.

13 Senderens ref.

Felt for føring av referanse som nyttes ved fakturering og ved remittering av senderetterkrav.

14 Senders kundenr.

Senders kundenr. ved NSB for registrerte kunder.

15 Senders postgironr.

Hvis sendingen er belagt med senderetterkrav, føres eventuelt postgironr. her.

16 Senders bankgironr.

Her kan senderen føre sitt bankgironr. NSB anviser ikke senderetterkrav over bankgiro.

17 Mottakers kundenr.

Mottakers kundenr. ved NSB for registrerte kunder.

18 Sender betaler

Kryssfelt for senderens betalingsforskrift med spesifisering av de mest vanlige betegnelser.

19 Kode

Føres ikke.

20 Stempel for betaling

Plass for frankering med frankeringsmaskin eller frankeringsmerker.

21 Sendt å betale nr.

Registreringsnr. for sendte å betale sendinger.

22 Kubikkmål

Her føres sendingens kubikkinhold i dm³

23 Godsmerking

Sendinger som innleveres til transport med NSB eller i samtrafikk med en bilrute skal være merket «Adresse».

24 Antall kolti

Antall kolti mottatt til transport. For sikret pall-last føres antall paller.

25 Emballasje – godsslag

Felt for spesifikasjon av emballasje og godsslag. For sendinger av levende dyr skal fraktbrevet merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 x 34 mm). Symbolet plasseres i felt 25 og om nødvendig et stykke ned i felt 29.

26 Bruttovekt kg

Sendings virkelige vekt i hele kilo inklusive godsets emballasje.

27 Mål

Felt for føring av sendingens lengde, bredde og høyde i hele dm.

28 Fraktberegningsvekt

Sendings fraktberegningsvekt føres her. For målegods regnes over jernbanestrekningen 1 kg for hver 5 dm³ som sendingen måler. For sendinger i samtrafikk med bilruter, regnes over bilstrekningen 1 kg for hver 3,5 dm³ som sendingen måler. For målegods i samtrafikk med bilruter, må det føres to vekter i fraktbrevet, f.eks. slik: NSB: 20 kg, Bilruten: 29 kg.

29 Varespesifikasjon – underretning til mottaker

Felt hvor senderen kan gi tilleggsopplysninger til mottaker om sendingen, f.eks. nærmere opplysninger om sendingens innhold. Merknader i felt 29 er ikke bindende for NSB.

30 Transportøvers merknader

Her føres de tjenestemerknader som er nødvendige for fraktberegningen og for framføringen av sendingen.

31 Bet. av sender

Her fører senderstedet de beløp som skal betales av senderen.

32 Tekst

Ledetekst for de beløp som skal beregnes.

33 Kode

Føres foreløpig ikke.

34 Bet. av mottaker

Her fører senderstedet de beløp som skal betales av mottakeren.

35 Etterkravsnr.

Sendinger med senderetterkrav fører utleveringsstedet inn på bl. nr. 001.760.15, Regnskap for mottatte etterkravssendinger. Etterkravsnr. føres i felt 35.

37 Mottaker underrettet

Her noterer utleveringsstedet dato for underretning om sendingens ankomst, dersom sendingen skal hentes av mottakeren. Ved underretning pr. telefon, noteres også klokkeslett og navnet på den som tar imot beskjed.

38 Sendersted, kontr.telling

Her kontrollstikkes for antall kolli som mottas til transport. I tillegg fører ekspeditøren sin signatur.

39 Sendersted, dato – stempel – sign.

I dette feltet skal fraktbrevet stemples med senderstedets datostempel. Ekspeditørens signatur.

40 Utleveringssted, kontr.telling

Her kontrollstikkes for antall kolli under konferering ved lossing på utleveringsstedet. I tillegg fører ekspeditøren sin signatur.

41 Utleveringssted, dato – stempel – sign.

I dette feltet skal fraktbrevet stemples utleveringsdagen med utleveringsstedets datostempel. Ekspeditørens signatur.

42 Godset mottatt, dato

Her skal mottakeren kvittere med fullt navn for mottatt sending og selv føre dato med gjennomskrift. Mottakeren skal kvittere for sendingen før den utleveres/besiktiges.

2. Stasjonene bør kontrollveie eller kontrollmåle mottatt ekspressgods. Er vekten feil retter bestemmelsesstasjonen vekt og frakt og underretter senderstasjonen ved feilregningsrapport. Hvis en stasjon gjentatte ganger mottar sendinger med feil vekt fra bestemte stasjoner, sendes innberetning til distriktsjefen.

Sendinger av Vinmonopolvarer bør alltid kontrollveies ved utleveringen. Stemmer ikke vekten med det som er ført i fraktbrevet, underrettes distriktsjefen.

52. Vognlastgods

1. Vognlaster skal i størst mulig utstrekning veies på vognvekt. Hvis det ikke er vognvekt ved senderstasjonen, bør vognlaster veies på første veiestasjon i transportvegen. Når veiing skal foretas ved underveisstasjon eller bestemmelsesstasjon, skriver senderstasjonen ut kopifraktbrev og sender dette til bestemmelsesstasjonen. Originalfraktbrevet beror ved senderstedet. Veiestasjonen fyller ut veieseddel og sender denne til senderstedet som fraktberegner sendingen og behandler originalfraktbrevet som ordinært. Hvis bestemmelsesstasjonen ikke har mottatt originalfraktbrevet ved utlevering av vogna, tas kvittering på kopifraktbrevet. Kopifraktbrevet må i slike tilfelle vedheftes originalfraktbrevet og følge dette til Kontrollkontoret. Vognmerkelappen utfylles i samsvar med bestemmelsene i art. 15.8.

Samlastvogner skal så ofte som mulig kontrollveies og eventuelle avvikelser i vekten meldes til bestemmelsesstasjonen slik at denne er orientert før vogna mottas.

2. Ved veiing på vognvekt skal bruttovekten så vidt mulig avleses i tonn med 2 desimaler og føres særskilt for hver vogn på en vektopp-gave, bl.nr. 001.571.07. I denne oppgaven føres bruttovekt og vognas egenvekt.

3. Ved fastsettelse av fraktberegningsvekt på grunnlag av godsets mål, må stasjonene påse at målingen blir utført samvittighetsfullt og i samsvar med bestemmelsene i Godstariffen. Måling av trelast bør så vidt mulig utføres av bestemte tjenestemenn ved hver stasjon. Ved fastsettelse av tørrhetsgraden må det når bestemmelsene i Godstariffen ikke gir tilstrekkelige opplysninger, foretas en kritisk vurdering av lasten eller eventuelt innhentes nærmere opplysninger av senderen.

4. Hvis en stasjon tviler på at den vekt som er ført i fraktbrevet for *mottatte* vognlaster er riktig, skal stasjonen kontrollveie eller kontrollmåle sendingene i den utstrekning dette er mulig. Finner bestemmelsesstasjonen at den anførte fraktberegningsvekt er feil, retter den vekt og frakt og underretter senderstasjonen ved feilregningsrapport.

53. Underretning om ankommet gods.

Jfr. Bef. §§ 59 og 61.

1. Når godset er kommet fram til bestemmelsesstasjonen og det ikke skal kjøres ut, underrettes mottakeren snarest mulig pr. *telefon* (når mottakeren kan treffes på denne måten), eller pr. *post* ved at fraktbrevets del 3 sendes mottakeren i gjenklebet konvolutt. Hvis fraktbrevet mangler eller det av andre grunner er hensiktsmessig, nyttes meldekort, bl. nr. 001.525.01.

2. Stasjonen noterer når og hvordan adressaten er varslet. Er telefon nyttet, noteres klokkeslett og ekspeditørens signatur. Notering gjøres på fraktbrevets del 1.

Utlegg til porto belastes sendingen. For uttelefonering regnes ingen avgift når telefoneringen foregår på det lokale telefonnett.

3. Forespørsler om ventet gods må ikke besvares før nøyaktige undersøkelser er foretatt. Selv om godset skal kjøres ut, bør kunden på forespørsel kunne få vite om godset er kommet eller ikke.

54. (Reservenr.)

55. Utlevering av gods.

Jfr. Bef. §§ 58 og 61.

1. Kunden må ha kvittert for godset og betalt frakt m.v. før det kan leveres ut til ham.

Som kvittering for betalt frakt m.v. og som bevis for at godset kan leveres ut, får han fraktbrevets del 3, forsynt med stasjonens stempel, utleveringsdato og ekspeditørens kvittering.

Alle kvitteringer må gis tydelig slik at det ikke kan være tvil om hvilket beløp som det er kvittert for. Det beløp som det gis kvittering for skal være ført med tydelig skrift i linjen «Total» i å betale rubrikken. Ved eventuell tilbakebetaling av for meget oppkrevd frakt skal fraktbrevets del 3 som inneholder NSB's kvittering for det betalte beløp, fremlegges og forsynes med påtegning om tilbakeleveringen.

2. Godset skal utleveres av NSB's betjening og kundene må ikke gis anledning til å hente sitt gods på pakkhus uten tilsyn.

Hvis bare en del av sendingen blir hentet, skal dette noteres i fraktbrevet.

Uteblir senderens forholdsordre, skal godset etter 2 måneders forløp sendes fraktfritt til opplagsstasjonen på tjenestefraktbrev. Ved fraktbrevet heftes fortegnelse med nødvendige opplysninger. Avtrykk av fortegnelsen sendes distriktsjefen og områdesjefen sammen med avtrykk av forholdsordrene.

Opprinnelige merkelapper skal krysses før godset sendes til opplagsstasjonen. Av hensyn til kontrollen og eventuell utlevering av slikt gods må gamle merkelapper *ikke* fjernes.

5. Når uavhentet gods sendes opplagsstasjon, blir mulig udekket frakt m.v. å føre som ekspedisjonsetterkrav. Opplagsstasjonen krediterer seg for beløpet ved å skrive ut fraktregning i samsvar med forskriftene i Trykk 832.

For uavhentet gods som sendes til opplagsstasjon regnes ikke godshus- og tomteleie med mindre det er særlig grunn til det.

Uavhentet returemballasje av liten verdi skal ikke sendes til opplagsstasjon.

59. Fraktkonto.

Jfr. Bef. § 62 pkt. 5.

1. *Generelt*

Distriktsjefen kan innrømme kunder fraktkonto for sendt og mottatt ekspressgods og vognlastgods.

Distriktsjefen avgjør i hvert enkelt tilfelle om kontohaveren skal stille garanti for riktig betaling av frakten, samt garantibeløpets størrelse.

Senderetterkrav kan ordinært ikke føres på fraktkonto.

Distriktsjefen underretter Kontrollkontoret og vedkommende stasjon når en fraktkonto innrømmes eller opphører.

Stasjonen skal føre en fortegnelse over de kunder som har konto. Er det stilt garanti for riktig betaling av fraktbeløpene, skal garantibeløpet være notert i nevnte fortegnelse. Viser det seg at kontoens fraktbeløp i betalingsterminen til stadighet overstiger garantibeløpet, skal dette meldes til distriktsjefen med nøyaktige opplysninger. Det samme gjelder hvis garantibeløpet viser seg å være uforholdsmessig stort i forhold til fraktbeløpet.

Hvis en fraktkonto av en eller annen grunn bortfaller, skal dette straks meldes til distriktsjefen. En fraktkonto må ikke uten videre overføres til kontokundens etterfølger.

2. *Fraktkredittblanketter*

For avregning av fraktkonto nyttes fraktkredittblanketter, bl. nr. 001.721.40. Unntaksvis kan distriktsjefen gi tillatelse til at kontoen avregnes ved bl. nr. 001.723.10, såfremt kunden er innrømmet moderasjon.

Har en kunde fraktkonto og samtidig transportavtale med refusjonsbevis moderasjon, skal bl. nr. 001.723.10 nyttes for samtidig avregning av konto og moderasjon.

Distriktsjefen kan unntaksvis gi tillatelse til at avregning av konto og moderasjon foretas hver for seg.

Fraktkredittblankettene er fortløpende nummerert og heftet i bøker à 50 sett. Hvert sett består av en original (del 1) og en kopi (del 2).

Kontokundene skal på den ledige linje etter ordet «Firma» stemple både del 1 og 2 med sitt firmastempel. Hele boka skal ferdigstemples før den tas i bruk.

Det nyttes vanligvis ett sett fraktkredittblanketter for hver gang kunden sender eller mottar gods som han skal betale frakt m.v. for. Blankettene fylles ut med kulepenn og blåpapir.

Beløpene på samtlige fraktbrev summeres og *totalbeløpet* føres på blanketten. Fraktbrevgjennparten, som leveres kunden, skal være stemplet eller påskrevet «Kontoført» (påskriften «Betalt» skal ikke nyttes i dette tilfelle). NSB's ekspeditør forsyner blanketten med ekspedisjonens datostempel og sin signatur. Kunden, eller den som opptrer på hans vegne, skal skrive under på den utfylte blankett.

Er det praktisk og ønskelig for kunden eller for NSB, kan fraktkredittblanketten oppbevares på ekspedisjonsstedet. Blankettens del 2 i utfylt stand skal da festes til fraktbrevgjennpartene med heftemaskin.

3. Oppgjør.

a) Oppgjør 2 ganger pr. måned.

Ordinært skal fraktkontoen gjøres opp den 15. og den siste dag i måneden.

Ved oppgjørsterminens utløp underretter ekspedisjonen kunden om skyldige beløp pr. telefon eller ved faktura, bl. nr. 001.723.26.

Betalingsfristen er 15 dager fra oppgjørsterminens utløp, d.v.s. forfallsdato blir den 15. i måneden for terminen 16. – 30. og den 30. i måneden for terminen 1. – 15.

I de tilfelle faktura nyttes, påføres fakturaen forfallsdato. I de tilfelle faktura ikke nyttes, skal regler om betalingsfrister være tatt inn i transportavtalen.

Ved innbetaling av skyldig beløp etter betalingsfristens utløp, beregner ekspedisjonen 1,25 % rente pr. påbegynt måned etter forfallsdato.

Ved oppkreving av renter nyttes rentefaktura, bl. nr. 001.723.28. Det utregnede rentebeløp avrundes nedover til nærmeste hele krone. Rentebeløp under kr. 50,00 innkreves ikke.

Det skal ikke kreves renter av andre statlige institusjoner.

b) *Månedlige oppgjør sentralt ved Kontrollkontorets forføyning.*

For en del større kunder, dette gjelder spesielt private og offentlige bedrifter og institusjoner som har avdelinger spredt over hele landet, skjer oppgjøret direkte til Hovedadministrasjonen. Søknader som sentralisert oppgjør skal forelegges Hovedadministrasjonen.

Ekspedisjonsstedet sender fraktkredittblankettens del 1 til Kontrollkontoret én gang pr. måned, tar beløpene opp på bl. nr. 001.721.43 og krediterer seg i regnskapet. Kontrollkontoret sender én gang pr. måned faktura til kontokundens hovedkontor. Fakturaen viser samlet fraktbeløp for hvert enkelt avdelingskontor. Betalingsfristen er 15 dager fra fakturadato. Ved innbetaling av skyldige beløp etter denne frist, beregner Kontrollkontoret 1,25 % rente pr. påbegynt måned etter forfallsdato.

60. Frakthanvisninger.

1. Frakthanvisninger er et betalingsmiddel som kan nyttes av våre kunder for oppgjør av frakter, avgifter m.v. De utstedes av de fleste banker til kunder som har konto i vedkommende bank, og som har behov for et slikt betalingsmiddel.

Frakthanvisningene er en forenklet form for sjekk, men kommer ikke inn under sjekkloven. De kan mottas som betalingsmiddel ved alle NSB's ekspedisjonssteder (inkl. NSB's bilruteekspedisjoner).

Kundens navn og bankkontonummer skal være påført frakthanvisningene. Disse er fortløpende nummerert og heftet i bøker i et visst antall sett. Hvert sett består av en original og en kopi.

Frakthanvisningene skal nyttes hver gang kunden sender eller mottar gods som han skal betale frakt m.v. for. Etterkravsbeløp (senderetterkrav) kan også tas med på frakthanvisningen.

Frakthanvisningen skal være underskrevet av kunden eller den som opptrer på hans vegne (sjåfør eller bud).

2. NSB's ekspeditør forsyner frakthanvisningen og kopien av denne med ekspedisjonens stempel og sin underskrift. Anvisningens original beholdes ved ekspedisjonsstedet. Kopien leveres tilbake til kunden.

Ved ekspedisjonssteder som har bankkonto behandles frakthanvisningene ved innbetaling på konto på samme måte som sjekker og kontanter.

Ved ekspedisjonssteder som ikke har bankkonto leveres mottatte frakthanvisninger til nærmeste poststed til dekning av innbetaling på postgirokonto nr. 5060009. Før innlevering til poststedet skal baksiden av frakthanvisningen være forsynt med følgende påstempling eller påskrift:

Til godskrift på
postgirokonto 5060009
Norges Stasbaner
Oslo 1

Da forevisningsfristen for frakthanvisninger er 8 dager, bør disse daglig settes inn på bankkonto resp. postgirokonto.

61 (Reservenr.)

62. Avregning av fraktmoderasjon.

1. Fra distriktsjefen vil stasjonene få tilsendt gjenpart av transportavtale med kunden.

Stasjonen eller kunden (jfr. transportavtale) fører alle sendinger som er berettiget til refusjonsvis moderasjon på bl. nr. 001.723.10. Dette gjelder for sendinger i lokal norsk trafikk, samt sendinger i samtrafikk med utlandet på internasjonalt fraktbrev med moderasjon *bare på norsk strekning*.

Blanketten føres i 3 eksemplarer. Ett eksemplar sendes KK, ett beholdes av stasjonen og ett leveres/holdes av kunden. Hvis transportavtalen omfatter forskjellige moderasjonssatser, føres en beløpskolonne for hver moderasjonssats.

2. Ved oppgjør kontrolleres fortegnelsen mot fraktbrev (eller fraktbrevgjenparter), samt at moderasjonsbeløpet er beregnet i samsvar med foreliggende transportavtale. Det eksemplar som sendes KK skal gis følgende påtegning:

«Fortegnelsen er kontrollert mot fraktbrev/fraktbrevgjenparter. Moderasjonsbeløpet er beregnet i samsvar med foreliggende transportavtale.
Kr. . . . kan utbetales.
(St. stempel og underskrift)»

Utbetaler stasjonen beløpet føres videre:

«Kr. X kan utbetales. Dato, navn og stilling.»

Dessuten påføres: «Kr. X mottatt» og dato for utbetaling. Fra kunden inntas kvittering med navn og firmastempel. Den del av fraktbrevet som leveres kunden (fraktbetaleren) påføres merknad om at de er refusjonsbehandlet, samt signatur og dato.

3. Senderstasjonen kan – etter nærmere ordre – beregne og føre moderert fraktbeløp direkte i fraktbrevet. Det forholdes da som nevnt i art. 4.3.

63 (Reservenr.)

64. Postverkets transporter.

Jfr. Godstariffens § 37.

Utdrag av betalings- og transportavtale mellom Postdirektoratet og Hovedadministrasjonen:

Avtalen gjelder transport av post ekspedert

- i postvogner
- som togpost
- som kassepost
- som vognlastgods

og omfatter postsendinger på NSB's sammenhengende jernbanenett samt strekningen Narvik – Vassijaure grense.

Fraktberegning og oppgjør.

1. Generelt.

All fraktberegning, unntatt for tilfeldig togpost (se punkt 3b) skjer sentralt ved Hovedadministrasjonen ved bruk av EDB.

Regningene for postvogner og kassepost utstedes en gang pr. måned til Postdirektoratet.

Regningene for togpost og vognlastgods, utstedes en gang pr. måned til Oslo postdistrikt, Oslo, 5. postdistrikt, Bergen, og 6. postdistrikt, Trondheim.

2. Postvogner.

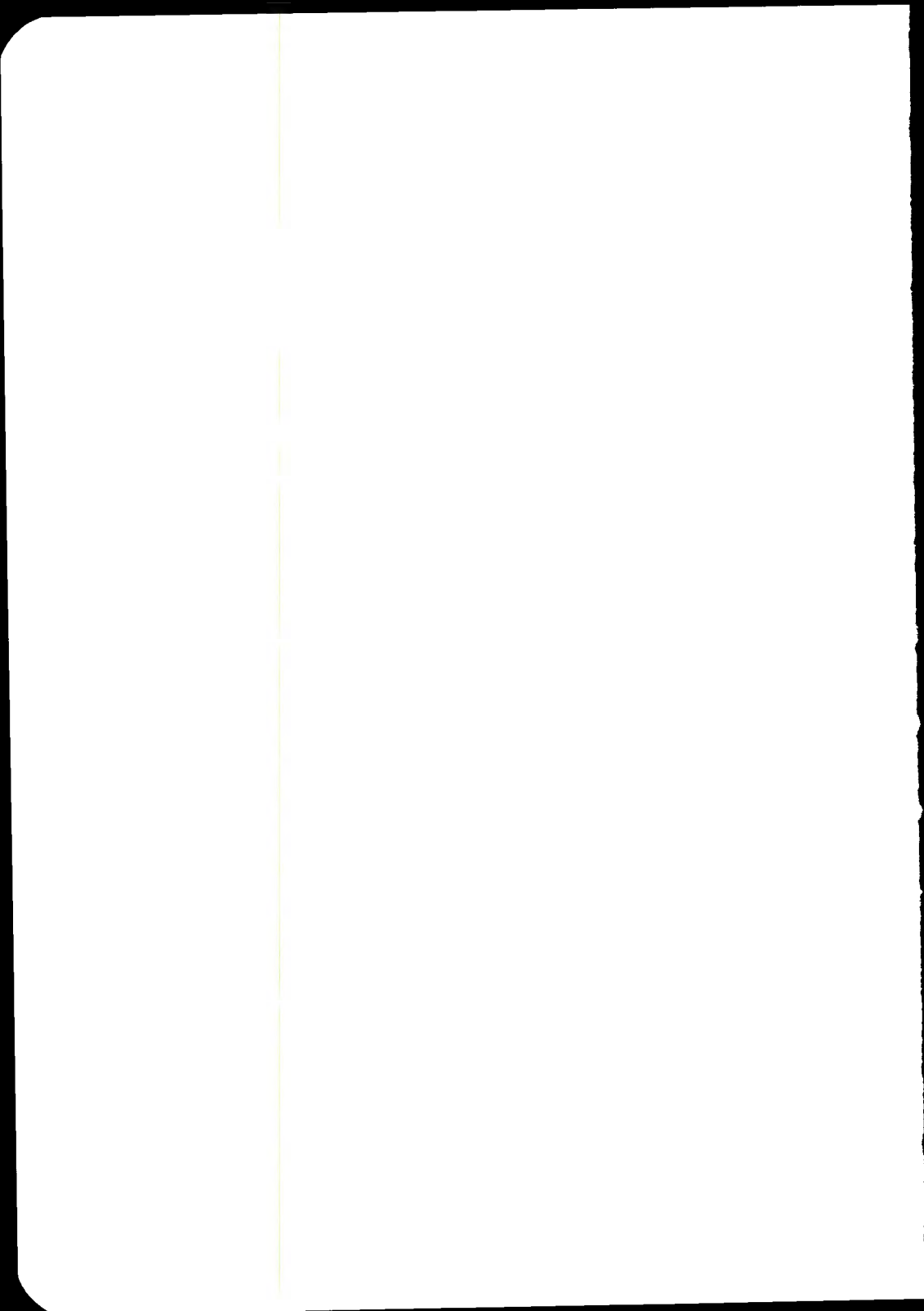
Frakten beregnes på grunnlag av NSB Godstariffs vognlastregulativ etter oppgaver fra Postdirektoratet. Som fraktberegningsvekt nyttes en vekt av 200 kg pr. m² for det areal Postverket disponerer i postvogna.

Fraktbrev nyttes ikke.

3. Togpost.

a) **Regelmessig togpost** fraktberegnes etter NSB Godstariffs ekspressgodsregulativ på grunnlag av

- gjennomsnittsvekt pr. utvekslingssted.
- gjennomsnittlig transportlengde pr. utvekslingssted.

**80 Transport av ekspress- og vognlastgods på standard lastpall.
Fraktfri retur av tomme lastpaller.**

(Jfr. Godstariffens § 22)

1. Paller som nyttes for en ekspressgodssending eller i en vognlastsending må senderen holde selv. Eiendomsforholdet til pallene, som er et forhold mellom sender og mottaker, er NSB uvedkommende.

2. Tomme paller i retur.

Tomme paller går fraktfritt i retur på følgende betingelser: Tomme paller som mottakeren av en ekspressgodssending lastet på lastpall eller av en pall-lastet vognlastsending innleverer for returtransport til opprinnelig sender, mottas som en vanlig sending ført på ekspressgodsfraktbrev. Lastepallene skal ikke returneres. Det er bare fraktbrevet som går fram til bestemmelsesstasjonen, som utleverer til mottakeren det antall paller som fraktbrevet lyder på, av sin egen beholdning. Som bekreftelse på at pallene er kommet med NSB, skal det opprinnelige ekspressgods- resp. vognlastfraktbrev framvises. Pallene skal være av standardstørrelsen 800 x 1200 mm og være merket med EUR (EUR-paller). Pallene skal være i fullgod stand ved innleveringen.

Senderstasjonen skal stryke ordet «Ekspressgodsfraktbrev» i fraktbrevet. I stedet innsettes «NSB-Lastpallfraktbrev». Dessuten skal fraktbrevet gis følgende påskrift:

I fraktrubrikken «Jernbanefrakt» skrives «Fraktfritt».

I rubrikken «Transportutøvers merkander» skrives: «Pallene utleveres av NN stasjons beholdning av NSB-paller».

Fraktbrevet, som legges i den spesielle konvolutt for dette bruk – bl. nr. 001.529.35, skal snarest sendes bestemmelsesstasjonen.

3. Innsendelse til KK av utkvitterte fraktbrev ved bestemmelsesstasjonen.

De utkvitterte fraktbrev skal holdes atskilt fra andre fraktbrev og sorteres i stasjons- og datoorden, hver måned for seg. De sendes KK slik som bestemt for fraktbrevene for forutbetalte ekspressgodssendinger (jfr. Trykk 832).

4. Linjegods A/S holdes utenfor nevnte ordning. Selskapet skal selv sørge for returtransport av sine tomme paller. Dog kan selskapets tomme paller som har vært nyttet ved framtransport på NSB, ekspederes fraktfritt som vognlastgods tilbake til selskapets egne terminaler. Sendingene skal av selskapet være angitt på vognlastfraktbrev. I fraktbrevets fraktrubrikk skrives «Fraktfritt». Vognene skal være godt utnyttet. godt utnyttet.

5. I samtrafikk med utlandet vises til bestemmelsene i Trykk 420.3 og Trykk 8902.

81 - 82

81 (Reservenr.)

82 Transport av gods i pallbokser.

Jfr. Godstariffens § 22

1. For utleie til kunder har NSB anskaffet sammenleggbare pallbokser av standard størrelse (800 x 1200 mm) og dobbel standard størrelse (1200 x 1600 mm).

Pallboksene har følgende data:

	Standard størrelse	Dobbel standard størrelse
Bredde	800 mm	1200 mm
Lengde	1200 mm	1600 mm
Høyde, utvendig	900 mm	900 mm
Høyde, innvendig	755 mm	755 mm
Volum	716 dm ³	1432 dm ³
Vekt	70 kg	110 kg
Lasteevne	1000 kg	1000 kg

Pallboksene har en stål bunnramme på fire ben. Vegger og lokk er laget av 12,5 mm vannfast finér. En av sideveggene er avtagbar.

Drammen distrikt: Oslo V., Filipstad-Oslo, Skøyen, Høvik, Sandvika, Hvalstad, Asker, Heggedal, Røyken, Spikkestad, Drammen (2), Sande, Holmestrand, Skoppum, Tønsberg, Stokke, Sandefjord, Larvik, Eidanger, Horten, Mjøndalen, Hokksund, Åmot, Geithus, Vikersund, Hønefoss, Hen, Sokna, Kongsberg, Flesberg, Veggli, Rødberg, Tinnoset, Notodden, Hjuksebø, Nordagutu, Skien, Borgestad, Porsgrunn, Bø, Lunde.

Hamar distrikt: Hamar, Brummunddal, Moelv, Lillehammer, Otta, Åndalsnes, Elverum, Renå, Koppang, Tynset.

Trondheim distrikt: Tolga, Røros, Hjerkin, Oppdal, Berkåk, Støren, Trondheim (2), Meråker, Stjørdal, Skogn, Levanger, Verdal, Steinkjer, Grong, Mosjøen, Mo i Rana, Rognan, Fauske, Bodø, Namsos.

Stavanger distrikt: Stavanger (2), Sandnes, Klepp, Bryne, Nærbø, Egersund, Moi, Flekkefjord.

Bergen distrikt: Bergen (3), Arna, Vaksdal, Dale, Voss, Geilo, Ål, Gol, Nesbyen, Flåm, Granvin.

Kristiansand distrikt: Gyland, Marnardal, Nelaug, Neslandsvatn, Arendal, Kristiansand (2).

Narvik distrikt: Narvik.

De øvrige ekspedisjonssteder, som bare sporadisk har behov for forsikringsmerker, skal i tilfelle rekvirere merker fra et av ovennevnte ekspedisjonssteder, fortrinnsvis det ekspedisjonssted som ligger nærmest.

12 % provisjon av forsikringspremien tilfaller den tjenestemann som er direkte beskjeftiget med salget av forsikringen.

Det er i NSB's interesse at kunden tegner forsikring for sine godssendinger, da Europeiske ikke kan kreve regress for gods som er forsikret i selskapet og som dette utbetaler erstatning for.

Forsikringsmerker tilsvarende premien klebes på forsiden av fraktbrevets del 3 (den del av fraktbrevet som leveres mottakeren). Hvis det ikke er plass på forsiden, klebes merkene på baksiden av fraktbrevet. Forsikringsmerkene skal stemples med senderstasjonens datostempel.

Samtlige ekspedisjonssteder er tilstillet følgende stempel:

Forsikret i Europeiske
Forsikringssum kr. . . . . .
Premie kr. . . . . .
Spesielle vilkår nr. . . . . utlevert

Fraktbrevets samtlige deler skal stemples med nevnte stempel. Påstemplingen på fraktbrevets del 5 tjener som kvittering til forsikringstageren.

Regnskapsføring og rekvisisjon av forsikringsmerker.

Regnskapsføring ved salg av merker skjer etter bestemmelsene i Trykk 832, art. 980 – 981. Ved rekvisisjon av forsikringsmerker som skal sendes Bfv, skal nyttes bl. nr. 001.230.19.

Reklamemateriell leveres og bekostes av Europeiske. Plakater og eventuelle oppslag som er blitt defekte vil kunne erstattes med nye ved henvendelse til Billettforvalteren.

I samarbeid med Europeiske sørger NSB for fordeling og plassering av reklamemateriell ved ekspedisjonene og på andre hensiktsmessige steder på stasjonene etc. Plassavgift beregnes ikke.

100 (Reservenr.)

Tjenesteskifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser

for

befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

Rettelsesblad nr. 13
1. juli 1984

Følgende rettelsler foretas:

Innholdsfortegnelsen tas ut og erstattes med vedliggende nye innholdsfortegnelse.

Vedliggende bilag nr. 6 settes inn bakerst i trykket.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that proper record-keeping is essential for the success of any business and for the protection of the interests of all parties involved. The document outlines the various methods and procedures that should be followed to ensure the accuracy and reliability of the records.

In addition, the document provides a detailed overview of the various types of records that should be maintained, including financial records, legal records, and operational records. It also discusses the importance of regularly reviewing and updating these records to ensure that they remain current and relevant. The document concludes by emphasizing the need for transparency and accountability in all business dealings.

The second part of the document focuses on the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that proper record-keeping is essential for the success of any business and for the protection of the interests of all parties involved. The document outlines the various methods and procedures that should be followed to ensure the accuracy and reliability of the records.

In addition, the document provides a detailed overview of the various types of records that should be maintained, including financial records, legal records, and operational records. It also discusses the importance of regularly reviewing and updating these records to ensure that they remain current and relevant. The document concludes by emphasizing the need for transparency and accountability in all business dealings.

INNHold

	Artikkel nr.
Ekspedisjonsbestemmelser for gods.	
<i>Fraktbrev</i>	1 - 4
Fraktbrevets utfylling	3
Tjenestlige merknader i fraktbrevet	4
<i>Fraktens betaling</i>	5
<i>Godsets tilstand og emballering</i>	7
<i>Godsets innlevering</i>	8
<i>Låsing og plombering av vogner</i>	9
<i>Merking av godset</i>	11 - 14
Senderens merking av ekspressgods	11
Spesiell merking av ekspressgodssendingene	14
<i>Merking av vogner</i>	15 - 16
Spesiell merking av vogner (vognlastgods)	16
<i>Framsending av fraktbrev (følgepapirer)</i>	21
<i>Den ekspedisjonsmessige behandling av fraktbrevene for</i>	
<i>ekspressgodssendinger</i>	22 - 23
Generelt	22
Ekspressgodssendinger med betalt frakt på senderstasjonen ..	23
Ekspressgodssendinger med frakt å betale ved	
bestemmelsesstasjonen	25
Privatfrankerte ekspressgodssendinger. Transportavtale	26
Frifraktsendinger	27
Samtrafikk	32 - 33
Fra en jernbanestasjon til et samtrafikkstoppested	32
Fra et samtrafikkstoppested til en jernbanestasjon	33
<i>Ekspedisjon av sendinger uten bruk av fraktbrev</i>	36
Lokalgods	36.1
Avisendinger	36.2-3
Plakater m.v. fra Fram Reklame-Byrå A/S	36.4
<i>Deponering av beløp for frakt m.v.</i>	37
<i>Omekspedering</i>	38
<i>Etterkrav</i>	40 - 43
Lokalt på NSB	41 - 42
Senderetterkrav	41
Ekspedisjonsetterkrav	42
Samtrafikk	43
<i>Godsets behandling</i>	48
<i>Veiing</i>	51 - 52
Ekspressgods	51
Vognlastgods	52

<i>Underretning om ankommet gods</i>	53
<i>Utlevering av gods</i>	58
<i>Uavhentet gods</i>	58
<i>Fraktkonto</i>	59
<i>Fraktanvisninger</i>	60
<i>Avregning av fraktmoderasjon</i>	62
<i>Postverkets transporter</i>	64
<i>Transport av gods i beholdere og containere</i>	65 – 79
<i>Transport av ekspress- og vognlastgods på standard lastpall.</i> <i>Fraktfri retur av tomme lastpaller</i>	80
<i>Transport av gods i pallbokser</i>	82
<i>Behandling, reparasjon og transport m.v. av frankeringsmaskiner</i>	83 – 84
<i>Forskrifter for ekspedisjon av Norske Meieriers Salgscentrals</i> <i>(NMS') sendinger</i>	92
<i>A/S Vinmonopolets vognlastsendinger. (Retur av skadde</i> <i>vognlastsendinger)</i>	93
<i>Spesialavtale med Firma Harald A. Møller A/S, Oslo, vedrørende</i> <i>firmaets sendinger til sine Volkswagenforhandlere</i>	94
<i>Godsforsikring</i>	99

Ekspedisjonsbestemmelser for transport av levende dyr.

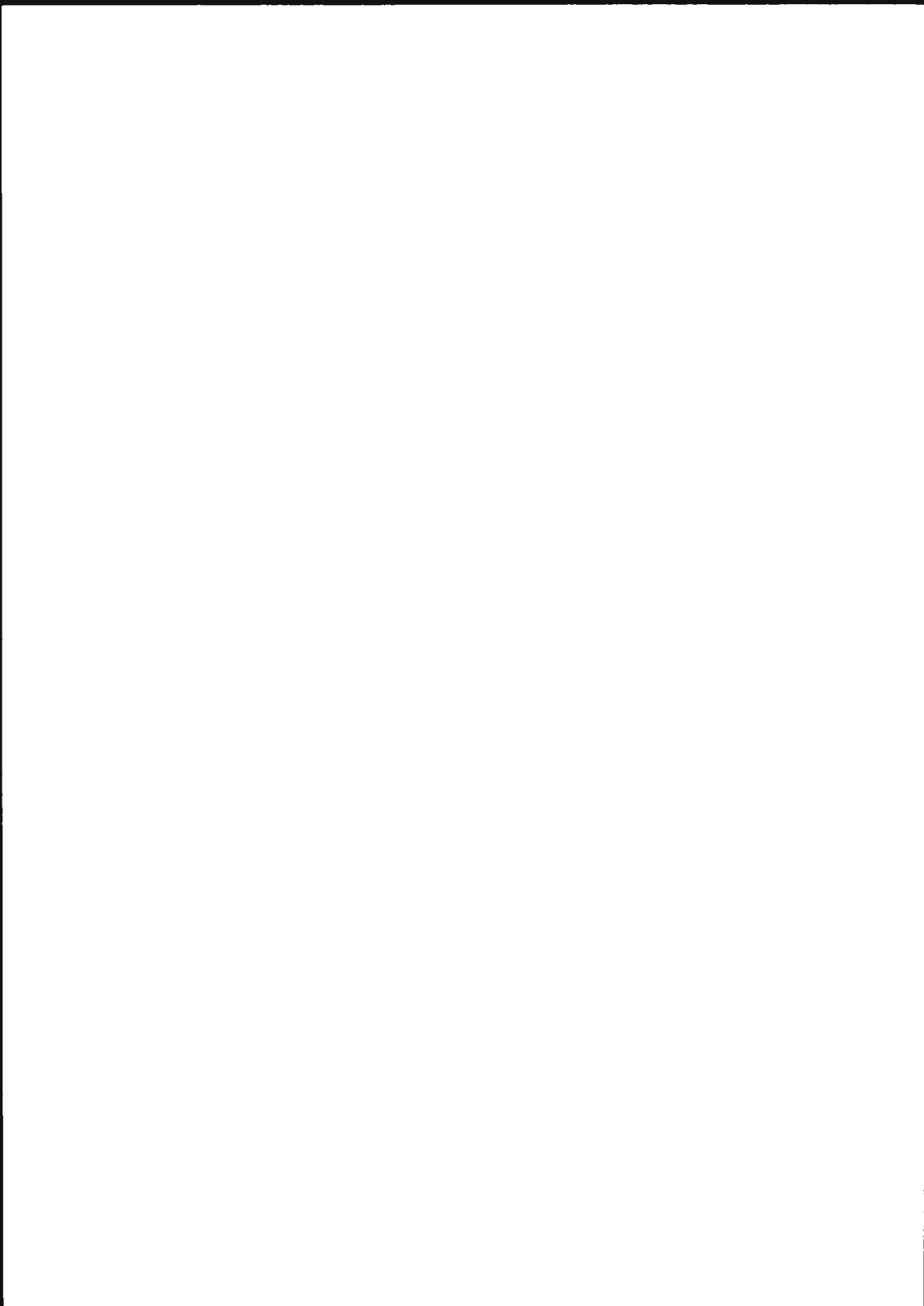
<i>Generelt</i>	101
<i>Ekspressgodssendinger</i>	102
<i>Vognlastsendinger</i>	103
<i>Samlastvogner</i>	104
<i>Ventilasjon under transporten</i>	105
<i>Rengjøring og desinfeksjon</i>	106
<i>Utlån av stoler, flagg, lykter og bøtter</i>	107

- Bilag nr. 1 Prøver på fraktbrev og merkelapper til bruk for ekspressgodssendinger.
- Bilag nr. 2 Prøver på merkelapper til bruk for vognlastgods.
- Bilag nr. 3 Forskrifter for transport av levende dyr.
- Bilag nr. 4 Forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av fersk fisk og ferske fiskeprodukter.
- Bilag nr. 5 Forskrifter vedrørende transport av kjøtt og kjøttvarer.
- Bilag nr. 6 Nytt system for fraktbrevbehandling, fraktberegning og fakturering av ekspressgods i lokal norsk trafikk og i samtrafikk med innenlandske bilruter.

NYTT SYSTEM FOR FRAKTBREVBEHANDLING, FRAKTBEREGNING OG
FAKTURERING AV EKSPRESSGODS I LOKAL NORSK TRAFIKK OG I
SAMTRAFIKK MED INNENLANDSKE BILRUTER

INNHOLD

- 1 INNLEDNING
- 2 DELSYSTEMENE
  - 2.0 Generelt
  - 2.1 Delsystem 1 - Kredittsendinger (Sentral fraktberegning og fakturering)
  - 2.2 Delsystem 2 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder m e d EA
  - 2.3 Delsystem 3 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder u t e n EA
- 3 FRAKTBREV
  - 3.1 Bruk av fraktbrev
  - 3.2 Senderens utfylling av fraktbrevet
  - 3.3 Senderstedets behandling av fraktbrevet. Betalingsforskrift
  - 3.4 Behandling av fraktbrevdelene
  - 3.5 Sentral behandling av fraktbrevdelene
- 4 TRANSPORTAVTALER
  - 4.1 Bruk av avtalendr.
  - 4.2 Avtalemønster
  - 4.3 Fordeling av avtalen
  - 4.4 Registrering av transportavtalene i avtaleregisteret
- 5 FAKTURERINGS- OG BETALINGSRUTINER ETC.
  - 5.1 Oppgjørsperioder
  - 5.2 Fakturering
  - 5.3 Betalingsfrister
  - 5.4 Renter ved forsinket betaling
  - 5.5 Purring, oversendelse til inkasso
  - 5.6 Kontroll av kundens betalingsvaner

NYTT SYSTEM FOR FRAKTBREVBEHANDLING, FRAKTBREGNING OG
FAKTURERING AV EKSPRESSGODS I LOKAL NORSK TRAFIKK OG I SAM-
TRAFIKK MED INNENLANDSKE BILRUTER

1. INNLEDNING

For å få full nytte av det nye ekspressgodssystemet forut-
settes det at alle områdestasjoner (senere kalt OS) og et
utvalg av større NSB-ekspedisjonssteder/bilstoppesteder er
utstyrt med ekspedisjonsapparater (senere kalt EA).

I oppstartingsfasen vil bare et begrenset antall ekspedi-
sjonssteder være utstyrt med EA klargjort for ekspressgods-
behandling. Konsekvensen av dette vil være at tilnærmet alle
ekspedisjonssteder må kjøre med de manuelle systemer som
senere skal brukes på ekspedisjonssteder u t e n EA. I
oppstartingsfasen vil det også være nødvendig med noe av-
vikende rutiner, spesielt i forbindelse med kontroll og
arkivering av fraktbrevgjenparter.

I det etterfølgende vil vi beskrive de rutiner som skal
brukes inntil det vil være mulig å utplassere flere EA
klargjort for ekspressgodsbehandling (1985-86). Nødvendige
endringer i bestemmelsene vil bli meddelt distriktene i god
tid før det endelige system vil bli satt i drift.

Av praktiske og kontrollmessige årsaker vil det ikke være
hensiktsmessig å sette i gang delsystemet for kreditt-
sendinger (nedenfor kalt delsystem 1) før det ekspedisjons-
sted eller det driftsområde som har den betalende kunden, er
utstyrt med EA klargjort for ekspressgodsbehandling. I
praksis vil dette bety at delsystem 1 ikke vil kunne brukes
før tidligst i begynnelsen av 1985. Det vil bli gitt under-
retning til ekspedisjonsstedene gjennom OS når dette del-
system kan settes i drift for den enkelte kunde.

For det nye ekspressgodssystemet skal fortsatt gjeldende
bestemmelser i Trykk 820, 821, 830 og 832 nyttes, med de
unntak om behandlingen av fraktbrevdelene som er tatt inn

under punkt 3.4.

Bestemmelsene i Trykk 832, art. 285 og 286 om nummerering og regnskapsføring av å-betale sendinger på bl.nr. 001.721.47/48 utgår. Det samme gjelder bestemmelsene i Trykk 832, art. 305, om avkryssing av mottatte fraktbrev for å-betale sendinger på bl.nr. 001.729.21.

2. DELSYSTEMENE

2.0 Generelt

Det nye systemet deles inn i tre delsystemer, avhengig av betalingsforskrift og hvor det enkelte fraktbrev/bilag skal behandles. Alle delsystemer omfatter ekspressgods i lokal norsk trafikk og i samtrafikk med innenlandske bilruter.

Delsystem 1 gjelder for sendinger som går på kreditt i henhold til transportavtaler.

Delsystem 2 gjelder for sendinger hvor sender eller mottaker betaler kontant ved NSB-ekspedisjonssteder og bilstoppesteder
m e d EA.

Delsystem 3 gjelder for sendinger hvor sender eller mottaker betaler kontant ved NSB-ekspedisjonssteder og bilstoppesteder
u t e n EA.

Som nevnt i innledningen vil ikke delsystem 1 kunne settes i drift før tidligst i begynnelsen av 1985. Det samme gjelder også for delsystem 2, med unntak for 2 ekspedisjonssteder i Oslo-området hvor EA klargjort for ekspressgodsbehandling vil bli utplassert. Det vil bli utarbeidet spesielle overgangsbestemmelser for disse 2 ekspedisjonsstedene. Vi vil derfor be om at distriktene/områdestasjonene/ekspedisjonsstedene i denne omgang konsentrerer seg om bruken av delsystem 3, og spesielt det som er tatt inn i punkt 2.3.2.

2.1 Delsystem 1 - Kredittsendinger (Sentral fraktberegning og fakturering)

Som hovedregel vil maskinell registrering og kontroll av ekspressendinger som skal faktureres sentralt, foregå ved OS etter at senderstedet har kontrollert fraktbrevutfyllingen og stemplet fraktbrevet.

Ved OS vil de maskinelle kontrollene omfatte

- gyldig stasjonsnr. for fra og til stasjon
- gyldig stasjonsnr. og rutenr. for sendinger til og fra bilruter
- gyldig kundennr.
- gyldig avtalenr.
- gyldig avtaleperiode
- diverse logiske kontroller.

Dersom det er senderstedet som har den betalende kunden, skal den OS som senderstedet/bilrutas overgangsstasjon er underlagt, foreta slik registrering og kontroll. Som grunnlag nyttes fraktbrevets del 4.

Dersom det er utleveringsstedet som har den betalende kunden, skal den OS som utleveringsstedet/bilrutas overgangsstasjon er underlagt, foreta slik registrering og kontroll. Som grunnlag nyttes fraktbrevets del 2.

Dataene fra fraktbrevene/bilagene vil en gang pr. dag bli sendt på linje (on line) fra OS til det sentrale maskinanlegg i Had. I en overgangsperiode må dataene sendes til Had. på diskett.

Dersom forholdene ligger til rette for det, kan område-stasjonene bestemme at NSB-ekspedisjonssteder som er utstyrt med EA selv kan foreta den registrering og kontroll som OS ordinært utfører. Disse ekspedisjonsstedene vil da 1 gang pr. dag sende dataene på diskett til OS for innlesing i det apparat som skal ivareta OS funksjonen, og da sammen med inn-

tekstdataene fra disse ekspedisjonsstedene. Registreringen og kontrollen av fraktbrevene/bilagene legges til det driftsområde som har den betalende kunden.

2.2 Delsystem 2 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder med EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, foretar registrering og kontroll for den videre maskinelle avstands- og fraktberegning av sendingen i EA. Det kan være fraktberegning etter bestemmelsene i Trykk 820 NSB Godstariff og Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter, herunder også strekningstariffene og de reduserte frakter over NSB-strekningen for en del vareslag.

For forutbetalte sendinger verdistemples del 4 i EA på senderstedet. For å-betale sendinger verdistemples del 2 i EA på utleveringsstedet.

2.3 Delsystem 3 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder uten EA

2.3.1 OS for det ekspedisjonssted som har den betalende kunden er utstyrt med EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, beregner avstand og frakt manuelt etter Godstariffens bestemmelser og etter bestemmelsene i Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter. Totalsummen for disse sendingene føres i en egen rubrikk i dagsoppgjørblanketten. Fraktbrevet skal ikke frankeres.

Den fraktbrevdel som er regnskapsbilag, dvs. del 4 fra senderstedet og del 2 fra utleveringsstedet, sendes daglig til den OS som NSB-ekspedisjonsstedet er underlagt. For samtrafikksendinger sendes fraktbrevdelene til den OS som overgangsstasjonen er underlagt. Avstands- og fraktberegning og

sum inntekter som er ført på dagsoppgjørblanketten, kontrolleres maskinelt i EA ved OS.

2.3.2 OS for det ekspedisjonssted som har den betalende kunden er ikke utstyrt med EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, beregner avstand og frakt manuelt etter Godstarens bestemmelser og etter bestemmelsene i Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter.

Den fraktbrevdel som er regnskapsbilag, dvs. del 4 på senderstedet og del 2 på utleveringsstedet, frankeres i NSB-ekspedisjonsstedets/bilstoppestedets frankeringsmaskin. Etter terminens utløp sendes de frankerte fraktbrev til KK for kontroll. Inn til KK for kontroll sendes også de del 4 og 2 som ikke er frankert, dvs. del 4 fra senderstedene for å-betale sendinger og del 2 fra utleveringsstedene for forutbetalte sendinger.

3. FRAKTRETV

3.1 Bruk av fraktbrev

For ekspressgods skal NSB's ekspressgodsfraktbrev, bl.nr. 001.721.20, nyttes.

3.2 Senderens utfylling av fraktbrevet

Senderen skal fylle ut den innrammede del av fraktbrevet etter bestemmelsene i Trykk 830. Etter avtale vil kunden føre sitt avtalensr. i felt 19.

3.3 Senderstedets behandling av fraktbrevene. Betalingsfor-skrift

Senderstedet kontrollerer at fraktbrevet er korrekt utfyllt.

For at systemet for norsk ekspressgods skal virke slik som forutsatt, er det av helt avgjørende betydning at betalingsforskriften er tydelig markert i felt 18 på fraktbrevet.

For ytterligere å markere betalingsforskriften, fører senderstedet en av følgende merknader i fraktbrevet:

Dersom sendingen er en kredittsending (sentral fraktberegning og fakturering), skrives eller stemples slik merknad i felt 20 på samtlige fraktbrevdeler:

- "Sentral fraktberegning og fakturering. Frankeres ikke."

Ekspedisjonssteder som har stempel med teksten "Sentral fraktkonto. Frankeres ikke." kan inntil videre nytte dette.

Dersom sendingen skal betales kontant av sender eller mottaker, skrives eller stemples en av disse merknader i felt 21 på samtlige fraktbrevdeler:

- "Frakt betales kontant av sender"

- "Frakt betales kontant av mottaker"

3.4. Behandling av fraktbrevdelene

3.4.0 Generelt

Bruk av fraktbrevets del 1 som regnskapsbilag opphører.

Som regnskapsbilag på senderstedet skal i stedet fraktbrevets del 4 nyttes, mens del 2 skal nyttes ved utleveringsstedet. Dette innebærer bl.a. at all verdistempling/frankering på senderstedet skal gjøres på del 4, mens all verdistempling/frankering på utleveringsstedet skal gjøres på del 2.

Bakerst i dette bilaget, på side 16, har vi i en tabell vist hvordan fraktbrevets del 2 og 4 skal behandles ved de forskjellige betalingsforskrifter. Denne tabell er ment som et hjelpemiddel som kan nyttes i tilknytning til teksten under punkt 3.4.

Fraktbrevets del 1, 2 og 3 skal alltid følge sendingen fram til utleveringsstedet.

3.4.1 Fraktbrevets del 1

Fraktbrevets del 1 skal følge sendingen fram til utleveringsstedet og arkiveres der.

3.4.2 Fraktbrevets del 2

Fraktbrevets del 2, som er utleveringsstedets regnskapsbilag, behandles slik:

Ekspedisjonssteder m e d EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger hvor mottakeren er fraktbetaler, skal del 2 daglig registreres og kontrolleres i EA ved utleveringsstedet eller ved egen OS. Del 2 arkiveres ved OS.
- For kredittsendinger hvor sender er fraktbetaler, skal utleveringsstedet daglig sende del 2 til OS for arkivering uten videre behandling.

Forutbetalte kontantsendinger:

- For forutbetalte kontantsendinger skal utleveringsstedet daglig sende del 2 til egen OS for arkivering uten videre behandling.

A-betale kontantsendinger:

- For A-betale kontantsendinger skal utleveringsstedet verdistemple del 2 i sitt EA og sende del 2, daglig, til egen OS for arkivering.

Ekspedisjonssteder u t e n EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger som sender skal betale frakten for, skal utleveringsstedet daglig sende del 2 til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- For kredittsendinger hvor mottaker er fraktbetalere, skal utleveringsstedet daglig sende del 2 til egen OS for registrering, kontroll og arkivering.

Forutbetalte kontantsendinger:

- Dersom senderstedets OS er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet daglig sende del 2 for forutbetalte kontantsendinger til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- Dersom senderstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet sende del 2 for forutbetalte kontantsendinger til KK etter terminens utløp.

Å-betale kontantsendinger:

- Dersom utleveringsstedets OS er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet daglig sende del 2 for å-betale kontantsendinger til egen OS for registrering og arkivering.
- Dersom utleveringsstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet frankere del 2 for å-betale kontantsendinger i sin frankeringsmaskin. Etter terminens utløp sendes del 2 til KK.

3.4.3 Fraktbrevets del 3

Fraktbrevets del 3 leveres mottaker som kvittering.

3.4.4 Fraktbrevets del 4

Fraktbrevets del 4 er senderstedets regnskapsbilag.

Ekspedisjonssteder m e d EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger hvor mottaker er fraktbetaler, skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- For kredittsendinger hvor sender er fraktbetaler, skal del 4 daglig registreres i EA ved senderstedet eller ved egen OS.

Forutbetalte kontantsendinger:

- For forutbetalte kontantsendinger skal senderstedet verdistemple del 4 i sitt EA og sende dagsoppgjøret til egen OS.

Å-betale kontantsendinger:

For å-betale kontantsendinger skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS uten videre behandling.

Ekspedisjonssteder u t e n EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger som senderen skal betale frakten for, skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS for registrering og arkivering.
- For kredittsendinger som mottaker skal betale frakten for, skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS for arkivering uten videre behandling.

Forutbetalte kontantsendinger:

- Dersom senderstedets OS er utstyrt med EA, skal senderstedet daglig sende del 4 for forutbetalte kontantsendinger til egen OS for registrering og arkivering.
- Dersom senderstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal senderstedet sende den frankerte del 4 for forutbetalte kontantsendinger til KK etter terminens utløp.

Å-betale kontantsendinger

- Dersom senderstedets OS er utstyrt med EA, skal senderstedet daglig sende del 4 for å-betale kontantsendinger til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- Dersom senderstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal senderstedet sende del 4 for å-betale kontantsendinger til KK etter terminens utløp. For sendinger belagt med ekspedisjonsetterkrav, føres del 4 i egen fortegnelse som trekkbilag. Denne fortegnelse og fraktbrevets del 4 for disse sendinger, sorteres i egen bunke og sendes til KK samtidig med øvrige del 4.

3.4.5 Fraktbrevets del 5

Fraktbrevets del 5 leveres senderen som kvittering.

3.5 Sentral behandling av fraktbrevdataene

Sentralt vil dataene fra fraktbrevene/bilagene bli behandlet slik:

- Det vil bli ført kontroll med at alle data er kommet inn og at disse er i samsvar med kontrollsummene fra OS.
- Det vil bli ført gyldighetskontroll som vil gå noe mer i dybden enn kontrollen ved OS.
- Det vil bli ført kontroll med at alle bilagene er

registrert.

- Kredittsendingene vil bli fraktberegnet og faktura vil bli skrevet ut maskinelt.
- Det vil bli ført et totalregnskap for norsk ekspressgods.
- Nødvendige salgsrapporter og statistikk vil bli laget.
- På noe lengre sikt vil det bli muligheter for tilgang til alle data for norsk ekspressgods via terminaler ute i distriktene.

4. TRANSPORTAVTALER

4.1 Bruk av avtalnr.

Alle ekspressgodssendinger som skal fraktberegnes og faktureres sentralt (kredittsendinger) må gis et avtalnr. Dette gjelder også i de tilfeller ordinær frakt etter Godstariiffens bestemmelser skal beregnes.

Transportavtalene nummereres fortløpende i en felles nummer-serie. Av praktiske grunner må avtaler for ekspressgods og vognlastgods gis forskjellige avtalnr.

Avtalenummerne består av 4 siffer, hvor

1. siffer angir distriktsnummer i.h.t. vanlig distriktsnummerering, og

2. - 4. siffer som viser fortløpende nummer.

Kunden bør oppfordres til selv å føre avtalnr. i fraktbrevets felt 19. Dette bør være av felles interesse for avtalepartene.

Kontrollkontoret vil regelmessig sende oversikter til de enkelte distriktene over avtalnr. som er blitt frigjort slik

at disse kan nyttes for nye avtaler.

4.2 Avtalemønster

De verbale avtaler skal nyttes som registreringsgrunnlag for overføring av data til avtaleregisteret. Transportavtalene bør derfor legges opp etter et mest mulig ensartet mønster.

I avtalene bør sentrale data for beregning og fakturering komme i denne rekkefølge:

Kundens navn

kundennummer

avtalenummer

gyldighetstid

godsslag og fraktberegning

vilkår, herunder

- betalingsforskrifter
- oppgjørsperioder
- betalingsfrist
- renteberegning.

Dette mønster kan tas i bruk selv om den aktuelle avtale ennå ikke kan overføres til det nye systemet.

4.3 Fordeling av avtalen

Den verbale avtalen fordeles slik:

- 2 eksemplarer til kontrollkontoret
- 1 eksemplar til områdesjefen i driftsområdet i eget distrikt som blir berørt av avtalen. Områdestasjonene fordeler avtalen til de ekspedisjonssteder som har behov for denne
- 1 eksemplar til andre distrikter som blir berørt av avtalen.

Kontrollkontoret må ha den verbale avtalen i komplett stand. Andre mottakere har ikke samme behov og etter vurdering kan

priser o.l. tas ut av kopier som sendes til slike mottakere.

Avtalene må være distribuert før de kan tas i bruk.

4.4 Registrering av transportavtalene i avtaleregisteret

Registrering av transportavtalene for ekspressgods i avtaleregisteret skal foretas direkte fra den verbale avtalen. Spesielle avtaleblanketter skal ikke nyttes.

I den første tiden vil all registrering i avtaleregisteret blir foretatt ved Kontrollkontoret. Senere vil vi vurdere spørsmålet om å utstyre distriktene med maskinelt utstyr, slik at distriktene selv kan legge avtalene inn i systemet.

Distriktene vil bli tilstilt gjenpart av det sentrale avtaleregisteret og må føre kontroll med at de enkelte avtaler er riktig registrert i systemet med beregningsregler, priser m.m.

5. FAKTURERINGS- OG BETALINGSRUTINER ETC.

5.1 Oppgjørsperioder

Oppgjørsperiodenes lengde avtales mellom kunden og NSB, og tas inn i transportavtalen. Oppgjørsperiodene kan variere fra daglig til en gang pr. måned. Det må nyttes lik oppgjørsperiode for alle avtaler med den samme kunde.

5.2 Fakturering

For alle avtaletransporter blir frakten beregnet sentralt og faktura skrives ut automatisk etter den avtalte oppgjørsperiodens utløp. Kunden vil kunne velge mellom betaling over post- eller bankgiro eller andre betalingsmåter. Av hensyn til den maskinelle kontroll av de innbetalte beløp, bør helst de post- eller bankgiroblanketter som følger nyttes.

5.3 Betalingsfrister

Betalingsfristene som regnes fra fakturadatoen, ses i sammenheng med oppgjørsperiodens lengde.

	Betalingsfrist
For avtalekunder med fakturering hver dag, hver uke eller hver 14. dag	30 dager
For avtalekunder med fakturering en gang pr. måned	15 dager

5.4 Renteberegning ved forsinket betaling

Ved forsinket betaling beregnes automatisk i systemet 1,25% rente pr. påbegynt måned etter betalingsfristens utløp. Rentebeløpet avrundes til nærmeste hele krone. Rentebeløp under kr 10,- beregnes ikke.

5.5 Purring, oversendelse til inkasso

- 2 uker etter betalingsfristens utløp sendes 1. varsel
- 4 uker etter betalingsfristens utløp sendes siste varsel. Teksten på siste varsel inneholder opplysninger om at kravet vil bli sendt til inkasso dersom beløpet ikke snarest blir innbetalt
- 6 uker etter betalingsfristens utløp kjøres det ut liste over ubetalte fakturaer. Gjenpart av denne listen sendes distriktene som kontakter kunden.
- Etter avtale med distriktene sendes utestående fordringer til inkasso ca. 8 uker etter betalingsfristens utløp. Beløpene innkasseres av Creditreformforeningen i Norge.

Renteberegning skjer i alle ovennevnte perioder.

5.6 Kontroll av kundens betalingsvaner

For de sendinger som behandles etter det nye systemet for norsk ekspressgods, vil man lett kunne kontrollere kundens

betalingsvaner. Etter ønske fra distriktene kan det legges inn en kredittgrense i systemet for den enkelte kunde. Ved overskridelse av denne kredittgrense vil systemet automatisk gi opplysninger om dette slik at nødvendige tiltak kan settes i verk.

Kontrollkontoret vil til enhver tid kunne gi opplysninger til distriktene om hva den enkelte kunde skylder NSB. Dersom det viser seg at kunden ikke overholder sine betalingsforpliktelser, vil distriktene kunne overveie å endre oppgjørsperiodene i transportavtalene, eventuelt etter at kredittopplysninger om kunden er innhentet.

	Ekspedisjonssteder med EA		Ekspedisjonssteder uten EA Egen OS har EA		Ekspedisjonssteder uten EA Egen OS har ikke EA	
	Del 2	Del 4	Del 2	Del 4	Del 2	Del 4
	Utleverings- stedets regnskapsbilag	Senderstedets regnskapsbilag	Utleverings- stedets regnskapsbilag	Senderstedets regnskapsbilag	Utleverings- stedets regnskapsbilag	Senderstedets regnskapsbilag
Forutbetalte kontantsendinger	Sendes daglig til OS uten videre behandling	Registreres og kontrolleres. Verdistemples. Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Totalt forutbe- talt summeres og føres på dagsoppgjørs- blanketten. Sendes til OS for registrering og kontroll.	Sendes KK terminvis uten videre behandling.	Manuell beregning. Frankeres og sendes KK terminvis.
A-betale kontantsendinger	Registreres og kontrolleres. Verdistemples. Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Totalt å-betale summeres og føres på dags- oppgjørsblan- ketten. Sendes til OS for registrering og kontroll.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Manuell beregning. Frankeres og sendes KK terminvis.	Sendes KK terminvis uten videre behandling.
Kredittsendinger, kunden på senderstedet betaler	Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret uten videre behandling.	Registreres og kontrolleres av OS eller av ekspedisjons- stedet. Sendes til OS sammen med dagsopp- gjøret.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Sendes daglig til OS for registrering og kontroll.		
Kredittsendinger, kunden på utleveringsstedet betaler	Registreres og kontrolleres av OS eller ekspedisjons- stedet. Sendes til OS sammen med dagsopp- gjøret.	Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret uten videre behandling.	Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret for registrer- ing og kontroll	Sendes daglig til OS uten videre behandling.		

Trykk 830

Tjenesteskrifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser

for

befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

Rettelsesblad nr. 14

1. januar 1985

Følgende rettelser foretas:

Sidene merket art 1/1, 11/11-14, 14-15/15, 101-102/102-103, 103-107/107, Bilag nr. 3 og Bilag nr. 6 uttas og erstattes med vedliggende nye sider.

Ekspedisjonsbestemmelser for gods

1. Fraktbrev. Jfr. Bef. § 50.

Alle sendinger – også fraktfrie sendinger og NSB's egne sendinger – som innleveres til transport med NSB, skal være ført på fraktbrev. Unntatt herfra er lokalgoods og enkelte sendinger som transporteres etter særskilt avtale (f.eks. avissendinger), se art. 36.

1. Fraktbrev for vognlastgoods.

Vognlastfraktbrev, bl. nr. 001.721.30, nyttes. Nærmere beskrivelse av vognlastfraktbrevet er tatt inn i Trykk 831.1.

2. Fraktbrev for ekspressgoods.

a) Generelt.

Ekspressgoodsfraktbrev, bl. nr. 001.721.20 (bokmål) evt. bl. nr. 001.721.24 (nynorsk) nyttes. Ekspressgoodsfraktbrev for NSB's egne sendinger, bl. nr. 001.721.21, er påtrykt «TIL TJENESTEBRUK». Prøve på bl. nr. 001.721.20 er tatt inn i bilag 1.

Ekspressgoodsfraktbrevet kan fylles ut for hånd (med kulepenn), med vanlig skrivemaskin eller ved bruk av EDB-maskiner.

b) Beskrivelse av fraktbrevet.

Ekspressgoodsfraktbrevet er uttegnet etter Norsk Standard og er tilpasset FNs grunnskjema for handelsdokumenter. Dette gjør det bl.a. mulig å fylle ut fraktbrev, faktura, pakkseddel etc. samtidig.

Fraktbrevets format (ekskl. hullkant):

Bredde 210 mm

Høyde 305 mm

Ekspressgoodsfraktbrevet er trykt på hvitt selvkopierende papir og består av følgende 5 deler:

- 1 UTLEVERINGSSTED – ARKIV (Trykt med grønn trykkfarge)
– Fraktbrevets originaleksemplar som beholdes av NSB.
- 2 UTLEVERINGSSTED (Trykt med brun trykkfarge)
– Kopi til utleveringsstedet.

- 3 MOTTAKER (Trykt med grå trykkfarge)
  - Leveres mottakeren på utleveringsstedet.
- 4 SENDERSTED (Trykt med blå trykkfarge)
  - Kopi til senderstedet.
- 5 SENDER (Trykt med grønn trykkfarge)
  - Senderens kvittering.

Transportvilkårene er trykt på baksiden av del 3 og 5.

Fraktbrevene for ekspressgods blir produsert i enkle sett og i sammenhengende baner (som datablanketter). Fraktbrev i enkle sett har hullkant på venstre side. Fraktbrev i sammenhengende baner har hullkant både på venstre og høyre side.

c) *Rutiner for behandling av fraktbrevsettet.*

Når senderstedet har ført frakt m.m. på fraktbrevet og stemplet fraktbrevet med datostempel, rives stammen(e) av og fraktbrevdelene 4 og 5 frigjøres. Del 5 leveres senderen som kvittering og fraktbrevdelene 1, 2 og 3 følger sendingen fram til utleveringsstedet.

d) *Utlevering av fraktbrev*

NSB har anskaffet enkle sett av ekspressgodsfraktbrevet for gratis utlevering ved ekspedisjonsstedene.

De kunder som ønsker fraktbrev påtrykt firmanavn etc., må selv bære utgiftene til slike påtrykk.

Merking av godset

Jfr. Bef. § 54.

11. Senderens merking av ekspressgods.

1. Godset skal være forsvarlig merket. Merkingen skal være tydelig og varig og må stemme overens med fraktbrevet. Gamle og uriktige merker skal fjernes.

Til merking av gods nyttes:

a) Merkelapper etter mønster og utstyr som er fastsatt av NSB.

Se bilag nr. 1.

b) Stempling med holdbar og iøynefallende farge direkte på hvert kolli (stensilmerking e.l.).

Godsslag som ekspederes etter Trykk 425 «Forskrifter for transport av farlige stoffer på Norges Statsbaner», skal dessuten merkes med spesielle faresedler, slik som anført i nevnte trykk – jfr. også art. 100.

2. Merkelappene skal være festet slik til godset at de ikke lett rives av.

3. Hvert kolli skal være tydelig merket med senders navn, senders adresse, sendersted, mottaker, mottakerens adresse og utleveringssted. Hver merkelapp skal dessuten være utfyllt med sendingens kolliantall og etterkravsbeløp hvis sendingen er belagt med sendeetterkrav. Sendinger som skal ekspederes i samtrafikk med bilruter eller som skal framføres over en annen veg enn den ordinære, skal dessuten merkes med overgangsstasjon.

I likhet med fraktbrevet, se art. 3, skal godset være tydelig merket med ett bestemt utleveringssted og med nøyaktig adresse. På sendinger til bystasjoner trengs nøyaktig gatenavn, nummer og oppgang og om mulig også etasje.

Kolli med en vekt av 1000 kg eller mer skal, i henhold til forskrift gitt av Direktoratet for Statens Arbeidstilsyn, være påmalt eller merket med kolliets bruttovekt. Hvis den nøyaktige vekt på grunn av særlige forhold ikke kan bestemmes, skal den omtrentlige vekt være angitt. Slik merking er særlig viktig for tunge kolli som skal videresendes med båt (NSB's stroppe bør ikke nyttes ved heising ombord).

4. *Merkelapper* som nyttes til merking av ekspressgods skal være godkjent av NSB. Merkelappene bør ikke være mindre enn 12 x 7 cm. Merkelappene skal være trykt med sort, grønn eller rød trykkfarge og skal ha utstyr og mønster som prøvene i bilag nr. 1 viser. Det er ikke tillatt å forsyne merkelappene med reklame. Firmamerke kan tillates trykt ved siden av sender og sendersted når det kommer innenfor det avgrensede felt.

11 - 14

5. De forskjellige merkelapper for merking av ekspressgods har følgende bl. nr.:

- Bl. nr. 001.521.15. Kartongmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.16. Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.17. Påklebingsmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.18. Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.20. Ekspressgodsmerkelapp av plast.

For merking av lokalgods og stykkgodssendinger til utlandet nyttes bl. nr. 001.521.01. Kartongmerkelapp og bl. nr. 001.521.03. Påklebingsmerkelapp.

For merking av stykksendinger av tjenestegods som framføres i NSB's regi nyttes:

- Bl. nr. 001.521.02. Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.04. Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk.

Merkelapper til tjenestebruk er vertikalt påtrykt «Tjenestebruk» til venstre for det avgrensede felt.

6. Utlevering av merkelapper

NSB har anskaffet merkelapper for gratis utlevering ved ekspedisjonsstedene.

De kunder som ønsker merkelapper påtrykt firmanavn etc., må selv bære utgiftene til slike påtrykk.

12 - 13. (Reservenr.).

14. Spesiell merking av ekspressgodssendingene.

Varmegods - Sendinger som skal framføres som varmegods (jfr. art. 8.5.) merkes med merkelappen «Varmegods», bl. nr. 001.523.63.

Forsiktig - Sendinger som skal behandles forsiktig, skal merkes med bl. nr. 001.523.09 eller bl. nr. 001.523.10.

Opp - Sendinger som skal transporteres med en bestemt side opp, skal merkes med bl. nr. 001.523.17 eller bl. nr. 001.523.18.

Lett bedervelig gods - Sendinger som består av lett bedervelig gods skal merkes med bl. nr. 001.523.39.

Dyresendinger – Sendinger av dyr som ekspressgods, skal merkes med bl. nr. 001.523.41.

Prøve av de nevnte blanketter, se bilag 1.

Blankettene utleveres gratis til kundene. Hvis kunden ikke selv har merket sendingene med de nevnte blanketter, skal dette besørges av senderstasjonen.

15

Merking av vogner.

1. Generelt.

a) Vognlastgods skal av senderstasjonen være forsynt med vognmerkelapp på begge sider av vogn.

Alle vognmerkelapper som nyttes i lokal norsk trafikk, er trykt med sort farge på hvit bunn.

Det må påses at det nyttes vognmerkelapper som er i samsvar med transportmåten (jfr. etterfølgende punkt b).

Alle feltene skal utfylles nøyaktig og med tydelig skrift. Til utfyllingen nyttes merkepenn med vannfast sort farge, F. nr. 001.910.16, som rekvireres hos Bfv.

Vognmerkelappene skal fjernes så snart vognene er losset ved bestemmelsesstasjonen.

b) Vognmerkelappenes bl. nr.

Bl. nr. 001.522.01. Levende dyr.¹⁾

Bl. nr. 001.522.02. Stykkgods. Til/fra utlandet.

Bl. nr. 001.522.03. Særtransport.¹⁾

Bl. nr. 001.522.04. Thermovogn.¹⁾

Bl. nr. 001.522.05. Samlast.¹⁾

Bl. nr. 001.522.08. Linjegods (samlast).¹⁾

Bl. nr. 001.522.09. Linjegods – Partilast.¹⁾

Bl. nr. 001.522.06. Varmegods.¹⁾

Bl. nr. 001.522.07. Tomvogn. Prioritert framføring.¹⁾

Bl. nr. 001.522.20. Vognlast (ordinær framføring).¹⁾

Bl. nr. 001.522.21. Tomvogn (ordinær framføring).¹⁾

Bl. nr. 001.522.22. Tomvogn (ordinær framføring) lite format.¹⁾²⁾

Bl. nr. 001.531.01. Ilgods til utlandet.

Bl. nr. 001.531.05. Fraktgods til utlandet.

Bl. nr. 001.531.40. CIM-gods til bestemte utenlandske stasjoner hvor godset lastes om. Nytt for ilstykkegods og for il- og fraktstykkegods i samme vogn.

Bl. nr. 001.531.45. CIM-gods til bestemte utenlandske stasjoner hvor godset lastes om. Nytt for fraktstykkegods.

¹⁾ Prøve er tatt inn i bilag nr. 2.

²⁾ Merkelappen har ikke felter for påføring av mottaker, kundennr., transportplan og framføringsnr., og kan bare nyttes når det ikke er nødvendig å føre disse data på merkelappen.

c) Utfylling av enkelte felter.

Befordringsklasse	I dette felt er påtrykt bokstav og tall som viser hvilken prioritet som gjelder for framføring av vogna, jfr. punkt 6.
Vogn nr.	12-sifret vognnummer.
Status	Følgende status nyttes: 0 - Ledig (dvs. beordret til behovsområdet). 1 - Lastet vogn, herunder vogner påmontert brakke o.l. og vogner med ledige containere. Kundenr. må alltid fylles ut for vogner med status 1. 2 - Tom vogn, beordret til bestemt stasjon for å dekke et meldt behov, eller utenlandske tomvogner i retur. 3 - Tom vogn beordret til langtidslagring. 4 - Vogner som skal veies/utførselskontrolleres (etter veiing/utførselskontroll, status 1). 5 - Vogner med dellasting/dellossing. 6-7 Ledige nummer. 8 - 2 akslet materiell, f.eks. kond.vogner, personvogner o.l. 9 - Materiell med 4 aksler eller flere, f. eks. kond. vogner, personvogner, uvirksomme lok., arbeidsmaskiner o.l.
Fra (Senderstasjon)	Senderstasjon i følge vognlastfraktbrevet.
Dato	Sendt dato.
Til (Bestemmelsesstasjon)	Bestemmelsesstasjon (utleveringssted) i følge fraktbrevet, unntak se punktene 2, 3, 4 og 5.
Sidespor nr.	Mottakerens sidespor nr., jfr. trykk 802.
Bruttovekt	Bruttovekt i tonn. Denne finnes ved å legge den bruttovekt som er ført i vognlastfraktbrevets felt 10 til vognas påmalte egenvekt. Om vogner som skal veies underveis, se punkt 2.
Mottaker	Mottaker i følge fraktbrevet, unntak, se punkt 3.
Kundenr.	Mottakerens kundenr., jfr. trykk 806 Kundenummerfortegnelse. For kunder som ikke har eget kundennummer, nyttes 10009.
Framføringsnr.	To-sifret nummer (FN). Nytt for transporter som etter avtale skal framføres utenom ordinær plan på deler av strekningen. Senderstasjonen blir informert om hvilke vogner som skal merkes med FN. Fortegnelse over kunder som er tildelt framføringsnummer, er inntatt i Gtl-trykk "Navn og kodefortegnelse", avsnitt 6.

Ekspedisjonsbestemmelser for transport av levende dyr.

Jfr. Bef. §§ 39—46.

101. Generelt.

Transport av levende dyr skal foregå i samsvar med «Forskrifter om transport av levende dyr» fastsatt av Landbruksdepartementet. Disse forskrifter, i det etterfølgende betegnet «Forskriftene», er i sin helhet inntatt i Bilag nr. 3.

102. Ekspressgodssendinger.

1. Merking av emballasjen.

Foruten vanlig merking med adresselapp, skal emballasjen merkes med et bilde (symbol) som angir at den inneholder levende dyr. Til denne merking skal nyttes bl. nr. 001.523.41 (jfr. Forskriftenes § 7.4).

2. Merking av fraktbrevet.

Ekspressgodsfraktbrevet skal merkes med et bilde (symbol) bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm).

Det skal ikke anføres annet gods på fraktbrevet enn det som har tilknytning til dyretransporten.

3. Melding om transporten.

For sendinger fra Østbanenettet til Vestbanenettet eller omvendt, skal senderstasjonen ved telegram underrette stm. Oslo S og Oslo V om transporten ved å oppgi tognr. og bestemmelsesstasjon og om dyrene skal føres og vannes.

For sendinger som ekspederes i samtrafikk med bilrute, skal overgangsstasjonen underrettes på forhånd om transporten.

Før levende dyr som skal videresendes med båt over Bergen i tas, skal senderstasjonen henvende seg til Jernbanens Spedisjonskontor, Bergen, for plassbestilling på båten. Dyresendinger må ikke ekspederes fra senderstasjonen før båt plass er i orden.

4. Føring og vanning.

Når føring og vanning må foretas underveis i henhold til Forskriftenes § 17, skal senderstasjonen treffe avtale om dette med en

underveisstasjon. Påtegning om dette gjøres i fraktbrevet. Togføreren underrettes.

Senderen plikter å sende med nødvendig fôr (jfr. Forskriftenes § 6.3).

Som vanningsstasjoner nyttes fortrinnsvis de stasjoner som er nevnt under art. 107, punkt 1.

1 Vognlastsendinger.

1. *Merking av vogna.*

Vogna skal merkes med vognmerkelappen med påtrykket «Levende dyr», bl. nr. 001.522.01. Vogna skal dessuten være merket med et bilde (symbol) som angir at den inneholder levende dyr. Til dette skal nyttes bl. nr. 001.523.41.

2. *Merking av fraktbrevet.*

Vognlastfraktbrevet skal merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm).

3. *Melding om transporter.*

For vognlastsendinger fra Østbanenettet til Vestbanenettet eller omvendt, skal senderstasjonen ved telegram underrette stm. Alnabru og Vognlastekspedisjonen ved Skøyen og Filipstad-Oslo om transporten, ved å oppgi vognnr., tognr. og bestemmelsesstasjon og om dyrene skal føres og vannes.

Dyr som skal videresendes med båt over Bergen, se art. 102, pkt. 3, siste ledd.

4. *Føring og vanning.*

Når føring og vanning må foretas underveis i henhold til Forskriftenes § 17, skal senderstasjonen treffe avtale om dette med en underveisstasjon. Påføring om dette gjøres i fraktbrevet. Togføreren underrettes.

Senderen plikter å sende med nødvendig fôr (jfr. Forskriftenes § 6.3).

Som vanningsstasjoner nyttes fortrinnsvis de stasjoner som er nevnt under art. 107, punkt 1.

5. Dyrevokter (røker).

Bestemmelsen om i hvilken utstrekning det skal følge dyrevokter (røker) med transporten, er inntatt i Godstariffens § 18, (jfr. Forskriftenes § 16).

104. Samlastvogner.

Transport i samlastvogner kan bare finne sted når transporten utføres innenfor de tidsfrister som er fastsatt i Forskriftenes § 17, da foring og vanning underveis ikke er nødvendig.

Samlastvogna skal, foruten å være merket med vanlig vognmerkelapp, også være merket med et bilde (symbol) som angir at vogna inneholder levende dyr. Til denne merking skal nyttes bl. nr. 001.523.41. Samlasteren plikter å underrette NSB om når slike transporter finner sted, slik at nevnte merking kan foretas, hvis ikke dette allerede er gjort av samlasteren.

105. Ventilasjon under transporten.

Ventilasjonen i vognene må avpasses etter årstiden. I sommerhalvåret, og særlig under høy temperatur, må det sørges for tilstrekkelig ventilasjon ved at luker apnes og/eller dører settes på gløtt. Her må det også tas hensyn til at luftsirkulasjonen i vogner under opphold (stillstand) blir betydelig dårligere enn under fart.

Kasser, bur o.l. med levende dyr må ikke stues tettere enn at det blir åpninger for luftsirkulasjon. Særlig er griser meget ømfintlige for høy temperatur.

106. Rengjøring og desinfeksjon.

Om rengjøring og desinfeksjon av dyrevogner vises til trykk 420.1.

Om oppkreving av avgift for desinfeksjon av vogner vises til Godstariffens Del IV, avsnitt 2, kode nr. 36.

Hundekasser som har vært nyttet til transport, gjøres rene og desinfiseres slik som bestemt for dyrevogner.

107. Utlån av stoler, signalflegg, håndsignallamper, lykter og bøtter.

1. Til bruk ved dyretransport lånes ut:
  - stoler
  - signalflegg
  - håndsignallamper
  - lykter til belysning i vogna
  - vanningsbøtter

Utstyret er plassert ved følgende stasjoner:

Alnabru, Dombås, Drammen (Sundland), Eina, Elverum, Grong, Hamar, Kongsvinger, Kristiansand (Dalane), Mo i Rana, Oslo V, Røros, Sarpsborg, Ski, Trondheim, Ål.

Ved utlån skal vedkommende sender eller vokter deponere et fastsatt beløp for hver enkelt sending, jfr. Godstariffens Del IV, avsnitt 2, kode nr. 36. Utlånte gjenstander og deponeringsbeløp anføres i fraktbrevet.

2. Senderstasjonen utsteder kvittering for det deponerte beløp på nummerert bl. nr. 001.723.25 i 3 ekspl. Gjenparten av denne nyttes som inntektsbilag og frankeres (jfr. trykk 832, art. 964).

Ved mottakerstasjonen utbetales mottakeren, resp. vokteren, det deponerte beløp mot innlevering av kvitteringen og de utleverte gjenstander i ubeskadiget stand. Stasjonen fører beløpet på Bilagsfortegnelse, Godstrafikk, bl. nr. 001.721.43 i kol. 4. Kvitteringen sendes KK som bilag til fortegnelsen.

De innleverte gjenstander returneres senderstasjonen oppført på ekspressgodstjenestefraktbrev.

Trykk 830

Bilag nr. 3

FORSKRIFTER

om

transport av levende dyr

Fastsatt av Landbruksdepartementet 10. mai 1984
i medhold av § 30 i lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern,
jfr. kgl.res. 19. november 1976, og § 3 i lov 8. juni 1962 nr. 4
om tiltak mot dyresjukdommer (husdyrloven),
jfr. kgl.res. 19. mars 1965.

Rettelsesblad nr. 14

1. januar 1985

INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
§ 1 Generelt	5
§ 2 Definisjoner	5
§ 3 Forbud mot visse transporter	5
1. Transport i forbindelse med fødsel	5
2. Dyr med gevir eller horn	5
3. Sammenbundne bein	6
4. Tauing	6
5. Sjøtransport på åpent dekk	6
6. Særlige temperaturgrenser	6
§ 4 Ansvarsfordeling	6
§ 5 Informasjonsplikt m.m.	7
§ 6 Forberedelse til transport	7
1. Samleplass for rein	7
2. Reingjøring og desinfeksjon	8
3. Vann og fôr	8
4. Transport ut av landet	8
5. Godkjenning	8
§ 7 Transportrom/kasse/bur	8
1. Generelt	8
2. Stuing	9
3. Bom for hest	9
4. Merking	9
5. Plassering og håndtering	9
§ 8 Transportvogn	9
§ 9 Godkjenning av kjøretøy	10
§ 10 Leilighetsvis transport	11
§ 11 Strø	11
§ 12 Skille mellom dyr	11
§ 13 Lasting og lossing	12
§ 14 Binding	12
§ 15 Plassforhold	12
§ 16 Røkter	12
§ 17 Vanning, foring og melking	13
§ 18 Gjennomføring av transport	13
§ 19 Skade — Avliving	13
§ 20 Driving	14
§ 21 Avvisning	14
§ 22 Tilsyn — Transportforskrifter	14
§ 23 Dispensasjon	14
§ 24 Henvi sning til andre bestemmelser	14
§ 25 Straffebestemmelser	15
§ 26 Ikrafttreden	15

§ 1. Generelt.

Transport av dyr skal foregå på en slik måte at dyret ikke utsettes for unødig lidelse.

Dyr under transport skal ha forsvarlig tilsyn og stell.

§ 2. Definisjoner.

Transport omfatter også lasting, lossing og opphold underveis.

Forsvarlig tilsyn og stell omfatter regelmessig tilsyn, alt stell som vedkommende dyr trenger etter art, tilstand, transportmåte og forholdene for øvrig.

Med transportør menes det selskap/firma som forestår og/eller den enkeltperson som utfører transporten.

§ 3. Forbud mot visse transporter.

3.1. Transport i forbindelse med fødsel, og transport av sykt eller skadet dyr.

Det er forbudt å transportere:

- a) store, drektige dyr de siste to uker før fødsel ventes,
- b) andre drektige dyr hvis det er risiko for at fødsel kan skje under transporten,
- c) dyr som har født de siste 48 timer før transporten,
- d) sykt eller skadet dyr.

Unntak gjelder hvis veterinærmedisinske eller dyrevernmessige grunner tilsier at dyret bør transporteres eller det ikke er veterinærmedisinske eller dyrevernmessige betenkeligheter ved det. Unntak gjelder også for sesongflytting av rein med båt.

3.2. Dyr med gevir eller horn.

Ved transport av dyr med gevir eller horn skal det tas spesielle forholdsregler (f.eks. ved avhorning, skilling, binding), hvis det er nødvendig for å hindre at dyr skader hverandre.

Det skal vises særlig aktsomhet ved transport av rein eller andre dyr når geviret er hudbelagt. Avhorning i denne periode er forbudt. Ellers skal eventuell avhorning foretas så nær rosenkransen som mulig.

3.3. *Sammenbundne bein.*

Det er forbudt å transportere dyr med sammenbundne bein. Dette gjelder ikke for rein, som kan transporteres liggende i inntil 2 timer (i ekstrem kulde maks. 1/2 time) bundet med reim e.l. fra halsgripen til beina. Reima skal være av slik bredde og beskaffenhet at den ikke skjærer seg inn i huden eller hemmer blodsirkulasjonen. Dyret skal ligge på mykt underlag som reinskinn e.l.

3.4. *Tauing.*

Det er forbudt å taue (føre) dyr fastbundet til motorkjøretøy. Unntak gjelder for føring med traktor over kort avstand og for føring av lederrein med snøscooter. Føringen må i tilfelle skje i gangfart.

3.5. *Sjøtransport på åpent dekk.*

Det er forbudt å transportere dyr på åpent dekk uten i fast innredning eller i kasse som er sikret og gir beskyttelse mot sjøspreyt. Dette gjelder ikke når transporten er kortvarig, ikke går over åpne havstrekninger og det ikke kan ventes hardt vær og høy sjøgang.

3.6. *Særlige temperaturgrenser.*

Dersom transporten ikke foregår i varme- og luftregulert vogn/kasse, skal en så langt det er mulig unngå transport av levende dyr under ekstreme temperaturforhold. Transport bør derfor foregå i temperaturregulert vogn/kasse hvis temperaturen under transporten ventes å falle under $\div 20^{\circ}$ C eller stige over $+ 25^{\circ}$ C.

Ved vurdering om det er forsvarlig å transportere dyr i sterk kulde eller varme skal det tas hensyn bl.a. til dyrets art og alder, transportens varighet, antall dyr, ventilasjon, transportvognens/kassens beskaffenhet («kapellbil»/lukket vogn), antall stopp underveis, transporthastighet m.m.

Ved transport til slakteri under slike forhold, skal transporten alltid godkjennes på forhånd av den offentlige kjøttkontroll.

§ 4. *Ansvarsfordeling.*

Ved forsendelse av dyr i kasse/bur plikter avsenderen å sørge for at kassen/buret er forskriftsmessig. Utføres transporten av profesjonell transportør, påligger denne plikten transportøren.

Transportøren plikter å sørge for at dyr fraktes i samsvar med disse forskrifter og eventuelle anvisninger for vedkommende dyr.

Plikten til å gi dyr forsvarlig tilsyn og stell underveis fordeles slik hvis ikke annet er avtalt:

Avsender: For dyr i kasse: inntil kassen er levert eller dyret er satt inn i kasse hos transportøren.

For andre dyr: inntil dyret er lastet inn i transportmidlet.

Transportør: Fra han overtar dyret fra avsender til dyret er overtatt av en annen transportør eller av mottaker.

Mottaker: Fra dyret er kommet til bestemmelsesstedet.

Hvis dyr ved av- eller omlasting pga. sviktende rutekorrespondanse eller andre årsaker blir stående noen tid av betydning, plikter transportøren som brakte dyret til stedet å sørge for at det får forsvarlig tilsyn og stell under oppholdet.

Selv om dyr under transport følges av røkter, eller stell av dyr er avtalt med personer langs transportruten, plikter transportøren å påse at avtalt stell blir utført.

§ 5. Informasjonsplikt m.m.

Avsender plikter å gi transportør alle opplysninger om dyret som kan være av betydning for transporten, herunder om eventuell forestående eller nylig skjedd fødsel, vanning og foring, og om nødvendig melking.

Avsender plikter å sørge for at mottaker i god tid får melding om hvilket transportmiddel som skal nyttes, tiden for transportens avgang og beregnet ankomsttid.

Eventuelt fraktbrev for levende dyr skal ha iøynefallende farge, slik at det tydelig atskiller seg fra fraktbrev for annet gods.

Ved forsinkelse eller endring i transporttid eller -måte, plikter transportør å underrette mottaker (eventuelt avsender), så denne kan foreta det som er nødvendig for at dyret skal bli tatt hånd om på forsvarlig måte.

Mottaker plikter å holde seg underrettet om ankomsttid og å hente dyret uten unødig opphold. Hvis dyret ikke blir hentet, skal vedkommende transportørs representant på bestemmelsesstedet (skipsekspedisjon, jernbanestasjon, rutebilstasjon m.m.) varsle mottaker.

§ 6. Forberedelse til transport.

6.1. *Samleplass for rein.*

Før opplasting av rein skal dyra være samlet i oppsamlingsgjerde på jevn og tørr flate.

Voksne, sterke dyr skal på forhånd være skilt fra kalv og små eller svake dyr. Drektige simler skal være skilt ut.

Eventuell avhorning og merking skal være foretatt før opplasting.

6.2. Reingjøring og desinfeksjon.

Transportmiddel, transportrom, kasse, bur og løse gjenstander som nyttes ved transport av levende dyr, skal være grundig reingjort og om nødvendig vasket før dyr lastes inn.

Transportmiddel, transportrom, kasse, bur og løse gjenstander skal være grundig vasket og desinfisert etter transport av dyr med sjukdom som kan overføres ved smitte til neste transport, og også ellers når veterinær krever det.

6.3. Vann og fôr.

Avsender plikter å sende med vann og fôr hvis det er nødvendig.

6.4. Transport ut av landet.

Dyr som transporteres ut av landet, skal før innlasting undersøkes av distriktsveterinæren eller av annen offentlig veterinær. Veterinæren skal attestere (eventuelt bekrefte på veterinærattest) dyrets identitet og gi erklæring om at dyret er skikket til å tåle transporten. Hvis det er mulig, skal han også angi transportmidlet og dettes registreringsnummer. Innlasting skal foregå under forhold som er godkjent av vedkommende veterinær, som også kan gi pålegg om nødvendig hvile og stell underveis.

Forsendelse av dyr skal meldes til offentlig veterinær så tidlig at forsinkelser kan unngås.

Okse over 18 måneder som skal transporteres ut av landet, skal ha påsatt nesering, men bare for håndtering.

For transport ut av landet gjelder også bestemmelsene i europeisk konvensjon av 13. september 1968 om beskyttelse av dyr under transport fra et land til et annet.

Bestemmelsene i foregående ledd gjelder ikke ved utførsel av sportshest til Danmark, Finland og Sverige og ikke ved utførsel av kjæledyr, pelsdyr, kanin, gnagere og burfugl i lite antall.

6.5. Godkjenning.

Transport som krever særskilt innredning m.m., skal på forhånd meldes til fylkesveterinæren, som skal besiktige og godkjenne transportmidlet.

§ 7. Transportrom/kasse/bur.

7.1. Generelt.

Transportrom/kasse/bur skal være tilpasset transportforholdene og den dyreart som transporteres, og sikre dyret nødvendig lys og tilstrekkelig frisk luft, også når transporten er i ro.

Kasse skal være så solid at den tåler vekt av kasse som stables

oppå. Den skal stå støtt, være rømnings sikker, sikre dyr mot å skade seg eller andre, og muliggjøre inspeksjon og stell.

Kasse skal være lengre enn dyret og så høy at dyret kan stå oppreist.

Kasse skal ha glatte vegger og være fri for skarpe kanter og fremspring. Den skal være lett å reingjøre og desinfisere, hvis den ikke blir tilintetgjort etter bruk.

Vegger og golv skal være laget av så sterke materialer at dyr ikke utsettes for å bli skadet ved at golv/vegger gir etter. Golv skal være tett og sklisikkert. Kravet om tett golv gjelder ikke kasser for fjørfe.

Landbruksdepartementet kan gi veiledende normer for de enkelte dyrearter.

7.2. *Stuing.*

Ved stuing av kasser skal det påses at ventilasjonsåpninger ikke tildekkes eller nødvendig lys hindres.

7.3. *Bom for hest.*

Transportrom/kasse for hest skal ha avrundet og polstret bom til støtte for hestens bringe. Bommen skal ha en diameter på minst 7 cm og være tilpasset hestens høyde. Den skal stå vannrett i rett vinkel på dyrets lengdeakse i minst 60 cm avstand fra veggen. Bommen skal være festet slik at den raskt kan fjernes hvis uhell inntreffer.

Står hesten på tvers av kjøretretningen, kreves ikke bom, men plassen skal være avgrenset med solide skillevegger til støtte for hesten.

7.4. *Merking.*

Kasse skal, hvis det er nødvendig, merkes med et bilde/symbol som angir at den inneholder levende dyr og et merke som angir hvordan kassen skal stå. Transporteres dyr som kan være farlig eller lett bli skremt, skal kassen merkes spesielt om dette.

7.5. *Plassering og håndtering.*

Under transport og håndtering skal kassen alltid stå i riktig stilling og ikke utsettes for harde støt eller rystelser.

§ 8. *Transportvogn.*

Jernbanevogn og kjøretøy, tilhenger medregnet, skal være rømnings-sikker og være avdelt, eller kunne avdeles, i avdelinger som er hensikts-messige for den dyreart som skal transporteres.

Innvendige vegger, skillevegger og golv skal være jevne og fri for skarpe kanter og fremspring. Vegger og golv skal slutte tett sammen. Golv skal være tett og sklisikkert. Eventuelle hjulkasser inne i vognen skal være avrundet og for øvrig slik at de ikke utsetter dyret for å bli påført unødig lidelse. Vegger, skillevegger og golv skal være laget av så sterke materialer at dyr ikke utsettes for å bli skadet ved at golv/vegger gir etter.

Vogn for transport av store dyr som bær eller skal bindes, skal ha bindeanordninger som er plassert slik at de ikke utsetter dyret for å bli skadet.

Vognen skal ha regulerbare ventilasjonsåpninger i tilstrekkelig antall og mulighet for belysning.

Åpninger skal ikke være så store og slik plassert at dyret kan få hodet eller beina ut.

Vognen skal ha tak som gir effektiv beskyttelse mot været. Dette kreves ikke for rein og for sau som ikke er klippet.

Vognen skal ha bro, lem e.l. for lasting og lossing av dyr. For å hindre dyr i å gli under lasting og lossing, skal bro/lem ha høyst 3 cm tykke, avrundete tverrlister med passende mellomrom eller overflate av annet materiale som gjør den sklisikker (grovprofilert gummimatte, kokosmatte e.l.). Matte må festes slik at den får størst mulig holdbarhet mot ekstrem slitasje (fra brodder, sko m.m.). Dersom åpningen mellom bro/lem og golvet i vognen er større enn 4 cm, skal den dekkas av et gummimatte-stykke som er festet i hele broens/lemmens bredde. Dette kan erstattes av en tilpasset list som stenger åpningen. Høydeforskjell mellom golvnivå og bro/lem bør unngås.

Det skal være adgang til transportrommet fra to kanter.

§ 9. Godkjenning av kjøretøy.

Kjøretøy (medregnet tilhenger, men unntatt militært kjøretøy) som er innredet til transport av hest, storfe, småfe, gris, rein og andre store pattedyr, skal være godkjent av Biltilsynet.

For godkjenning kreves at kjøretøyet oppfyller kravene i § 8. Det kreves videre at:

1. vognkassen innvendig målt er minst 235 cm i den retning dyr står under transporten. Skal kjøretøyet bare brukes til andre dyr enn voksen hest eller storfe, kan lengden reduseres og tilpasses vedkommende dyreart,
2. vognkassen har minst 175 cm høye, faste vegger og har tak eller bølgeanordning med presenning («kapellbil»),
3. det er tett golv mellom hver etasje, og hver etasje har særskilt ventilasjon, hvis kjøretøyet er innredet for transport i flere etasjer,
4. all innredning av vognkassen er solid og skikkelig sikret,

5. vognen er merket med "DYRETRANSPORT" eller annen like opplysende tekst. Merkingen skal være i store bokstaver og lett synlig for annen trafikk.

Dette krav gjelder også for bil spesialinnredet for fjørfetransport, 6. det er mulig å komme til alle dyr.

Hvis Biltilsynet er i tvil om kjøretøy tilfredsstillt kravene til godkjenning, skal spørsmålet forelegges fylkesveterinæren.

Godkjenning kan gis for inntil tre år om gangen fra den dag den gis, og anmerkes i vognkortet med mulige forbehold eller begrensninger.

I god tid før godkjenning utløper, plikter eier å fremstille kjøretøyet til fornyet godkjenning. Hvis kjøretøyet ikke lenger skal nyttes til dyretransport, skal eier sende melding til Biltilsynet, som skal gi vognkortet påtegning om at godkjenning er bortfalt, og påse at ordet «DYRETRANSPORT», jfr. nr. 5 foran, er eller blir fjernet.

Godkjenning kan inndras hvis vilkår for godkjenning ikke blir overholdt.

§ 10. Leilighetsvis transport.

Kjøretøy som leilighetsvis nyttes til transport av større antall sau til eller fra beite trenger ikke godkjenning etter § 9, men skal være godkjent av distriktsveterinæren. Godkjenningen skal være skriftlig og følge vognkortet.

§ 11. Strø.

Hvis det anses nødvendig, skal golv i vogn/kasse/bur være strødd så godt at væte suges opp.

§ 12. Skille mellom dyr.

Dyr skal holdes atskilt etter art. Voksne dyr skal holdes atskilt fra unge dyr, unntatt hunddyr som transporteres sammen med avkom som patter.

Sykt eller skadet dyr skal holdes atskilt fra andre dyr.

Slaktedyr og livdyr skal ikke transporteres samtidig på samme bil. Fylkesveterinæren kan dispensere fra forbudet.

Ved transport av hest, storfe og gris skal kjønnsmodne, ukastrerte hanndyr holdes atskilt fra hunddyr, hingst fra hingst og råne fra råne. Tispe skal i løpetiden holdes atskilt fra hannhund.

Hvis flere dyr plasseres i rekke bak hverandre, skal det være solid skille mellom hver rekke.

Hvis dyr som av natur er fiendtlig innstilt til hverandre, transporteres i samme jernbanevogn, bil, skip eller fly, skal det tas særlige forholdsregler for å unngå uheldige reaksjoner.

Hvis småfe, gris, kalv, ungfø eller rein eller storfe som aldri har vært bundet, transporteres løse i vogn/kasse, skal vognen/kassen være avdelt i binger av hensiktsmessig størrelse.

§ 13. Lasting og lossing.

Ved lasting og lossing skal nyttes hensiktsmessig innretning som bro, rampe, landgang e.l. Den skal være slik at dyr ikke glir, og det skal være nødvendig sikring mot sidene.

Det er forbudt å heise dyr etter hodet, horn eller bein.

Det er forbudt å bruke bukstropp o.l. ved lasting og lossing av høyt drektige dyr.

Hvis det ikke er skille mellom dyr som står ved siden av hverandre, skal hest og storfe stå med hodet i samme retning.

§ 14. Binding.

Hvis dyr bindes, skal tau eller annet bindsel være så sterkt at det ikke ryker under transport, og langt nok til at dyret kan spise og drikke og om nødvendig legge seg. Tau eller annet bindsel skal videre være så bredt at det ikke skjærer seg inn i huden på dyret, og være slik plassert at det ikke utsetter dyret for å bli skadet på annen måte.

Hest, unntatt føll, skal ha grime på under transport og fortrinnsvis være bundet.

Storfe skal ha grime eller halsring på under transport og holdes bundet. Dette gjelder ikke kalv, ungfø og dyr som aldri har vært bundet, jfr. § 12 siste ledd.

Ved sjøtransport skal dyr, unntatt rein, være bundet eller stå i binger eller kasse.

§ 15. Plassforhold.

Dyr skal ha tilstrekkelig plass, også til å ligge, med mindre spesielle forhold tilsier noe annet.

Plassen skal begrenses med passende skilleinnretninger.

§ 16. Røtter.

Dyr skal være ledsaget av røtter, unntatt når:

1. dyr sendes i kasse/bur hvor det er sikret vann og fôr,
2. transportøren påtar seg røtterens funksjoner,
3. avsenderen har sørget for en representant til å stille dyret på passende steder underveis.

§ 17. Vanning, foring og melking.

Dyr skal ha vann og fôr hvis transporten varer mer enn 18 timer, og det skal i så fall ikke gå mer enn 12 timer mellom hver gang det får vann og fôr.

Spedyr skal ha drikke og fôr oftere, avpasset etter dyrets alder og art m.m.

Tid for lasting og lossing skal medregnes i de frister som er nevnt ovenfor.

Kyllinger kan transporteres uten vann og fôr i inntil 24 timer, hvis transporten fullføres innen 72 timer etter klekking.

Til vanning av rein kan brukes snø.

Dyr skal så langt det er mulig, melkes til vanlige tider. Høytmelkende dyr skal melkes med ikke lenger mellomrom enn 12 timer.

§ 18. Gjennomføring av transporten.

Dyr skal transporteres til bestemmelsesstedet snarest mulig, og forsinkelser, spesielt under lasting, omlasting og rangering, skal mest mulig unngås.

Rein skal ikke stå opplastet i transportrom/kasse i mer enn 12 timer i sammenheng uten at dyret tas ut av rommet/kassen for hvile, friere bevegelse, vanning og foring. For hest og storfe gjelder tilsvarende bestemmelse for transport i mer enn 24 timer.

Voldsomme støt i vogn med dyr, f.eks. ved rangering, må unngås.

Under transport med ferje kan dyr forbli opplastet på jernbanevogn/bil under forutsetning av at ventilasjonen er tilfredsstillende.

Kjørehastigheten skal avpasses slik at dyra ikke utsettes for unødig risting, gnissing eller andre ulemper.

Det skal tas forholdsregler for å unngå for høy eller for lav temperatur i rom hvor dyr transporteres, idet det tas hensyn til dyrearten.

Det skal også tas forholdsregler for å unngå alvorlige forandringer i lufttrykket.

§ 19. Skade — Avliving.

Hvis dyr kommer så sterkt til skade at det åpenbart ikke kan leve eller helbredes, skal det så snart som mulig avlives.

For øvrig skal dyr som blir sykt eller skadet under transporten skilles ut, gis førstehjelpsbehandling og om nødvendig tilses av veterinær.

Ved transport av store dyr i fly og båt skal egnet avlivingsutstyr være med.

§ 20. Driving.

Driving med motorkjøretøy, herunder snøscooter og helikopter, må skje med største varsomhet.

Sykt eller halt dyr må ikke drives. Det samme gjelder dyr med forvokste høver eller klauver.

Dyr skal ha nødvendig hvile, vann og fôr.

Hvis et dyr ikke klarer å følge med, skal det ikke forlates uten at det om nødvendig er sørget for tilsyn og stell av dyret. Det skal hentes igjen så snart råd er.

§ 21. Avvisning.

Transportør skal avvise transport hvis:

1. kasse ikke er forskriftsmessig,
2. det ikke er sendt med nødvendig fôr og instruks om foring og stell,
3. transporten angår dyr som nevnt i § 3,
4. den i § 6 nr. 4 nevnte veterinærattest mangler.

Hvis transportøren er i tvil om transporten skal avvises, skal spørsmålet forelegges distriktsveterinæren.

§ 22. Tilsyn — Transportforskrifter.

Dyrevernemnda og veterinærmyndighetene skal føre tilsyn med at disse forskrifter overholdes, og skal ha adgang til å besiktige dyr under transport, transportmidler og ekspedisjonssteder m.m. Overtredelse av forskriftene skal om nødvendig straks meldes til politiet.

Ett eksemplar av disse forskrifter skal alltid finnes i transportmidlet og ved alle steder der det jevnlig sendes eller mottas dyretransporter.

§ 23. Dispensasjon.

Fylkesveterinæren kan dispensere fra disse forskrifter.

§ 24. Henvisning til andre bestemmelser.

For flytransport vises også til de bestemmelser for transport av levende dyr som er gitt av IATA (International Air Transport Association).

For transport av slaktedyr vises også til forskrifter som eventuelt blir gitt med hjemmel i lov 12. april 1957 nr. 2 om slakterier, kjøttindustri og offentlig kjøttkontroll m.v.

Landbruksdepartementet kan gi utfyllende retningslinjer for praktisering av disse forskrifter.

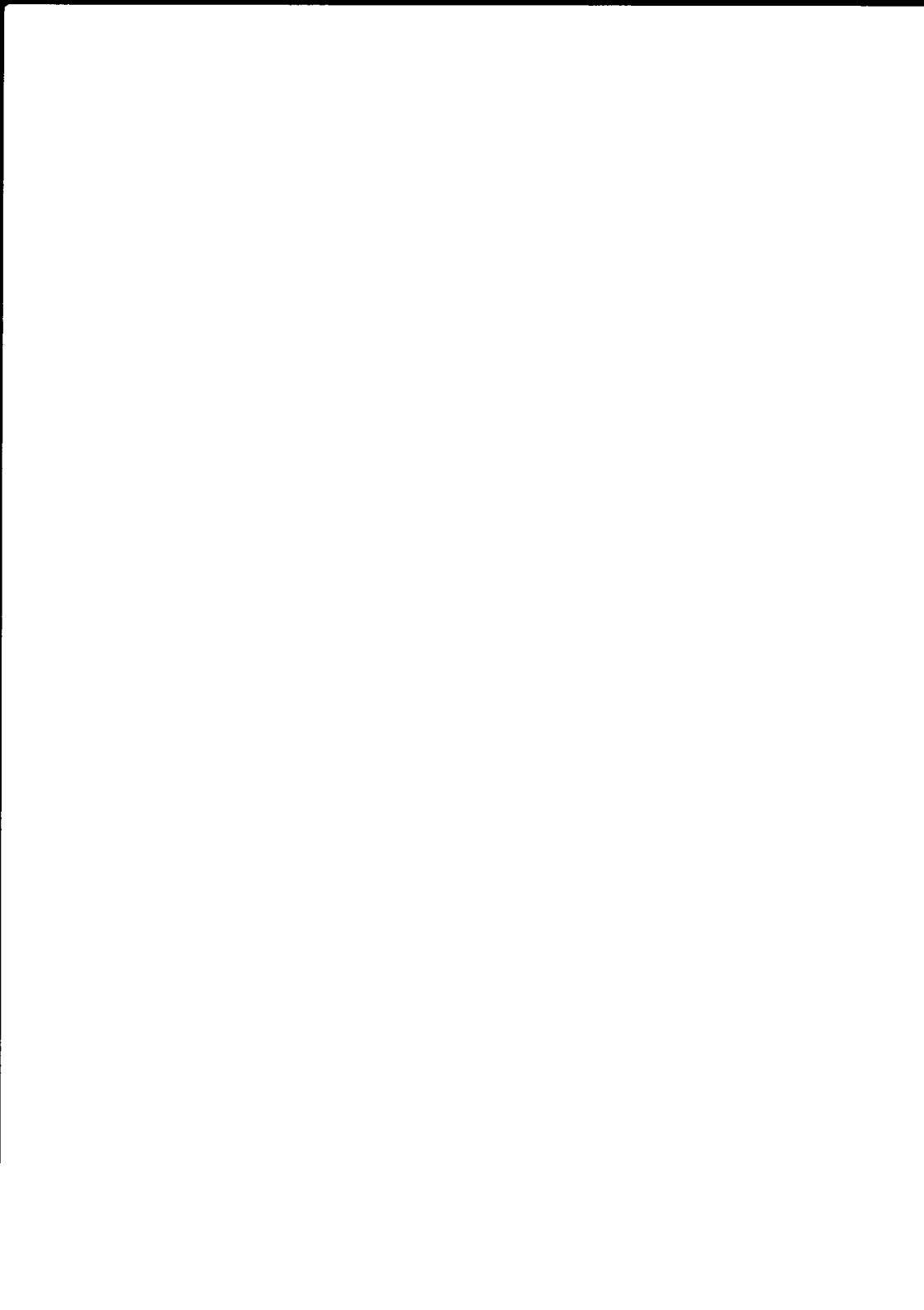
§ 25. Straffebestemmelser.

Overtredelse av disse forskrifter eller bestemmelser gitt med hjemmel i forskriftene eller unnlattelse av å etterkomme pålegg gitt med hjemmel i forskriftene, er straffbar, jfr. lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 31 og lov 8. juni 1962 nr. 4 om tiltak mot dyresjukdommer (husdyrloven) § 19.

§ 26. Ikrafttreden.

Disse forskrifter trer i kraft 1. oktober 1984.

Fra samme tid oppheves forskrifter 20. september 1971 og 10. mai 1976 om transport av levende dyr. Godkjenning av motorvogn gjelder likevel for den tid som er angitt i vognkortet, men ikke utover 31. desember 1986.

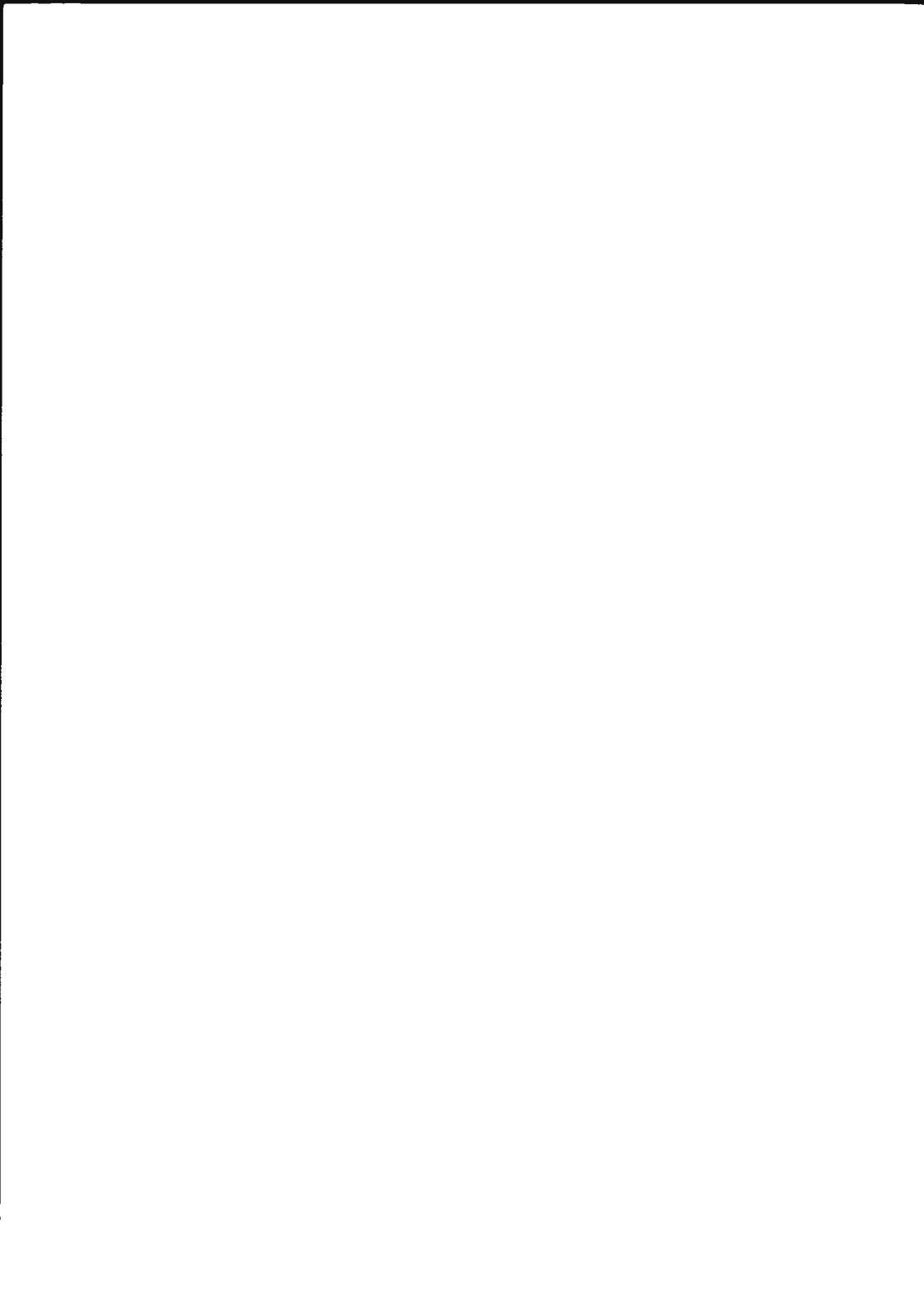

NYTT SYSTEM FOR FRAKTBREVBEHANDLING, FRAKTBeregning OG
FAKTURERING AV EKSPRESSGODS I LOKAL NORSK TRAFIKK OG I
SAMTRAFIKK MED INNENLANDSKE BILRUTER

INNHOLD

- 1 INNLEDNING
- 2 DELSYSTEMENE
  - 2.0 Generelt
  - 2.1 Delsystem 1 - Kredittsendinger (Sentral fraktbe-
regning og fakturering)
  - 2.2 Delsystem 2 - Kontant betalte sendinger ved ekspedi-
sjonssteder m e d EA
  - 2.3 Delsystem 3 - Kontant betalte sendinger ved ekspedi-
sjonssteder u t e n EA
- 3 FRAKTBREV
  - 3.1 Bruk av fraktbrev
  - 3.2 Senderens utfylling av fraktbrevet
  - 3.3 Senderstedets behandling av fraktbrevet. Betalings-
forskrift
  - 3.4 Behandling av fraktbrevdelene
  - 3.5 Sentral behandling av fraktbrevdelene
- 4 TRANSPORTAVTALER
  - 4.1 Bruk av avtalenr.
  - 4.2 Avtalemønster
  - 4.3 Fordeling av avtalen
  - 4.4 Registrering av transportavtalene i avtaleregisteret
- 5 FAKTURERINGS- OG BETALINGSRUTINER ETC.
  - 5.1 Oppgjørsperioder
  - 5.2 Fakturering
  - 5.3 Betalingsfrister
  - 5.4 Renter ved forsinket betaling
  - 5.5 Purring, oversendelse til inkasso
  - 5.6 Kontroll av kundens betalingsvaner

NYTT SYSTEM FOR FRAKTBREVBEBHANDLING, FRAKTBREGNING OG
FAKTURERING AV EKSPRESSGODS I LOKAL NORSK TRAFIKK OG I SAM-
TRAFIKK MED INNENLANDSKE BILRUTER

1. INNLEDNING

For å få full nytte av det nye ekspressgodssystemet forutsettes det at alle områdestasjoner (senere kalt OS) og et utvalg av større NSB-ekspedisjonssteder/bilstoppesteder er utstyrt med ekspedisjonsapparater (senere kalt EA).

I oppstartingsfasen vil bare et begrenset antall ekspedisjonssteder være utstyrt med EA klargjort for ekspressgodsbehandling. Konsekvensen av dette vil være at tilnærmet alle ekspedisjonssteder må kjøre med de manuelle systemer som senere skal brukes på ekspedisjonssteder u t e n EA. I oppstartingsfasen vil det også være nødvendig med noe avvikende rutiner, spesielt i forbindelse med kontroll og arkivering av fraktbrevgjenparter.

I det etterfølgende vil vi beskrive de rutiner som skal brukes inntil det vil være mulig å utplassere flere EA klargjort for ekspressgodsbehandling (1985-86). Nødvendige endringer i bestemmelsene vil bli meddelt distriktene i god tid før det endelige system vil bli satt i drift.

Av praktiske og kontrollmessige årsaker vil det ikke være hensiktsmessig å sette i gang delsystemet for kredittsendinger (nedenfor kalt delsystem 1) før det ekspedisjonssted eller det driftsområde som har den betalende kunden, er utstyrt med EA klargjort for ekspressgodsbehandling. I praksis vil dette bety at delsystem 1 ikke vil kunne brukes før tidligst i begynnelsen av 1985. Det vil bli gitt underretning til ekspedisjonsstedene gjennom OS når dette delsystem kan settes i drift for den enkelte kunde.

For det nye ekspressgodssystemet skal fortsatt gjeldende bestemmelser i Trykk 820, 821, 830 og 832 nyttes, med de unntak om behandlingen av fraktbrevdelene som er tatt inn under punkt 3.4.

Bestemmelsene i Trykk 832, art. 285 og 286 om nummerering og regnskapsføring av å-betale sendinger på bl.nr. 001.721.47/48 utgår. Det samme gjelder bestemmelsene i Trykk 832, art. 305, om avkryssing av mottatte fraktbrev for å-betale sendinger på bl.nr. 001.729.21.

2. DELSYSTEMENE

2.0 Generelt

Det nye systemet deles inn i tre delsystemer, avhengig av betalingsforskrift og hvor det enkelte fraktbrev/bilag skal behandles. Alle delsystemer omfatter ekspressgods i lokal norsk trafikk og i samtrafikk med innenlandske bilruter.

Delsystem 1 gjelder for sendinger som går på kreditt i henhold til transportavtaler.

Delsystem 2 gjelder for sendinger hvor sender eller mottaker betaler kontant ved NSB-ekspedisjonssteder og bilstoppesteder
m e d EA.

Delsystem 3 gjelder for sendinger hvor sender eller mottaker betaler kontant ved NSB-ekspedisjonssteder og bilstoppesteder
u t e n EA.

Som nevnt i innledningen vil ikke delsystem 1 kunne settes i drift før tidligst i begynnelsen av 1985. Det samme gjelder også for delsystem 2, med unntak for 2 ekspedisjonssteder i Oslo-området hvor EA klargjort for ekspressgodsbehandling vil bli utplassert. Det vil bli utarbeidet spesielle overgangsbestemmelser for disse 2 ekspedisjonsstedene. Vi vil derfor

be om at distriktene/områdestasjonene/ekspedisjonsstedene i denne omgang konsentrerer seg om bruken av delsystem 3, og spesielt det som er tatt inn i punkt 2.3.2.

2.1 Delsystem 1 - Kredittsendinger (Sentral fraktberegning og fakturering)

Som hovedregel vil maskinell registrering og kontroll av ekspressendinger som skal faktureres sentralt, foregå ved OS etter at senderstedet har kontrollert fraktbrevutfyllingen og stemplet fraktbrevet.

Ved OS vil de maskinelle kontrollene omfatte

- gyldig stasjonsnr. for fra og til stasjon
- gyldig stasjonsnr. og rutenr. for sendinger til og fra bilruter
- gyldig kundenr.
- gyldig avtalenr.
- gyldig avtaleperiode
- diverse logiske kontroller.

Dersom det er senderstedet som har den betalende kunden, skal den OS som senderstedet/bilrutas overgangsstasjon er underlagt, foreta slik registrering og kontroll. Som grunnlag nyttes fraktbrevets del 4.

Dersom det er utleveringsstedet som har den betalende kunden, skal den OS som utleveringsstedet/bilrutas overgangsstasjon er underlagt, foreta slik registrering og kontroll. Som grunnlag nyttes fraktbrevets del 1.

Dataene fra fraktbrevene/bilagene vil en gang pr. dag bli sendt på linje (on line) fra OS til det sentrale maskinanlegg i Had. I en overgangsperiode må dataene sendes til Had. på diskett.

Dersom forholdene ligger til rette for det, kan områdestasjonene bestemme at NSB-ekspedisjonssteder som er utstyrt

med EA selv kan foreta den registrering og kontroll som OS ordinært utfører. Disse ekspedisjonsstedene vil da 1 gang pr. dag sende dataene på diskett til OS for innlesing i det apparat som skal ivareta OS funksjonen, og da sammen med inn-tektsdataene fra disse ekspedisjonsstedene. Registreringen og kontrollen av fraktbrevene/bilagene legges til det driftsområde som har den betalende kunden.

2.2 Delsystem 2 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder med EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, foretar registrering og kontroll for den videre maskinelle avstands- og fraktberegning av sendingen i EA. Det kan være fraktberegning etter bestemmelsene i Trykk 820 NSB Godstariff og Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter, herunder også strekningstariffene og de reduserte frakter over NSB-strekningen for en del vareslag.

For forutbetalte sendinger verdistemples del 4 i EA på senderstedet. For å-betale sendinger verdistemples del 1 i EA på utleveringsstedet.

2.3 Delsystem 3 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder uten EA

2.3.1 OS for det ekspedisjonssted som har den betalende kunden er utstyrt med EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, beregner avstand og frakt manuelt etter Godstariffens bestemmelser og etter bestemmelsene i Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter. Totalsummen for disse sendingene føres i en egen rubrikk i dagsoppgjørblanketten. Fraktbrevet skal ikke frankeres.

Den fraktbrevdel som er regnskapsbilag, dvs. del 4 fra

senderstedet og del 1 fra utleveringsstedet, sendes daglig til den OS som NSB-ekspedisjonsstedet er underlagt. For samtrafikksendinger sendes fraktbrevdelene til den OS som overgangsstasjonen er underlagt. Avstands- og fraktberegning og sum inntekter som er ført på dagsoppgjørsblanketten, kontrolleres maskinelt i EA ved OS.

2.3.2 OS for det ekspedisjonssted som har den betalende kunden er ikke utstyrt med EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, beregner avstand og frakt manuelt etter Godstariiffens bestemmelser og etter bestemmelsene i Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter.

Den fraktbrevdel som er regnskapsbilag, dvs. del 4 på senderstedet og del 1 på utleveringsstedet, frankeres i NSB-ekspedisjonsstedets/bilstoppestedets frankeringsmaskin. Etter terminens utløp sendes de frankerte fraktbrev til KK for kontroll. Inn til KK for kontroll sendes også de del 4 og 1 som ikke er frankert, dvs. del 4 fra senderstedene for å-betale sendinger og del 1 fra utleveringsstedene for forutbetalte sendinger.

3. FRAKTBREV

3.1 Bruk av fraktbrev

For ekspressgods skal NSB's ekspressgodsfraktbrev, bl.nr. 001.721.20, nyttes.

3.2 Senderens utfylling av fraktbrevet

Senderen skal fylle ut den innrammede del av fraktbrevet etter bestemmelsene i Trykk 830. Etter avtale vil kunden føre sitt avtalenr. i felt 19.

3.3 Senderstedets behandling av fraktbrevene. Betalingsforskrift

Senderstedet kontrollerer at fraktbrevet er korrekt utfylt.

For at systemet for norsk ekspressgods skal virke slik som forutsatt, er det av helt avgjørende betydning at betalingsforskriften er tydelig markert i felt 18 på fraktbrevet.

For ytterligere å markere betalingsforskriften, fører senderstedet en av følgende merknader i fraktbrevet:

Dersom sendingen er en kredittsending (sentral fraktberegning og fakturering), skrives eller stemples slik merknad i felt 20 på samtlige fraktbrevdeler:

- "Sentral fraktberegning og fakturering. Frankeres ikke."

Ekspedisjonssteder som har stempel med teksten "Sentral fraktkonto. Frankeres ikke." kan inntil videre nytte dette.

Dersom sendingen skal betales kontant av sender eller mottaker, skrives eller stemples en av disse merknader i felt 21 på samtlige fraktbrevdeler:

- "Frakt betales kontant av sender"

- "Frakt betales kontant av mottaker"

3.4. Behandling av fraktbrevdelene

3.4.0 Generelt

Som regnskapsbilag på senderstedet skal fraktbrevets del 4 nyttes, mens del 1 skal nyttes ved utleveringsstedet. Dette innebærer bl.a. at all verdistempling/frankering på senderstedet skal gjøres på del 4, mens all verdistempling/frankering på utleveringsstedet skal gjøres på del 1.

Bakerst i dette bilaget, på side 16, har vi i en tabell vist hvordan fraktbrevets del 1 og 4 skal behandles ved de forskjellige betalingsforskrifter. Denne tabell er ment som et

hjelpemiddel som kan nyttes i tilknytning til teksten under punkt 3.4.

Fraktbrevets del 1, 2 og 3 skal alltid følge sendingen fram til utleveringsstedet.

3.4.1 Fraktbrevets del 1

Fraktbrevets del 1, som er utleveringsstedets regnskapsbilag, behandles slik:

Ekspedisjonssteder m e d EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger hvor mottakeren er fraktbetaler, skal del 1 daglig registreres og kontrolleres i EA ved utleveringsstedet eller ved egen OS. Del 1 arkiveres ved OS.
- For kredittsendinger hvor sender er fraktbetaler, skal utleveringsstedet daglig sende del 1 til OS for arkivering uten videre behandling.

Forutbetalte kontantsendinger:

- For forutbetalte kontantsendinger skal utleveringsstedet daglig sende del 1 til egen OS for arkivering uten videre behandling.

A-betale kontantsendinger:

- For å-betale kontantsendinger skal utleveringsstedet verdistemple del 1 i sitt EA og sende del 1, daglig, til egen OS for arkivering.

Ekspedisjonssteder u t e n EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger som sender skal betale frakten for, skal utleveringsstedet daglig sende del 1 til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- For kredittsendinger hvor mottaker er fraktbetaler, skal utleveringsstedet daglig sende del 1 til egen OS for registrering, kontroll og arkivering.

Forutbetalte kontantsendinger:

- Dersom senderstedets OS er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet daglig sende del 1 for forutbetalte kontantsendinger til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- Dersom senderstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet sende del 1 for forutbetalte kontantsendinger til KK den 10. i annen måned etter terminens utløp.

A-betale kontantsendinger:

- Dersom utleveringsstedets OS er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet daglig sende del 1 for å-betale kontantsendinger til egen OS for registrering og arkivering.
- Dersom utleveringsstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal utleveringsstedet frankere del 1 for å-betale kontantsendinger i sin frankeringsmaskin. Den 20. i måneden etter terminens utløp sendes del 1 til KK.

3.4.2 Fraktbrevets del 2

Fraktbrevets del 2 skal følge sendingen fram til utleveringsstedet og arkiveres der.

3.4.3 Fraktbrevets del 3

Fraktbrevets del 3 leveres mottaker som kvittering.

3.4.4 Fraktbrevets del 4

Fraktbrevets del 4 er senderstedets regnskapsbilag.

Ekspedisjonssteder m e d EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger hvor mottaker er fraktbetaler, skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- For kredittsendinger hvor sender er fraktbetaler, skal del 4 daglig registreres i EA ved senderstedet eller ved egen OS.

Forutbetalte kontantsendinger:

- For forutbetalte kontantsendinger skal senderstedet verdistemple del 4 i sitt EA og sende dagsoppgjøret til egen OS.

A-betale kontantsendinger:

For å-betale kontantsendinger skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS uten videre behandling.

Ekspedisjonssteder u t e n EA

Kredittsendinger:

- For kredittsendinger som senderen skal betale frakten for, skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS for registrering og arkivering.
- For kredittsendinger som mottaker skal betale frakten for, skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS for arkivering uten videre behandling.

Forutbetalte kontantsendinger:

- Dersom senderstedets OS er utstyrt med EA, skal senderstedet daglig sende del 4 for forutbetalte kontantsendinger til egen OS for registrering og arkivering.
- Dersom senderstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal senderstedet sende den frankerte del 4 for forutbetalte kontantsendinger til KK den 10. i annen måned etter terminens utløp.

A-betale kontantsendinger

- Dersom senderstedets OS er utstyrt med EA, skal senderstedet daglig sende del 4 for å-betale kontantsendinger til egen OS for arkivering uten videre behandling.
- Dersom senderstedets OS ikke er utstyrt med EA, skal senderstedet sende del 4 for å-betale kontantsendinger til KK den 20. i måneden etter terminens utløp. For sendinger som er belagt med ekspedisjonsetterkrav, føres del 4 i egen fortegnelse (bl.nr. 001.721.50) som trekkbilag. Blanketten føres særskilt for hver stasjonsforbindelse i fortløpende nummerorden for hver termin.

Ved terminens utløp summeres beløpsrubrikkene. Totalene for

hver stasjonsforbindelse føres i st.nr. orden på et sammen-
drag, bl.nr. 001.721.50, som summeres til et totalbeløp.

Sammendraget med underbilag og fraktbrevets del 4 for disse
sendinger, sendes til KK den 7. i første måned etter ter-
minens utløp.

3.4.5 Fraktbrevets del 5

Fraktbrevets del 5 leveres senderen som kvittering.

3.5 Sentral behandling av fraktbrevdataene

Sentralt vil dataene fra fraktbrevene/bilagene bli behandlet
slik:

- Det vil bli ført kontroll med at alle data er kommet inn og
at disse er i samsvar med kontrollsummene fra OS.
- Det vil bli ført gyldighetskontroll som vil gå noe mer i
dybden enn kontrollen ved OS.
- Det vil bli ført kontroll med at alle bilagene er
registrert.
- Kredittsendingene vil bli fraktberegnet og faktura vil bli
skrevet ut maskinelt.
- Det vil bli ført et totalregnskap for norsk ekspressgods.
- Nødvendige salgsrapporter og statistikk vil bli laget.
- På noe lengre sikt vil det bli muligheter for tilgang til
alle data for norsk ekspressgods via terminaler ute i
distriktene.

4. TRANSPORTAVTALER

4.1 Bruk av avtalenr.

Alle ekspressgodssendinger som skal fraktberegnes og faktureres sentralt (kredittsendinger) må gis et avtalenr. Dette gjelder også i de tilfeller ordinær frakt etter Godstariiffens bestemmelser skal beregnes.

Transportavtalene nummereres fortløpende i en felles nummer-serie. Av praktiske grunner må avtaler for ekspressgods og vognlastgods gis forskjellige avtalenr.

Avtalenummerne består av 4 siffer, hvor

1. siffer angir distriktsnummer i.h.t. vanlig distriktsnummerering, og
2. - 4. siffer som viser fortløpende nummer.

Kunden bør oppfordres til selv å føre avtalenr. i fraktbrevets felt 19. Dette bør være av felles interesse for avtalepartene.

Kontrollkontoret vil regelmessig sende oversikter til de enkelte distriktene over avtalenr. som er blitt frigjort slik at disse kan nyttes for nye avtaler.

4.2 Avtalemønster

De verbale avtaler skal nyttes som registreringsgrunnlag for overføring av data til avtaleregisteret. Transportavtalene bør derfor legges opp etter et mest mulig ensartet mønster.

I avtalene bør sentrale data for beregning og fakturering komme i denne rekkefølge:

Kundens navn
kundernummer
avtalenummer
gyldighetstid
godsslag og fraktberegning
vilkår, herunder

- betalingsforskrifter
- oppgjørsperioder
- betalingsfrist
- renteberegning.

Dette mønster kan tas i bruk selv om den aktuelle avtale ennå ikke kan overføres til det nye systemet.

4.3 Fordeling av avtalen

Den verbale avtalen fordeles slik:

- 2 eksemplarer til kontrollkontoret
- 1 eksemplar til områdesjefen i driftsområdet i eget distrikt som blir berørt av avtalen. Områdestasjonene fordeler avtalen til de ekspedisjonssteder som har behov for denne
- 1 eksemplar til andre distrikter som blir berørt av avtalen.

Kontrollkontoret må ha den verbale avtalen i komplett stand. Andre mottakere har ikke samme behov og etter vurdering kan priser o.l. tas ut av kopier som sendes til slike mottakere.

Avtalene må være distribuert før de kan tas i bruk.

4.4 Registrering av transportavtalene i avtaleregisteret

Registrering av transportavtalene for ekspressgods i avtaleregisteret skal foretas direkte fra den verbale avtalen. Spesielle avtaleblanketter skal ikke nyttes.

I den første tiden vil all registrering i avtaleregisteret

blir foretatt ved Kontrollkontoret. Senere vil vi vurdere spørsmålet om å utstyre distriktene med maskinelt utstyr, slik at distriktene selv kan legge avtalene inn i systemet.

Distriktene vil bli tilstilt gjenpart av det sentrale avtale-registeret og må føre kontroll med at de enkelte avtaler er riktig registrert i systemet med beregningsregler, priser m.m.

5. FAKTURERINGS- OG BETALINGSRUTINER ETC.

5.1 Oppgjørsperioder

Oppgjørsperiodenes lengde avtales mellom kunden og NSB, og tas inn i transportavtalen. Oppgjørsperiodene kan variere fra daglig til en gang pr. måned. Det må nyttes lik oppgjørsperiode for alle avtaler med den samme kunde.

5.2 Fakturering

For alle avtaletransporter blir frakten beregnet sentralt og faktura skrives ut automatisk etter den avtalte oppgjørsperiodens utløp. Kunden vil kunne velge mellom betaling over post- eller bankgiro eller andre betalingsmåter. Av hensyn til den maskinelle kontroll av de innbetalte beløp, bør helst de post- eller bankgiroblanketter som følger nyttes.

5.3 Betalingsfrister

Betalingsfristene som regnes fra fakturadatoen, ses i sammenheng med oppgjørsperiodens lengde.

	Betalingsfrist
For avtalekunder med fakturering hver dag, hver uke eller hver 14. dag	30 dager
For avtalekunder med fakturering en gang pr. måned	15 dager

5.4 Renteberegning ved forsinket betaling

Ved forsinket betaling beregnes automatisk i systemet 1,25% rente pr. påbegynt måned etter betalingsfristens utløp. Rentebeløpet avrundes til nærmeste hele krone. Rentebeløp under kr 10,- beregnes ikke.

5.5 Purring, oversendelse til inkasso

- 2 uker etter betalingsfristens utløp sendes 1. varsel
- 5 uker etter betalingsfristens utløp sendes siste varsel. Teksten på siste varsel inneholder opplysninger om at kravet vil bli sendt til inkasso dersom beløpet ikke snarest blir innbetalt
- 6 uker etter betalingsfristens utløp kjøres det ut liste over ubetalte fakturaer. Gjenpart av denne listen sendes distriktene som kontakter kunden.
- Etter avtale med distriktene sendes utestående fordringer til inkasso ca. 8 uker etter betalingsfristens utløp. Beløpene innkasseres av Creditreformforeningen i Norge.

Renteberegning skjer i alle ovennevnte perioder.

5.6 Kontroll av kundens betalingsvaner

For de sendinger som behandles etter det nye systemet for norsk ekspressgods, vil man lett kunne kontrollere kundens betalingsvaner. Etter ønske fra distriktene kan det legges inn en kredittgrense i systemet for den enkelte kunde. Ved overskridelse av denne kredittgrense vil systemet automatisk gi opplysninger om dette slik at nødvendige tiltak kan settes i verk.

Kontrollkontoret vil til enhver tid kunne gi opplysninger til distriktene om hva den enkelte kunde skylder NSB. Dersom det viser seg at kunden ikke overholder sine betalingsforpliktelser, vil distriktene kunne overveie å endre oppgjørperiodene i transportavtalene, eventuelt etter at kredittopplysninger om kunden er innhentet.

	Ekspedisjonssteder med EA		Ekspedisjonssteder uten EA Egen OS har EA		Ekspedisjonssteder uten EA Egen OS har ikke EA	
	Del 1	Del 4	Del 1	Del 4	Del 1	Del 4
	Utleverings- stedets regnskapsbilag	Senderstedets regnskapsbilag	Utleverings- stedets regnskapsbilag	Senderstedets regnskapsbilag	Utleverings- stedets regnskapsbilag	Senderstedets regnskapsbilag
Forutbetalte kontantsendinger	Sendes daglig til OS uten videre behandling	Registreres og kontrolleres. Verdistemples. Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Totalt forutbe- talt summeres og føres på dagsoppgjørs- blanketten. Sendes til OS for registrering og kontroll.	Sendes KK terminvis uten videre behandling.	Manuell beregning. Frankeres og sendes KK terminvis.
Å-betale kontantsendinger	Registreres og kontrolleres. Verdistemples. Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Totalt å-betale summeres og føres på dags- oppgjørsblan- ketten. Sendes til OS for registrering og kontroll.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Manuell beregning. Frankeres og sendes KK terminvis.	Sendes KK terminvis uten videre behandling.
Kredittsendinger, kunden på senderstedet betaler	Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret uten videre behandling.	Registreres og kontrolleres av OS eller av ekspedisjons- stedet. Sendes til OS sammen med dagsopp- gjøret.	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Sendes daglig til OS for registrering og kontroll.		
Kredittsendinger, kunden på utleveringsstedet betaler	Registreres og kontrolleres av OS eller ekspedisjons- stedet. Sendes til OS sammen med dagsopp- gjøret.	Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret uten videre behandling.	Sendes til OS sammen med dagsoppgjøret for registrer- ing og kontroll	Sendes daglig til OS uten videre behandling.	Bilag nr. 6 Side 16	

Bahl

Trykk 830

Tjenesteskifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser

for

befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

Rettelsesblad nr. 15

1. september 1987

FØLGENDE RETTELSER FORETAS:

På siden merket 33-36 strykes de tre øverste linjene og "34-35.(Reservenr.)". Under "Trykk 830" strykes "33".

Innholdsfortegnelsen og sidene merket 1/1, 2-3/3, 3/3 (2 blad) 4-5/-, 5-7/8-9, 11/11-14, 21-23/23-25, 25-31/32-33, 38-41/41, 41-42/42-43, 43-47/48-51, 51-52/53-55, 55/55-58, 58-59/59, 59-60/61-63, 83/-, 84/84-92, 92/92-93, 93-94/94-99 og 101-102/102-103 og Bilag nr. 6 tas ut og erstattes med vedliggende nye innholdsfortegnelse og sider merket 1/1, 2-3/3, 3/3 (2 blad), 4-6/-, 7/8-9, 11/11-14, 21-35/-, 38-41/41, 41-47/48-51, 51-52/53-55, 55/55-58, 58-59/-, 60/61-63, 83-93/-, 93-94/94-99 og 101-102/102-103 og nytt Bilag nr. 6.

INNHold

Artikkel nr.

EKSPEDISJONSBESTEMMELSER FOR GODS

Fraktbrev	1 - 4
Utfylling av fraktbrevet	3
Tjenestemerknader i fraktbrevet	4
Fraktens betaling	5
Godsets tilstand og emballering	7
Låsing og plombering av vogner	9
Merking av godset	11 - 14
Senderens merking av ekspressgods	11
Spesiell merking av ekspressgods	14
Merking av vogner	15 - 16
Spesiell merking av vogner	16
Framsending av fraktbrev (følgepapirer)	21
Den ekspedisjonsmessige behandling av fraktbrevene for ekspressgods	22 - 25
Frifraktsendinger	27
Ekspedisjon av sendinger uten bruk av fraktbrev	36
Lokalgoods	36.1
Avissendinger	36.2-3
Plakater m.v. fra Fram Reklame-Byrå A/S	36.4
Deponering av beløp for frakt m.v.	37
Omekspedering	38
Senderetterkrav	41
Ekspedisjonsetterkrav	42
Godsets behandling	48
Veiling	51 - 52
Ekspressgods	51
Vognlastgods	52
Underretning om ankommet gods	53
Utlevering av gods	55
Uavhentet gods	58

Fraktanvisninger	60
Avregning av fraktmoderasjon	62
Postverkets transporter	64
Transport av gods i beholdere og containere	65 - 79
Transport av ekspress- og vognlastgods på standard lastpall	
Fraktfri retur av tomme lastpaller	80
Transport av gods i pallbokser	82
A/S Vinmonopolets vognlastsendinger (Retur av skadde vognlastsendinger)	93
Spesialavtale med Harald A. Møller A/S, Oslo, om firmaets sendinger til sine VW-forhandlere	94
Godsforsikring	99

EKSPEDISJONSBESTEMMELSER FOR TRANSPORT AV LEVENDE DYR

Generelt	101
Ekspressgodssendinger	102
Vognlastsendinger	103
Samlastvogner	104
Ventilasjon under transporten	105
Rengjøring og desinfeksjon	106
Utlån av stoler, flagg, lykter og bøtter	107

- Bilag nr. 1 Prøver på fraktbrev og merkelapper til bruk for ekspressgodssendinger.
- Bilag nr. 2 Prøver på merkelapper til bruk for vognlastgods.
- Bilag nr. 3 Forskrifter for transport av levende dyr.
- Bilag nr. 4 Forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av fersk fisk og ferske fiskeprodukter.
- Bilag nr. 5 Forskrifter vedrørende transport av kjøtt og kjøttvarer.
- Bilag nr. 6 System for fraktbrevbehandling, fraktberegning og fakturering av ekspressgods i lokal norsk trafikk og i samtrafikk med innenlandske bilruter.

EKSPEDISJONSBESTEMMELSER FOR GODS

1.

FRAKTREV

Jfr. Svg pgf.10 og 11

Alle sendinger, også fraktfrie sendinger og NSBs egne sendinger, som innleveres til transport med NSB, skal være ført på fraktbrev. Unntatt herfra er lokalgods og enkelte sendinger som transporteres etter særskilt avtale (f. eks. avissendinger), se art. 36.

1. Fraktbrev for vognlast-/containertransporter

Vognlast-/containerfraktbrev, bl. nr. 001.721.30, nyttes. Nærmere beskrivelse av fraktbrevet er tatt inn i Trykk 831.1.

2. Fraktbrev for ekspressgods

a) Generelt.

Ekspressgodsfraktbrev, bl. nr. 001.721.20 (bokmål) evt. bl. nr. 001.721.24 (nynorsk) nyttes. Ekspressgodsfraktbrev for NSBs egne sendinger, bl. nr. 001.721.21, er påtrykt "Til tjenestebruk". Prøve på bl.nr. 001.721.20 er tatt inn i bilag 1.

Ekspressgodsfraktbrevet kan fylles ut for hånd (med kulepenn), med vanlig skrivemaskin eller ved bruk av EDB-utstyr.

b) Beskrivelse av fraktbrevet

Ekspressgodsfraktbrevet er uttegnet etter Norsk Standard og er tilpasset FNs grunnskjema for handelsdokumenter. Dette gjør det bl. a. mulig å fylle ut fraktbrev, faktura, pakkseddel etc. samtidig.

Fraktbrevets format (ekskl. rivekant):

Bredde 210 mm

Høyde 305 mm

Ekspressgodsfraktbrevet er trykt på hvitt selvkopierende papir og består av følgende 5 deler:

- 1 UTLEVERINGSSTED - ARKIV (Trykt med grønn trykkfarge)
- Utleveringsstedets regnskapsbilag.
- 2 UTLEVERINGSSTED (Trykt med brun trykkfarge)
- Kopi til utleveringsstedet.
- 3 MOTTAKER (Trykt med grå trykkfarge)
- Leveres mottakeren på utleveringsstedet.
- 4 SENDERSTED (Trykt med blå trykkfarge)
- Senderstedets regnskapsbilag
- 5 SENDER (Trykt med grønn trykkfarge)
- Senderens kvittering

Transportvilkårene er trykt på baksiden av fraktbrevets del 3 og 5.

Fraktbrevene for ekspressgods blir produsert i enkle sett og i sammenhengende baner (som datablanketter). Fraktbrev i enkle sett har rivekant på venstre side. Fraktbrev i sammenhengende baner har rivekant både på venstre og høyre side.

c) Rutiner for behandling av fraktbrevsettet

Når senderstedet har ført frakt mm. på fraktbrevet og stemplet med datostempel, rives kantene (stammene) av og fraktbrevdelene 4 og 5 frigjøres. Del 5 leveres senderen som kvittering og fraktbrevdelene 1, 2 og 3 følger sendingen fram til utleveringsstedet.

d) Utlevering av fraktbrev

NSB har anskaffet enkle sett av ekspressgodsfraktbrevet for gratis utlevering ved ekspedisjonsstedene.

De kunder som ønsker fraktbrev påtrykt firmanavn etc., må selv bære utgiftene til slike påtrykk.

2. (Reservenr.)

3. **UTFYLLING AV FRAKTBREVET**

1. Generelt.

Fraktbrevet skal danne grunnlaget for den fraktavtale som sluttes mellom senderen og NSB. Det skal fylles ut av senderen og leveres til NSB sammen med den sending som ønskes ekspedert.

I Svq pgf. 10 er tatt inn bestemmelser om hvilke opplysninger senderen skal gi i fraktbrevet og hvilke opplysninger senderen har rett til å ta inn i fraktbrevet.

Fraktbrevet skal fylles ut nøyaktig og med tydelig skrift.

Senderstasjonen skal kontrollere at fraktbrevet er nøyaktig og riktig utfylt. Hvis utfyllingen er mangelfull, skal ekspeditøren sørge for at de manglende opplysninger føres på samtlige deler av fraktbrevet før kvittering for sendingen gis. Hvis det er rettelser i fraktbrevet, skal dette attesteres av senderen eller av den som innleverer sendingen.

2. Utfylling av vognlastfraktbrevet

Senderen skal fylle ut den del av vognlastfraktbrevet som er til venstre for den markerte rammen.

Som utleveringssted kan bare føres et NSB-ekspedisjonssted eller sidespor tatt inn i Trykk 802, eller et ekspedisjonssted ved Rjukanbanen (jfr. Godstariffens pgf. 38) For sendinger til et sidespor, føres både sidesporets navn og navnet på det ekspedisjonssted som sidesporet er underlagt. Ekspedisjonsstedets navn settes da i parentes.

For vognlastgods som skal ekspederes videre fra en overgangsstasjon gjennom speditør, føres speditørens navn som mottaker. Den endelige mottakers navn og adresse føres i fraktbrevets felt 41 (Transportutøvers merknader).

For vognlastgods skal ikke kolliantallet føres i fraktbrevet, hvis ikke senderen har bedt om ettertelling.

For sendinger av levende dyr skal fraktbrevet for vognlast-/containertransporter merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 x 34 mm).

Nærmere bestemmelser om utfylling av de enkelte feltene på vognlastfraktbrevet, er tatt inn i Trykk 831.1.

3. *Utfylling av ekspressgodstraktbrevet.*

Senderen skal fylle ut den del av ekspressgodstraktbrevet som er til venstre for den markerte rammen. De øvrige felter fylles ut av NSB. Prøve på fraktbrevet er tatt inn i Bilag 1.

Utfylling av de enkelte felter:

1 Sender

Senders fulle navn eventuelt firmanavn. Fraktbrevet må lyde på bare en sender.

2 Adresse

Senders gate-/vegadresse.

3 Sendersted

Som sendersted kan bare føres et NSB-ekspedisjonssted tatt inn i Trykk 802 eller et bilstoppested tatt opp i samtrafikk med NSB (jfr. Trykk 821 og § 39 i Trykk 820).

4 Mottaker

Mottakers fulle navn eventuelt firmanavn. Fraktbrevet må lyde på bare en mottaker.

5 Adresse

Dette feltet fyller sender ut bare når mottakerens kontor-/fakturaadresse avviker fra «Leveringsadresse» i felt 7.

6 Postnr. Poststed

Mottakerens postadresse med tilhørende postnr. fylles ut når denne avviker fra «Utleveringssted» i felt 8.

7 Leveringsadresse

Gate-/vegadresse der sendingen ønskes levert (lager, avdeling o.l.). Dette felt skal alltid fylles ut.

8 Utleveringssted

Som utleveringssted kan bare føres et NSB-ekspedisjonssted tatt inn i Trykk 802 eller et bilstoppested tatt opp i samtrafikk med NSB (jfr. Trykk 821 og § 39 i Trykk 820).

Steder som ikke er tatt inn i Trykk 802 eller som ikke er tatt opp i samtrafikk, kan ikke stå som utleveringssted i fraktbrevet, men må føres som adresse. Som utleveringssted i slike tilfelle, fører senderen det utleveringssted (den overgangsstasjon) hvor godset skal hentes eller hvorfra det skal videretransporteres.

For ekspressgods som skal ekspederes videre fra en overgangsstasjon gjennom en speditør, skal speditørens navn være ført som mottaker. Den endelige mottakers navn og adresse føres i felt 29 «Varespesifikasjon – underretning til mottaker».

9 Over

Her føres overgangsstasjon for sendinger ekspedert i direkte samtrafikk med bilruter (jfr. Trykk 821). Overgangsstasjon føres også hvis sendingen skal framføres over en annen veg enn den ordinære.

10 Sendes med

Her føres «NSB» for sendinger lokalt på NSB. For sendinger i samtrafikk med bilruter føres «NSB – Bilrute».

11 Lastbærere

Ant. utveksl. paller

Antall standardpaller (EUR-paller) kan føres her.

Ant. andre paller

Her kan føres antall ikke standardiserte paller.

Beholder-/Pallb.-cont. nr.

Her føres type og nr. for beholdere og pallbokser.

12 Utstedelsesdato

Senderens felt for føring av dato for utstedelse av fraktbrevet.

13 Senderens ref.

Felt for føring av referanse som nyttes ved fakturering og ved remittering av senderetterkrav.

14 Senders kundenr.

Senders kundenr. ved NSB for registrerte kunder.

15 Senders postgironr.

Hvis sendingen er belagt med senderetterkrav, føres eventuelt postgironr. her.

16 Senders bankgironr.

Her kan senderen føre sitt bankgironr. NSB anviser ikke senderetterkrav over bankgiro.

17 Mottakers kundehr.

Mottakers kundehr. ved NSB for registrerte kunder.

18 Sender betaler

Kryssfelt for senderens betalingsforskrift med spesifisering av de mest vanlige betegnelser.

19 Avtale nr.

Avtale nr. føres for alle sendinger hvor frakten avviker fra NSB Godstariff. Senderen kan etter avtale med NSB selv føre sitt avtale nr.

20 Stempel for betaling.

Plass for verdigjøringsblankett. Feltet kan også nyttes for stempeling/kvittering for betalte fraktbeløp på kundens del av fraktbrevet.

21 Betalingsforskrift.

Kryssfelt for markering av betalingsforskriften. Her markeres om det er sender eller mottaker som skal betale frakten. Det markeres også om det er en kredittsending, som skal fraktberegnes og faktureres sentralt ved KK, eller om frakten skal betales kontant ved ekspedisjonsstedet.

22 Kubikkmål

Her føres sendingens kubikkinnhold i dm^3

23 Godsmerking

Sendinger som innleveres til transport med NSB eller i samtrafikk med en bilrute skal være merket «Adresse».

24 Antall kolli

Antall kolli mottatt til transport. For sikret pall-last føres antall paller.

25 Emballasje – godsslag

Felt for spesifikasjon av emballasje og godsslag. For sendinger av levende dyr skal fraktbrevet merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 x 34 mm). Symbolet plasseres i felt 25 og om nødvendig et stykke ned i felt 29.

26 Bruttovekt kg

Sendingers virkelige vekt i hele kilo inklusive godsets emballasje.

27 Mål

Felt for føring av sendingens lengde, bredde og høyde i hele dm.

28 Fraktberegningsvekt

Sendingens fraktberegningsvekt føres her. For målegods regnes over jernbanestrekningen 1 kg for hver 5 dm³ som sendingen måler. For sendinger i samtrafikk med bilruter, regnes over bilstrekningen 1 kg for hver 3,5 dm³ som sendingen måler. For målegods i samtrafikk med bilruter, må det føres to vekter i fraktbrevet, f.eks. slik: NSB: 20 kg, Bilruten: 29 kg.

29 Varespesifikasjon – underretning til mottaker

Felt hvor senderen kan gi tilleggsopplysninger til mottaker om sendingen, f.eks. nærmere opplysninger om sendingens innhold. Merknader i felt 29 er ikke bindende for NSB.

30 Transportutøvers merknader

Her føres de tjenestemerknader som er nødvendige for fraktberegningen og for framføringen av sendingen.

31 Bet. av sender.

Her fører senderstedet de beløp som skal betales kontant på senderstedet (Beløp føres ikke i fraktbrevet for kredittsendinger).

32 Tekst

Ledetekst for de beløp som skal beregnes.

33 Kode

Føres foreløpig ikke.

34 Bet. av mottaker.

Her fører utleveringsstedet de beløp som skal betales kontant på utleveringsstedet (Beløp føres ikke i fraktbrevet for kredittsendinger).

35 Etterkravsnr.

Sendinger med senderetterkrav fører utleveringsstedet inn på bl. nr. 001.760.15, Regnskap for mottatte etterkravssendinger. Etterkravsnr. føres i felt 35.

37 Mottaker underrettet

Her noterer utleveringsstedet dato for underretning om sendingens ankomst, dersom sendingen skal hentes av mottakeren. Ved underretning pr. telefon, noteres også klokkeslett og navnet på den som tar imot beskjed.

38 Sendersted, kontr.telling

Her kontrollstikkes for antall kulli som mottas til transport I tillegg fører ekspeditøren sin signatur.

39 Sendersted, dato – stempel – sign.

I dette feltet skal fraktbrevet stemples med senderstedets datostempel. Ekspeditørens signatur.

40 Utleveringssted, kontr.telling

Her kontrollstikkes for antall kolli under konferering ved lossing på utleveringsstedet. I tillegg fører ekspeditøren sin signatur.

41 Utleveringssted, dato – stempel – sign.

I dette feltet skal fraktbrevet stemples utleveringsdagen med utleveringsstedets datostempel. Ekspeditørens signatur.

42 Godset mottatt, dato

Her skal mottakeren kvittere med fullt navn for mottatt sending og selv føre dato med gjennomskrift. Mottakeren skal kvittere for sendingen før den utleveres/besiktiges.

4. TJENESTEMERKNADER I FRAKTBREVET

NSB-personalet skal foruten å fylle ut feltene for frakt og andre avgifter, påføre de opplysninger som er nødvendige for beregning og kontroll av fraktberegningsvekt, fraktbeløp o.l.

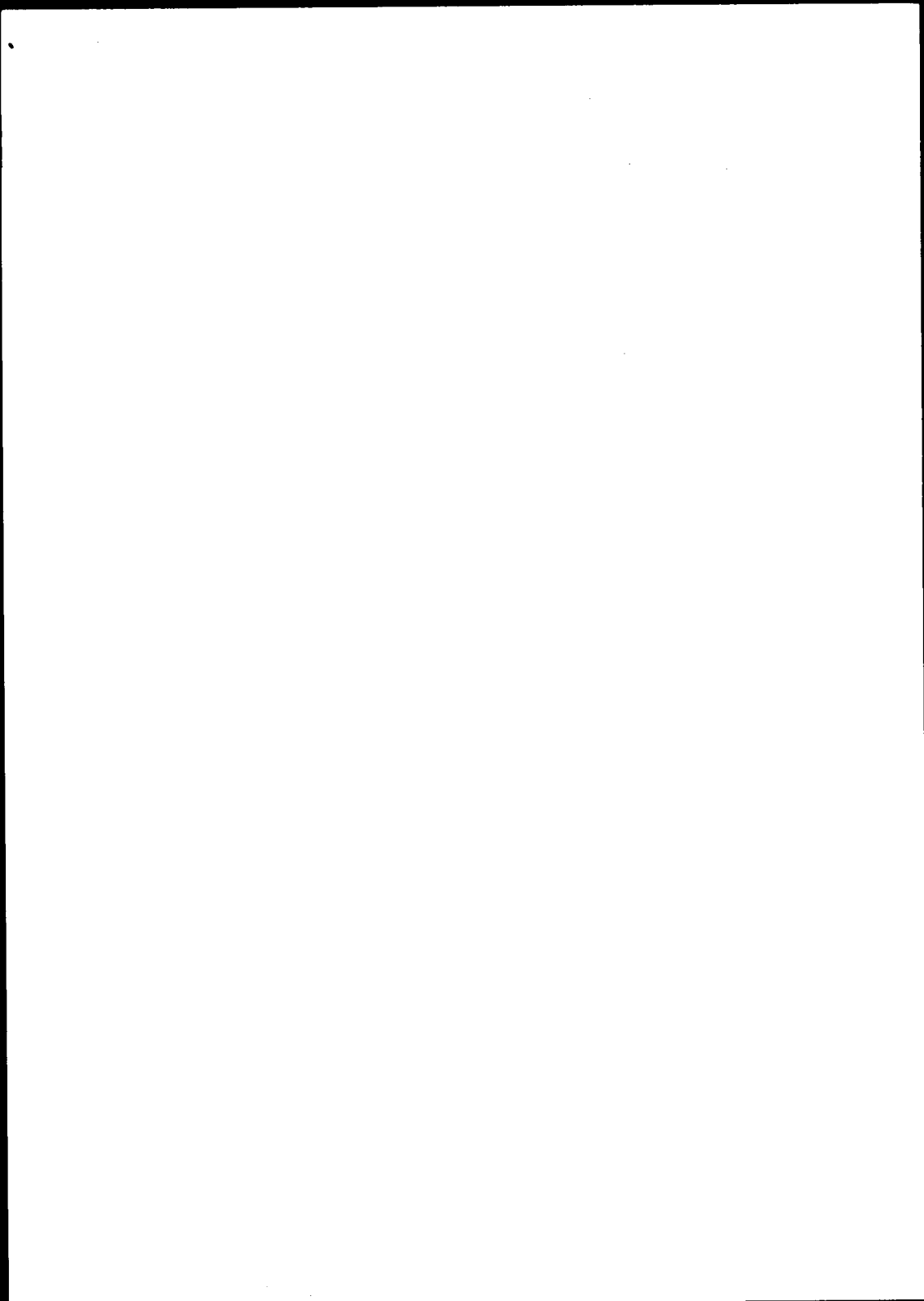
Fraktbrevet skal dessuten gi opplysninger om eventuelle mangler ved emballasje etc., jfr. etterfølgende art. 7. For vognlastsendinger som skal framføres etter en bestemt transportplan, for vognlastsendinger som etter senderens ønske framføres i persontog og ved framføring av bære, skal senderstedet føre "Særtransport" i fraktbrevets felt 41 (Transportutøvers merknader). På samme måte føres "Levende dyr" for alle sendinger av levende dyr.

5. FRAKTENS BETALING

Frakt og avgifter kan ordinært betales av sender eller mottaker, enten kontant ved ekspedisjonsstedene (kontantsending) eller etter faktura beregnet og sendt ut fra KK (kredittsending).

For sendinger belagt med senderetterkrav må frakt og provisjon, i tillegg til etterkravsbeløpet, betales kontant ved utleveringsstedet.

6. (Reservenr.)

7. **GODSETS TILSTAND OG EMBALLERING**

Jfr. Svg. pgf. 15

I Svg pgf. 15 er tatt inn generelle bestemmelser om godsets emballering. For godsslag som bare mottas på visse vilkår (eksplosive og ildsfarlige stoffer, etsende syrer og gasser, ladde batterier o.l.) er det gitt spesielle bestemmelser om emballasjen i Trykk 425 "Forskrifter for transport av farlige stoffer på Norges Statsbaner"

For andre godsslag enn de som kommer inn under reglene i Trykk 425, er det overlatt til senderen å emballere på en slik måte at det tåler normale påkjenninger under transporten. Hvis godset er mangelfullt emballert, kan NSB nekte å motta godset, eller be om at senderen ved påtegning på fraktbrevet erkjenner at emballasjen er mangelfull.

GODSETS INNLEVERING

1. Senderstasjonen må kontrollere at det gods som innleveres til transport stemmer overens med opplysningene i fraktbrevet. Det må også, i den utstrekning det er mulig, påses at riktig godsslag er ført.

2. Kolliantallet skal kontrolleres for alle ekspressgodssendinger og for de vognlastsendinger som senderen har bedt om ettertelling for. Kontrollen markeres i fraktbrevet ved stolpestikking (//// = 4 kolli)

3. Som tegn på at godset er mottatt, stempler senderstedet samtlige deler av fraktbrevet med ekspedisjonens datostempel. Ekspeditøren påfører sin signatur. Dersom senderen har betalt frakt ved innleveringen, skal kvittering for betalte beløp gis med fullt navn (ikke signatur).

4. Under opplasting av vognlastgods er det senderen som må sørge for nødvendig låsing og vakthold.

5. Når en kunde ønsker å få sitt gods transportert i varme- eller kjølevogn, jfr. Godstariffens pgf. 26, skal han føre dette i fraktbrevet. Hvis NSB ikke kan etterkomme en slik forskrift i fraktbrevet, skal stasjonen enten nekte å motta sendinger eller senderen må stryke påskriften i fraktbrevet og attestere strykningen.

LÅSING OG PLOMBERING

Alle lastede og lukkede godsvogner skal plomberes før de sendes fra senderstasjonen.

Lastede vogner som uten tilsyn står over på stasjon eller spor, skal låses hvis dette anses nødvendig av hensyn til godsets sikkerhet.

Til låsing av vogner nyttes spesiell vognlås (hengelås).

Kunder som ønsker det kan nytte egen lås eller plombe for å sikre godset under transporten eller på laste/lossestedet. Slik privat låsing/

Merking av godset

Jfr. Svg pgf. 16

11. Senderens merking av ekspressgods.

1. Godset skal være forsvarlig merket. Merkingen skal være tydelig og varig og må stemme overens med fraktbrevet. Gamle og uriktige merker skal fjernes.

Til merking av gods nyttes:

a) Merkelapper etter mønster og utstyr som er fastsatt av NSB.

Se bilag nr. 1.

b) Stempeling med holdbar og iøynefallende farge direkte på hvert kolli (stensilmerking e.l.).

Godsslag som ekspederes etter Trykk 425 «Forskrifter for transport av farlige stoffer på Norges Statsbaner», skal dessuten merkes med spesielle faresedler, slik som anført i nevnte trykk – jfr. også art. 100.

2. Merkelappene skal være festet slik til godset at de ikke lett rives av.

3. Hvert kolli skal være tydelig merket med senders navn, senders adresse, sendersted, mottaker, mottakerens adresse og utleveringssted. Hver merkelapp skal dessuten være utfyllt med sendingens koliellantall og etterkravbeløp hvis sendingen er belagt med sendeetterkrav. Sendinger som skal ekspederes i samtrafikk med bilruter eller som skal framføres over en annen veg enn den ordinære, skal dessuten merkes med overgangsstasjon.

I likhet med fraktbrevet, se art. 3, skal godset være tydelig merket med ett bestemt utleveringssted og med nøyaktig adresse. På sendinger til bystasjoner trengs nøyaktig gatenavn, nummer og oppgang og om mulig også etasje.

Kolli med en vekt av 1000 kg eller mer skal, i henhold til forskrift gitt av Direktoratet for Statens Arbeidstilsyn, være påmalt eller merket med kolliets bruttovekt. Hvis den nøyaktige vekt på grunn av særlige forhold ikke kan bestemmes, skal den omtrentlige vekt være angitt. Slik merking er særlig viktig for tunge kolli som skal videresendes med båt (NSB's stropper bør ikke nyttes ved heising ombord).

4. **Merkelapper** som nyttes til merking av ekspressgods skal være godkjent av NSB. Merkelappene bør ikke være mindre enn 12 x 7 cm. Merkelappene skal være trykt med sort, grønn eller rød trykkfarge og skal ha utstyr og mønster som prøvene i bilag nr. 1 viser. Det er ikke tillatt å forsyne merkelappene med reklame. Firmamerke kan tillates trykt ved siden av sender og sendersted når det kommer innenfor det avgrensede felt.

5. De forskjellige merkelapper for merking av ekspressgods har følgende bl. nr.:

- Bl. nr. 001.521.15. Kartongmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.16. Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.17. Påklebingsmerkelapp.
- Bl. nr. 001.521.18. Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.20. Ekspressgodsmerkelapp av plast.

For merking av lokalgods nyttes bl. nr. 001.521.01. Kartongmerkelapp og bl. nr. 001.521.03. Påklebingsmerkelapp.

For merking av stykksendinger av tjenestegods som framføres i NSBs regi nyttes:

- Bl. nr. 001.521.02. Kartongmerkelapp. Til tjenestebruk.
- Bl. nr. 001.521.04. Påklebingsmerkelapp. Til tjenestebruk.

Merkelapper til tjenestebruk er vertikalt påtrykt "Tjenestebruk".

6. Utlevering av merkelapper.

NSB har anskaffet merkelapper for gratis utlevering ved ekspedisjonsstedene.

De kunder som ønsker merkelapper påtrykt firmanavn etc., må selv bære utgiftene til slike påtrykk.

12 - 13 (RESERVENR.)

14. SPESIELL MERKING AV EKSPRESSGODS

Varmegods - Sendinger som skal framføres som varmegods (jfr. art. 8.5) merkes med merkelappen "Varmegods", bl. nr. 001.523.63.

Forsiktig - Sendinger som skal behandles forsiktig, skal merkes med bl. nr. 001.523.09 eller bl. nr. 001.523.10.

Opp - Sendinger som skal transporteres med en bestemt side opp, skal merkes med bl. nr. 001.523.17 eller bl. nr. 001.523.18.

Lett bedervelig gods - Sendinger som består av lett bedervelig gods, skal merkes med bl. nr. 001.523.39.

sjoner, skal innleveres/hentes av firmaets folk ved den ekspedisjon som etter avtale er fastsatt mellom stasjonen og firmaene. Konvolutten må ikke klebes igjen. Ordningen gjelder bare lokalt på NSB.

**22-25. DEN EKSPEDISJONSMESSIGE BEHANDLING AV FRAKTBREVENE
FOR EKSPRESSGODS**

Se bilag 6, punkt 2

**26.   PRIVATFRANKERTE EKSPRESSGODSENDINGER
              TRANSPORTAVTALE**

Ordningen forutsettes å opphøre fra 01.09.87

27.   FRIFRAKTSSENDINGER

Sendinger til NSBs tilsatte skal ikke fraktberegnes når frifraktseddel leveres sammen med fraktbrevet.

Fraktfritt gods behandles som forutbetalte kontantsendinger og på fraktbrevet skrives "Fraktfritt". Frifraktseddelen heftes ved fraktbrevet.

28-35 (RESERVENR.)

38.

OMEKSPEDERING

I følge Svg pgf. 17 er det senderen som er eneberettiget til å endre fraktavtalen. Mottar en stasjon underretning om at en sending skal omekspederes eller returneres, skriver stasjonen ut nytt fraktbrev. Ved omekspedisjon festes det opprinnelige fraktbrevs del 3 til det nye fraktbrev. Stasjonen beholder del 1 hvor det gjøres merknad om omekspedisjonen. Eventuell frakt eller andre omkostninger, trekkes på utleveringsstedet ved belastningsordre, bl. nr. 001.760.05. Godset merkes i samsvar med det nye fraktbrevet. Om omekspedisjon av sendinger belagt med senderetterkrav, se art. 41.6.

39 - 40 (RESERVE NR.)

41.

SENDERETTERKRAV

1 Generelt.

Bare ekspressgods kan være belagt med senderetterkrav. Etterkravsbeløpet skal være ført i fraktbrevet og på merkelappen. Senderstedet kontrollerer at beløpet i fraktbrevet og på merkelappen stemmer overens.

Etterkravsprovisjonen og fraktbeløpet må betales kontant ved utleveringsstedet.

Senderen må skrive sin adresse tydelig på fraktbrevet av hensyn til utfylling av giro- og utbetalingskortene. Videre må det påses at de firmaer som har postgirokonto fører kontonummeret på riktig plass i fraktbrevet.

Ved utleveringsstedet føres etterkravsbeløp og provisjon på blankett for mottatt senderetterkrav.

Sendinger med etterkrav må ikke leveres ut til mottakeren før etterkravsbeløpet og andre avgifter er betalt. Dette gjelder også etterkravsendinger til jernbanens tjenestemenn. Etterkravsbeløp må ikke føres på fraktkonto.

2. Når etterkravsendingen er utløst skal bestemmelsesstasjonen *straks* anwise etterkravsbeløpet til senderen over postgiro — ved utstedelse av utbetalings- eller girokort. Det er trykt spesielle slike kort for hver stasjon påført stasjonens navn og kontonummer. For de større stasjoners vedkommende som anviser mange beløp hver dag er innført kort, hvor bare den venstre talong fylles ut (til senderen). I stedetfor høyre talong nyttes en liste, hvor de nødvendige data skrives og beløpene summeres ned. Kortene skal bare stemples med stasjonens stempel, og ikke underskrives. Derimot skal listen dateres og underskrives av vedkommende som anviser etterkravsbeløpene. Kortene må fylles ut nøyaktig og tydelig, og det må påses at det brukes de riktige blanketter. *Girokort nyttes til sendere som har girokonto og utbetalingskort til andre sendere.*

3. Stasjonene må være omhyggelig med utskrivningen av giro- og utbetalingskortene. Senderens navn og adresse må skrives tydelig. Forkortelser må unngås.

Enkelte sendere anfører i fraktbrevet et nr., eller bokstav og nr., under *mottakerens* navn. Dette refererer seg til senderens ekspedisjons-, faktura- eller kontonr. som forutsettes gjentatt på venstre talong på giro- resp. utbetalingskortet, og dette må ikke forveksles med senderens postgironr.

(Girokontoret ser helst at stasjonene ikke stempler kortene med runde stempler som kan forveksles med Postverkets stempler, hvorfor de stasjoner som har andre datostempler skal nytte disse.)

4. Er det flere beløp til samme sender skal det settes opp sammen- drag. På kortets venstre talong føres på baksiden en spesifikasjon som gir opplysning om hver enkelt mottakers navn og beløp. På den høyre talong som stasjonene får tilbake fra Postgirokontoret må nr. på de poster som inngår i det samlede beløp føres. Hvor en-kupongkort nyttes, skrives nr. på listen. Makulerte utbetalingskort sendes K.K. sammen med etterkravsregnskapet.

5. Når stasjonen mottar kontoutdrag, skal den straks kontrollere at det stemmer med tilsvarende beløp i etterkravsregnskapet, og notere i merknadsrubrikken dato på kontoutdraget der beløpet er anført.

Hvis det oppdages at beløp er anvist mer enn en gang, eller andre uregelmessigheter oppdages, skal stasjonen straks gjøre henvendelse til K.K.

6. *Omekspedisjon.* Har senderen gitt ordre om at en etterkravsending skal omekspederes til en annen stasjon, skal den stasjon som foretar omekspedisjonen skrive ut nytt fraktbrev og føre opp senderetterkrav og

provisjon i dette. (Ny provisjon beregnes ikke.) Det opprinnelige fraktbrevs del 3 heftes ved det nye fraktbrevet. Den stasjon som leverer ut sendingen skal skrive ut utbetalings- resp. girokort på den opprinnelige senderstasjon.

7. *Etterkrav som endres eller strykes.* Når senderstasjonen mottar anmodning fra senderen om at en sending som allerede er ekspedert ønskes belagt med etterkrav, eller at etterkravsbeløpet ønskes forandret eller strøket skal stasjonen notere den forlangte endring i senderens fraktbrevkittering. Senderstasjonen underretter skriftlig eller telegrafisk bestemmelsesstasjonen som foretar nødvendig notering på de øvrige deler av fraktbrevet. Er sendingen allerede utlevert, skal senderstasjonen straks underrettes telegrafisk.

8. *Etterkravsbeløp som ikke er hevet* av vedkommende sender, vil bli overført til trafikkinntektene i november måned året etter at det er innbetalt av mottakeren.

Gjør vedkommende sender innen 3 år krav om utbetaling av avskrevet etterkravsbeløp, må han vises til Hovedadministrasjonen for å få beløpet utbetalt.

9. *Når senderstasjonen mottar forespørsel om etterkravsbeløp*, skal den forlange fraktbrevkittering framlagt. Senderen må dessuten fylle ut «Forespørsel fra senderen om etterkravsbeløp», bl. nr. 001.528.01(340), som utleveres avgiftsfritt ved senderstasjonen.

Senderstasjonen kontrollerer at blanketten er riktig fylt ut, at de respektive data stemmer med fraktbrevgjenparten, fyller ut nederste avsnitt og sender blanketten til KK, som innhenter bestemmelsesstasjonens opplysning om dato på det kontoutdrag fra Postgirokontoret hvor beløpet eventuelt er oppført.

Etter avsluttet undersøkelse sender KK blanketten tilbake til senderstasjonen som underretter senderen.

42.

EKSPEDISJONSETTERKRAV

Ordningen med bruk av ekspedisjonsetterkrav opphører fra 01.09.87. Ved belastning av andre stasjoner for utlagte beløp i forbindelse med transporter, nyttes belastningsordre, bl. nr.001.760.05.

43 - 47 (RESERVENR.)

48—51.

48.

Godsets behandling.

1. Betjeningen skal vise størst mulig forsiktighet og omtanke ved behandling av gods som blir innlevert til transport med NSB.

Ekspressgodts som lett tar skade ved støt og gnissing må plasseres forsiktig i vognene slik at det ikke utsettes for skade av annet gods.

Godset skal så vidt mulig plasseres med riktig side opp og det må ikke veltes eller støtes under transporten eller flyttingen av kalliene.

Hvis godset har særskilte forskrifter om behandling som «Denne side opp», «Forsiktig», m. v., må det påses at disse alltid blir fulgt.

2. Gods som kan skade annet gods skal lastes adskilt.

Så langt forholdene tillater, skal det påses at gods som kan ta skade av det, ikke utsettes for sol og varme, kulde eller væte. Fisk- og sildekasser samt kjøtt, smør, melk og andre matvarer må ikke utsettes for direkte sol, men så vidt mulig plasseres på et luftig og kjølig sted.

Om lastning av godsvogner, bruk av presenninger, transport i varme- og kjølevogn, se Trykk 420.1 og 420.2.

Forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av *fersk fisk* og *ferske fiskevarer* (Kgl. res. av 28. mars 1952) er inntatt som bilag nr. 4.

Forskrifter vedrørende transport av *kjøtt* og *kjøttvarer* (Kgl. res. av 27. januar 1967) er inntatt som bilag nr. 5.

49—50. (Reservenr.)

Veiting.

51.

Ekspressgodts.

1. Alt ekspressgodts som mottas til transport med NSB skal veies ved innleveringen og nøyaktig vekt (i hele kilo) og eventuelt fraktberegningsvekt skal føres i fraktbrevet. Har senderen ført opp vekt i fraktbrevet og denne viser seg å være feil, skal den vekt som NSB kommer til, legges til grunn for fraktberegningen og rettelse foretas i fraktbrevet.

Om fastsettelse av fraktberegningsvekt for ekspressgodts på grunnlag av godsets mål, se Godstariffen. Målene føres på fraktbrevet.

2. Stasjonene bør kontrollveie eller kontrollmåle mottatt ekspressgods. Er vekten feil retter bestemmesstasjonen vekt og frakt og underretter senderstasjonen ved feilregningsrapport. Hvis en stasjon gjentatte ganger mottar sendinger med feil vekt fra bestemte stasjoner, sendes innberetning til distriktsjefen.

Sendinger av Vinmonopolvarer bør alltid kontrollveies ved utleveringen. Stemmer ikke vekten med det som er ført i fraktbrevet, underrettes distriktsjefen.

52. Vognlastgods

1. Vognlaster skal i størst mulig utstrekning veies på vognvekt. Hvis det ikke er vognvekt ved senderstasjonen, bør vognlaster veies på første vei-stasjon i transportvegen. Når veiing skal foretas ved underveisstasjon eller bestemmesstasjon, skriver senderstasjonen ut kopifraktbrev og sender dette til bestemmesstasjonen. Originalfraktbrevet beror ved senderstedet. Veiestasjonen fyller ut veieseddel og sender denne til senderstedet som fraktberegner sendingen og behandler originalfraktbrevet som ordinært. Hvis bestemmesstasjonen ikke har mottatt originalfraktbrevet ved utlevering av vogna, tas kvittering på kopifraktbrevet. Kopifraktbrevet må i slike tilfelle vedheftes originalfraktbrevet og følge dette til Kontrollkontoret. Vognmerkeiappen utfylles i samsvar med bestemmelserne i art. 15.8.

Samlastvogner skal så ofte som mulig kontrollveies og eventuelle avvikelser i vekten meldes til bestemmesstasjonen slik at denne er orientert før vogna mottas.

2. Ved veiing på vognvekt skal bruttovekten så vidt mulig avleses i tonn med 2 desimaler og føres særskilt for hver vogn på en vekt oppgave, bl.nr. 001.571.07. I denne oppgaven føres bruttovekt og vognas egenvekt.

3. Ved fastsettelse av fraktberegningsvekt på grunnlag av godsets mål, må stasjonene påse at målingen blir utført samvittighetsfullt og i samsvar med bestemmelserne i Godstariffen. Måling av trelast bør så vidt mulig utføres av bestemte tjenestemenn ved hver stasjon. Ved fastsettelse av tørrhetsgraden må det når bestemmelserne i Godstariffen ikke gir tilstrekkelige opplysninger, foretas en kritisk vurdering av lasten eller eventuelt innhentes nærmere opplysninger av senderen.

4. Hvis en stasjon tviler på at den vekt som er ført i fraktbrevet for *mottatte* vognlaster er riktig, skal stasjonen kontrollveie eller kontrollmåle sendingene i den utstrekning dette er mulig. Finner bestemmesstasjonen at den anførte fraktberegningsvekt er feil, retter den vekt og frakt og underretter senderstasjonen ved feilregningsrapport.

53. UNDERRETNING OM ANKOMMET GODS.

1. Når godset er kommet fram til utleveringsstedet og det ikke skal kjøres ut, underrettes mottaker snarest mulig pr. telefon (når mottakeren kan treffes på denne måten) eller pr. post ved at fraktbrevets del 3 sendes mottakeren i lukket konvolutt. Hvis fraktbrevet mangler, eller det av andre grunner er hensiktsmessig, nyttes meldekort, bl. nr. 001.725.01. Det gis ordinært ikke underretning om ankommet lokalgodt eller andre sendinger som ekspederes uten bruk av fraktbrev.

2. Stasjonen noterer når og hvordan adressaten er varslet. Er telefon nyttet, noteres klokkeslett og ekspeditørens signatur. Notering gjøres på fraktbrevets del 1.

Utlegg til porto belastes sendingen. Ved uttelefonering på det lokale telefonnett regens ingen avgift.

3. Opplysninger om ventet godst må ikke gis før nøyaktige undersøkelser er foretatt. Selv om godset skal kjøres ut, bør kunden på forespørsel kunne få vite om godset er kommet eller ikke.

54. (Reservenr.)

55. Utlevering av godst.

Jfr. Stv. pgf. 18

1. Kunden må ha kvittert for godset og betalt frakt m.v. før det kan leveres ut til ham.

Som kvittering for betalt frakt m.v. og som bevis for at godset kan leveres ut, får han fraktbrevets del 3, forsynt med stasjonens stempel, utleveringsdato og ekspeditørens kvittering.

Alle kvitteringer må gis tydelig slik at det ikke kan være tvil om hvilket beløp som det er kvittert for. Det beløp som det gis kvittering for skal være ført med tydelig skrift i linjen «Total» i å betale rubrikken. Ved eventuell tilbakebetaling av for meget oppkrevd frakt skal fraktbrevets del 3 som inneholder NSB's kvittering for det betalte beløp, fremlegges og forsynes med påtegning om tilbakeleveringen.

2. Godset skal utleveres av NSB's betjening og kundene må ikke gis anledning til å hente sitt godst på pakkhus uten tilsyn.

Gods skal som regel bare leveres ut til adressaten selv eller til den som har fullmakt til å motta det. Det forutsettes at ekspeditøren ved utlevering av gods håndhever bestemmelsen med konduite og på beste måte veileder kundene om hvordan de bør ordne seg ved henting av varer m. v. fra vedkommende stasjon, men slik at det aldri er tvil om at godset blir utlevert til rette vedkommende.

3. Det er ikke adgang til å tillate kundene å åpne emballasjen og besiktige innholdet av godssendinger som ikke er utkvittert.

Hentes ikke hele sendingen i en vognlast med en gang, påhviler det mottakeren å sørge for nødvendig låsing eller vakthold.

4. Utkjøring av gods foregår ved en del nærmere angitte stasjoner, se Godstariffens § 34 og side 73, kode nr. 68.

Gods som skal kjøres, føres på kjøreoppgave, bl. nr. 001.525.10.

Blanketten er forhåndsnummerert – med 3 blad for hvert nummer – og i visse tilfelle påtrykt ekspedisjonens navn.

Kjøreoppgavene skrives ut i 3 eksemplarer, alle med like nummer. Det ene eksemplar sendes Kontrollkontoret sammen med terminregnskapet, det annet eksemplar oppbevares ved stasjonen og det tredje eksemplar leveres sjåføren som kvittering for rett levert oppgjør.

Hvis en forhåndsnummerert blankett skrives ut feil, skal den merkes «Feil» og original og gjenpart legges på plass i nummerrekken og medsendes regnskapet til Kontrollkontoret.

I kjøreoppgaven føres antall fraktbrev, antall kg, sum forutbetalt kjøreavgift, samt de beløp som i henhold til fraktbrevene skal innkasseres (tilføyd kjøreavgift, etterkrav, provisjon, frakter, avgifter etc.).

Fraktbrevenes del 1 og 2 stemples med utkjøringsdato, på del 1 føres dessuten kjøreoppgavens nr.

I fraktbrevene må beløpene være tydelig ført.

Fraktbrevene og et eksemplar av kjøreoppgaven leveres sjåføren som kvitterer for det mottatte antall fraktbrev på det eksemplar av kjøreoppgaven som beholdes av stasjonen.

Fraktbrevets del 2 med NSB's kvittering leveres mottakeren. Mottakeren kvitterer for sendingen på del 1.

Hvis mottakeren ikke er til stede, skal kjøreren legge meldeseddel, bl. nr. 001.525.15, i postkassen eller annet hensiktsmessig sted. I meldeseddelen anføres om godset er levert hos nabo, vaktmester e. l.

Sjåføren leverer oppgjør daglig til vedkommende ekspedisjonssted som kontrollerer at oppgjøret er i samsvar med de utkvitterte fraktbrev.

Det skal også kontrolleres at det gods sjåføren har med seg i retur er i samsvar med de tilbakeleverte fraktbrev.

5. For gods som sjåføren ikke har fått levert, summeres de på fraktbrevene anførte å betale beløp samt beløp for forutbetalt kjøreavgift. Sumbeløpene samt antall fraktbrev og godsvekt i retur føres i de dertil bestemte rubrikker i kjøreoppgavene og nettobeløpet fås ved subtraksjon.

Gods som er utkvittert, skal ikke oppbevares ved stasjonene.

Hvis en sending kommer uten ekspedisjonspapirer, forholdes som bestemt for «Overtallig gods» i Trykk 834.

56—57. (Reservenr.)

58.

Uavhentet gods.

Jfr. Stv. pgf. 20

1. Hvis godset ikke blir hentet på bestemmelsesstasjonen innen rimelig tid, skal senderens forholdsordre innhentes. I alle tilfelle skal forholdsordre innhentes senest 10 dager etter at mottakeren har fått underretning om godsets ankomst. Til dette nyttes bl. nr. 001.525.35. Senderens navn og adresse må oppgis nøyaktig i skjemaet. Denne forholdsordre innhentes *straks* hvis mottakeren er ukjent, eller han nekter å motta godset, eller sendingen består av lett bedervelige varer. Hvis godset i påvente av senderens forholdsordre antas å ville ta skade, skal stasjonen underrette distriktsjefen.

2. Bl. nr. 001525.35 skrives ut i 3 eksemplarer. Ett eksemplar beholdes ved bestemmelsesstasjonen, mens 2 eksemplarer sendes til senderen som vanlig brevpost. Portoen påføres fraktbrevet og belastes sendingen.

I de tilfelle mottakeren nekter å motta godset fordi det er skadet, skal meldingene om uavlevert gods som sendes senderen, være vedlagt en avskrift av besiktigelsesprotokollen, bl. nr. 001.536.10.

3. Senderens ordre kan også innhentes ved tjenestetelegram til senderstasjonen, når bestemmelsesstasjonen finner dette påkrevd.

4. Hvis bestemmelsesstasjonen ikke har fått svar innen 14 dager, sender den ny anmodning (purring) om forholdsordre og viser til den første. Purringen påtegnes eller påstemples: «Ytterligere varsel blir ikke gitt» (det er forutsetningen at det ikke skal purres mer enn én gang). Purringen sendes som rekommandert brev. Kvitteringen for innleveringen av det rekommanderte brev vedheftes fraktbrevet. Portoen påføres fraktbrevet og belastes sendingen.

Uteblir senderens forholdsordre, skal godset etter 2 måneders forløp sendes fraktfritt til opplagsstasjonen på tjenestefraktbrev. Ved fraktbrevet heftes fortegnelse med nødvendige opplysninger. Avtrykk av fortegnelsen sendes distriktsjefen og områdesjefen sammen med avtrykk av forholdsordrene.

Opprinnelige merkelapper skal krysses før godset sendes til opplagsstasjonen. Av hensyn til kontrollen og eventuell utlevering av slikt gods må gamle merkelapper *ikke* fjernes.

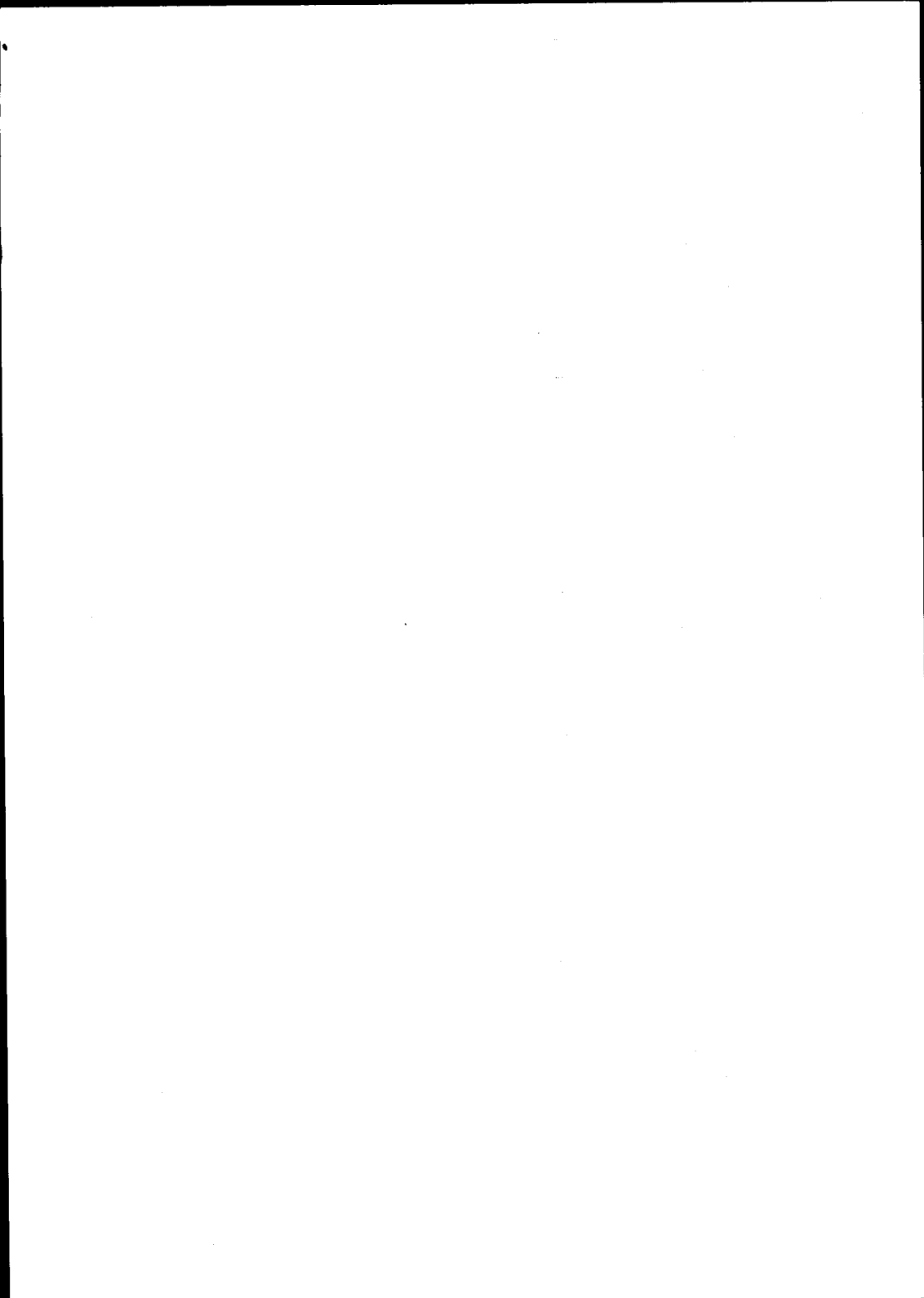
5. Når uavhentet gods sendes opplagsstasjon, blir mulig udekket frakt m.v. å føre som ekspedisjonsetterkrav. Opplagsstasjonen krediterer seg for beløpet ved å skrive ut fraktregning i samsvar med forskriftene i Trykk 832.

For uavhentet gods som sendes til opplagsstasjon regnes ikke godshus- og tomteleie med mindre det er særlig grunn til det.

Uavhentet returemballasje av liten verdi skal ikke sendes til opplagsstasjon.

59. Fraktkonto.

Ordningen forutsettes å opphøre fra 01.09.87.

60. Frakthanvisninger.

1. Frakthanvisninger er et betalingsmiddel som kan nyttes av våre kunder for oppgjør av frakter, avgifter m.v. De utstedes av de fleste banker til kunder som har konto i vedkommende bank, og som har behov for et slikt betalingsmiddel.

Frakthanvisningene er en forenklet form for sjekk, men kommer ikke inn under sjekkloven. De kan mottas som betalingsmiddel ved alle NSB's ekspedisjonssteder (inkl. NSB's bilruteekspedisjoner).

Kundens navn og bankkontonummer skal være påført frakthanvisningene. Disse er fortløpende nummerert og heftet i bøker i et visst antall sett. Hvert sett består av en original og en kopi.

Frakthanvisningene skal nyttes hver gang kunden sender eller mottar gods som han skal betale frakt m.v. for. Etterkravsbeløp (senderetterkrav) kan også tas med på frakthanvisningen.

Frakthanvisningen skal være underskrevet av kunden eller den som opptrer på hans vegne (sjåfør eller bud).

2. NSB's ekspeditør forsyner frakthanvisningen og kopien av denne med ekspedisjonens stempel og sin underskrift. Anvisningens original beholdes ved ekspedisjonsstedet. Kopien leveres tilbake til kunden.

Ved ekspedisjonssteder som har bankkonto behandles frakthanvisningene ved innbetaling på konto på samme måte som sjekker og kontanter.

Ved ekspedisjonssteder som ikke har bankkonto leveres mottatte frakthanvisninger til nærmeste poststed til dekning av innbetaling på postgiro-konto nr. 5060009. Før innlevering til poststedet skal baksiden av frakthanvisningen være forsynt med følgende påstempling eller påskrift:

Til godskrift på
postgirokonto 5060009
Norges Stasbaner
Oslo 1

Da forevisningsfristen for frakthanvisninger er 8 dager, bør disse daglig settes inn på bankkonto resp. postgirokonto.

61 (Reserventr.)

62. Avregning av fraktmoderasjon.

1. Fra distriktsjefen vil stasjonene få tilsendt gjenpart av transportavtale med kunden.

Stasjonen eller kunden (jfr. transportavtale) fører alle sendinger som er berettiget til refusjonsvis moderasjon på bl. nr. 001.723.10. Dette gjelder for sendinger i lokal norsk trafikk, samt sendinger i samtrafikk med utlandet på internasjonalt fraktbrev med moderasjon *bare på norsk strekning.*

Blanketten føres i 3 eksemplarer. Ett eksemplar sendes KK, ett beholdes av stasjonen og ett leveres/holdes av kunden. Hvis transportavtalen omfatter forskjellige moderasjonssatser, føres en beløpskolonne for hver moderasjonssats.

2. Ved oppgjør kontrolleres fortegnelsen mot fraktbrev (eller fraktbrevgjenparter), samt at moderasjonsbeløpet er beregnet i samsvar med foreliggende transportavtale. Det eksemplar som sendes KK skal gis følgende påtegning:

«Fortegnelsen er kontrollert mot fraktbrev/fraktbrevgjenparter. Moderasjonsbeløpet er beregnet i samsvar med foreliggende transportavtale. Kr. . . . kan utbetales.
(St. stempel og underskrift)»

Utbetaler stasjonen beløpet føres videre:

«Kr. X kan utbetales. Dato, navn og stilling.»

Dessuten påføres: «Kr. X mottatt» og dato for utbetaling. Fra kunden inntas kvittering med navn og firmastempel. Den del av fraktbrevet som leveres kunden (fraktbetaleren) påføres merknad om at de er refusjonsbehandlet, samt signatur og dato.

3. Senderstasjonen kan - etter nærmere ordre - beregne og føre moderert fraktbeløp direkte i fraktbrevet. Det forholdes da som nevnt i art. 4.3.

63 (Reserventr.)

83- 92. (Reservenr.)

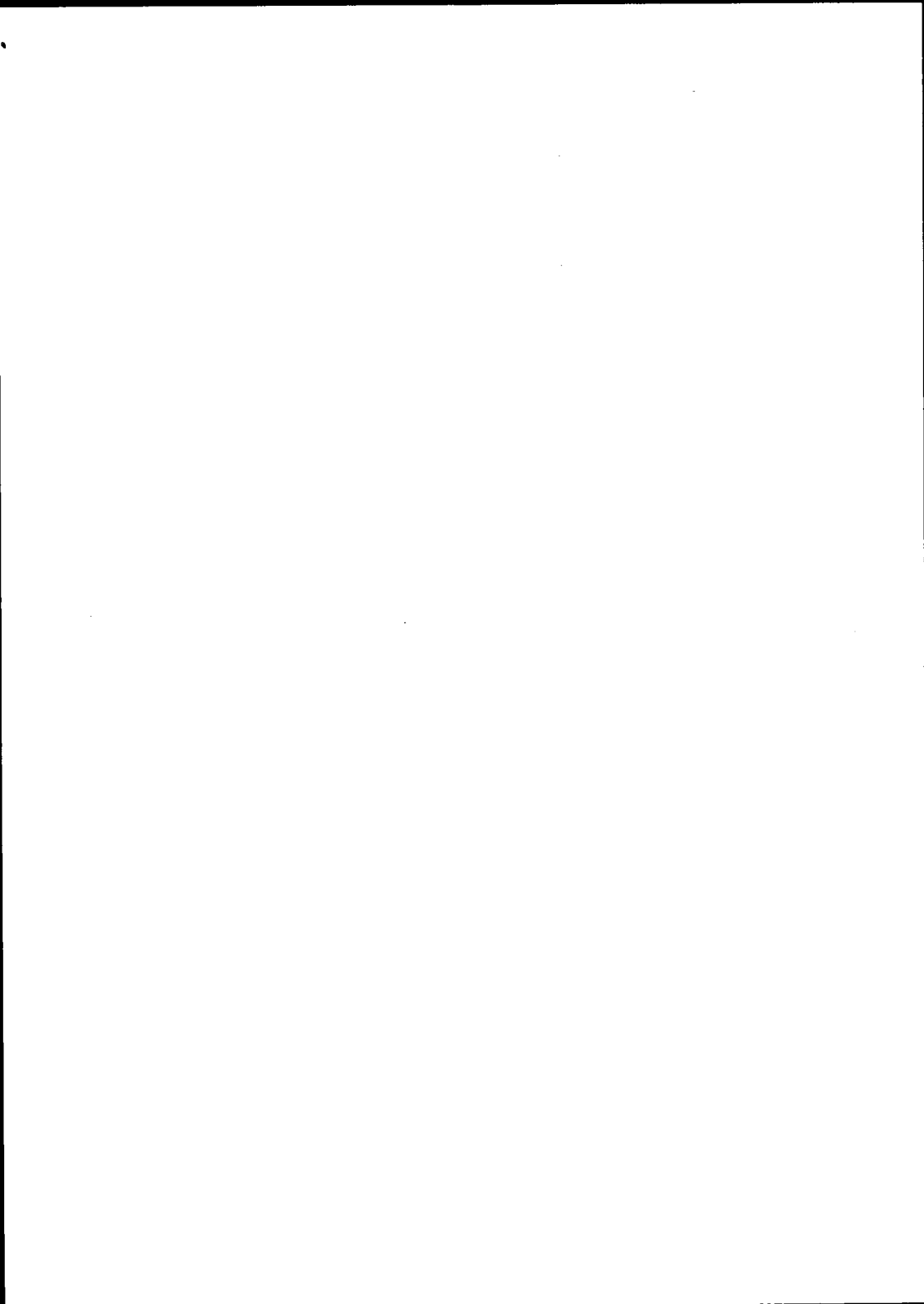
93. A/S Vinmonopolets vognlastsendinger.

Vognlastsendinger fra A/S Vinmonopolet, Hasle (Alnabru) skal forsynes med påklebingslappen, bl. nr. 001.523.21, om forsiktig skifting, jfr. art. 16.

Retur av skadde vognlastsendinger.

Hvis det er grunn til å anta at innholdet i en vognlastsending fra A/S Vinmonopolet, Hasle, er påført større brekkskader, skal den stasjon hvor slik skade inntreffer eller oppdages forholde seg slik:

1. Hvis skaden inntreffer eller oppdages på Alnabru, Loenga eller Oslo V (Filipstad), skal forholdet straks meldes til A/S Vinmonopolets lagerkontor på Hasle som vil besiktige vogna, og ta standpunkt til om den kan fortsette eller skal returneres til Vinmonopolet for omlasting.
2. Hvis skaden inntreffer eller oppdages etter at vogna har forlatt Oslo-området, men før vogna er kommet fram til bestemmelsesstasjonen, og vogna har vært utsatt for slik ytre påkjenning at de oppståtte skader sannsynligvis er så betydelige at mottaker vil

avvise sendingen, skal vedkommende stasjon etter eget skjønn returnere vogna og gi melding herom til Alnabru st., som straks varsler Vinmonopolet, Hasle.

3. Hvis skaden inntreffer eller oppdages etter vogna har kommet fram til bestemmelsesstasjonen, varsles Vinmonopolets utsalg på bestemmelsesstasjonen, slik at en representant for utsalget får anledning til å besiktige skaden, og ta bestemmelse om hvorvidt varene kan tas imot eller om vogna må returnes til Hasle (Alnabru)

Hvis vognlastsendingen returneres eller sendingen p.g.a. den oppståtte skade blir forsinket, skal bestemmelsesstasjonen underrettes om dette og straks varsle Vinmonopolets utsalg på stedet.

For eventuelle retursendinger av A/S Vinmonopolets vognlastsendinger skrives ut nytt vognlastfraktbrev uten beregning av frakt. I fraktbrevet anføres at det gjelder retur av skadet vognlastsending, med merknad om at frakt ikke skal beregnes for sendingen. (For varer som er blitt tilsølt p.g.a. oppståtte brekkskader i vognlastsending og som returneres som *ekspressgods* til A/S Vinmonopolet, Hasle, for om-etikettering, beregnes ikke frakt. I fraktbrevet anføres vognnr. og dato for den vognlastsending returvarene refererer seg til.)

Etter at vogna eventuelt er omlastet av A/S Vinmonopolet, Hasle, ekspederes den på nytt vognlastfraktbrev til den opprinnelige bestemmelsesstasjon (uten beregning av frakt). Nødvendige opplysninger til bestemmelsesstasjonen, bl. a. det opprinnelige fraktbrevs registreringsnummer, anføres i fraktbrevet.

Nye skifteavgifter blir ikke å beregne for slike sendinger.

Bestemmelsene i trykk nr. 834 om opptak av besiktigelsesprotokoll etc. må iakttas i den utstrekning de kan komme til anvendelse.

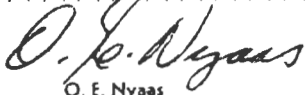
94.   Spesialavtale med firma Harald A. Møller A/S, Oslo, vedr. firmaets sendinger til sine Volkswagenforhandlere.

Med firma Harald A. Møller A/S, Oslo, som forhandler bl.a. Volkswagen-biler, er inngått følgende avtale vedr. firmaets vognlast- og ekspressgodssendinger til sine forhandlere:

I stedet for å anføre mottakers navn og adresse i fraktbrevet kan istedet anføres:

«Volkswagenforhandleren
Stedsnavn/utleveringssted.»

For å få utlevert varer med den nevnte adressen må den som henter sendingen vise fram legitimasjon som følgende mønster:

№	100
Volkswagenforhandlerbevis	
Eiendehaveren av dette bevis er berettiget til å avhente alle innenlandske forsendelser merket:	
VOLKSWAGENFORHANDLEREN	
Stedsnavn/utleveringssted	
Oslo, den 5. mars 1973 pr. Harald A. Møller 7/8	
 O. E. Nyaas	

Disse bevis er laminerte og nummererte.

95—98. (Reservenr.)

99.

Godsforsikring.

Jfr. Godstariffens Del IV, avsnitt 2, kode nr. 44.

NSB har ved kontrakt av 23. mai 1973 sluttet avtale med Europeiske Vare- og Reiseforsikrings-aktieselskap (Europeiske) om tegning av forsikring av gods (også vognlavgods) ved NSB's ekspedisjonssteder.

Det materiale (herunder også forsikringsmerker) som trengs i forbindelse med godsforsikringen er inntatt i en mappe (godsforsikringsmappen) utgitt av Europeiske. Godsforsikringsmappen er tilstillet følgende ekspedisjonssteder:

Oslo distrikt: Oslo S (2), Alnabru, Grorud, Strømmen, Lillestrøm (2), Jessheim, Eidsvoll, Årnes, Skarnes, Kongsvinger, Kirkenær, Flisa, Ski, As, Vestby, Moss, Fredrikstad, Sandesund, Sarpsborg, Halden, Kornsjø, Askim, Mysen, Grefsen, Hakadal, Roa, Eina, Gjøvik, Jevnaker, Dokka, Fagernes.

Ekspedisjonsbestemmelser for transport av levende dyr.

Jfr. Stv. pag. 6, punkt 2.

101. Generelt.

Transport av levende dyr skal foregå i samsvar med «Forskrifter om transport av levende dyr» fastsatt av Landbruksdepartementet. Disse forskrifter, i det etterfølgende betegnet «Forskriftene», er i sin helhet inntatt i Bilag nr. 3.

102. Ekspressgodssendinger.

1. Merking av emballasjen.

Foruten vanlig merking med adresselapp, skal emballasjen merkes med et bilde (symbol) som angir at den inneholder levende dyr. Til denne merking skal nyttes bl. nr. 001.523.41 (jfr. Forskriftenes § 7.4).

2. Merking av fraktbrevet.

Ekspressgodsfraktbrevet skal merkes med et bilde (symbol) bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm).

Det skal ikke anføres annet gods på fraktbrevet enn det som har tilknytning til dyretransporten.

3. Melding om transporten.

For sendinger fra Østbanenettet til Vestbanenettet eller omvendt, skal senderstasjonen ved telegram underrette stm. Oslo S og Oslo V om transporten ved å oppgi tognr. og bestemmelsesstasjon og om dyrene skal føres og vannes.

For sendinger som ekspederes i samtrafikk med bilrute, skal overgangsstasjonen underrettes på forhånd om transporten.

Før levende dyr som skal videresendes med båt over Bergen mottas, skal senderstasjonen henvende seg til Jernbanens Spedisjonskontor, Bergen, for plassbestilling på båten. Dyresendinger må ikke ekspederes fra senderstasjonen før båt plass er i orden.

4. Føring og vanning.

Når føring og vanning må foretas underveis i henhold til Forskriftenes § 17, skal senderstasjonen treffe avtale om dette med en

underveisstasjon. Påtegning om dette gjøres i fraktbrevet. Togføreren underrettes.

Senderen plikter å sende med nødvendig fôr (jfr. Forskriftenes § 6.3).

Som vanningsstasjoner nyttes fortrinnsvis de stasjoner som er nevnt under art. 107, punkt 1.

103.

Vognlastsendinger.

1. *Merking av vogna.*

Vogna skal merkes med vognmerkelappen med påtrykket «Levende dyr», bl. nr. 001.522.01. Vogna skal dessuten være merket med et bilde (symbol) som angir at den inneholder levende dyr. Til dette skal nyttes bl. nr. 001.523.41.

2. *Merking av fraktbrevet.*

Vognlastfraktbrevet skal merkes med et bilde (symbol), bl. nr. 001.523.44 (34 × 34 mm).

3. *Melding om transporter.*

For vognlastsendinger fra Østbanenettet til Vestbanenettet eller omvendt, skal senderstasjonen ved telegram underrette stm. Alnabru og Vognlastekspedisjonen ved Skøyen og Filipstad-Oslo om transporten, ved å oppgi vognnr., tognr. og bestemmelsesstasjon og om dyrene skal føres og vannes.

Dyr som skal videresendes med båt over Bergen, se art. 102, pkt. 3, siste ledd.

4. *Fôring og vanning.*

Når fôring og vanning må foretas underveis i henhold til Forskriftenes § 17, skal senderstasjonen treffe avtale om dette med en underveisstasjon. Påføring om dette gjøres i fraktbrevet. Togføreren underrettes.

Senderen plikter å sende med nødvendig fôr (jfr. Forskriftenes § 6.3).

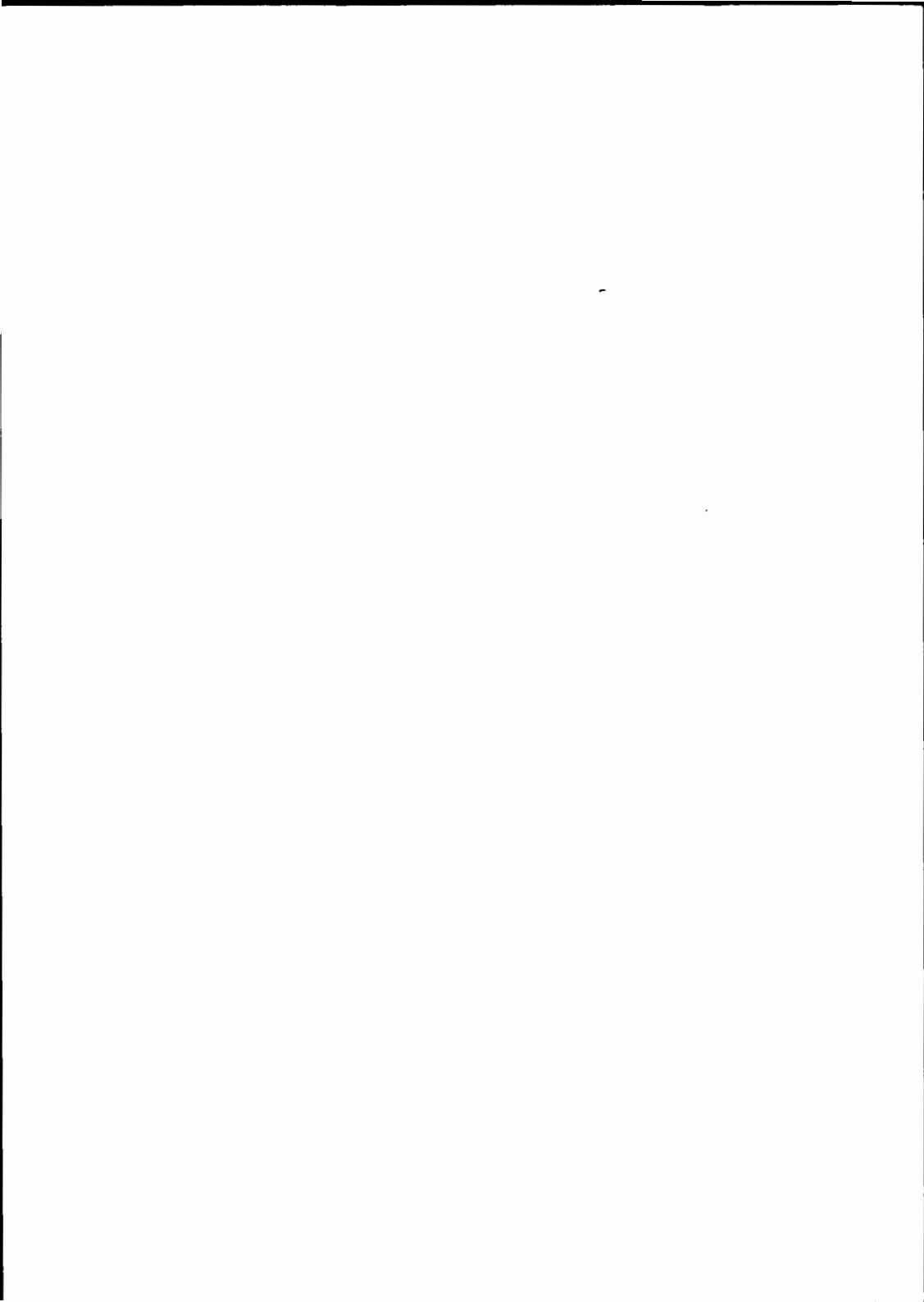
Som vanningsstasjoner nyttes fortrinnsvis de stasjoner som er nevnt under art. 107, punkt 1.

SYSTEM FOR FRAKTBREVBEHANDLING, FRAKTBEREGNING OG
FAKTURERING AV EKSPRESSGODS I LOKAL NORSK TRAFIKK OG I
SAMTRAFIKK MED INNENLANDSKE BILRUTER

INNHold

- 1 DELSYSTEMENE
  - 1.0 Generelt
  - 1.1 Delsystem 1 - Kredittsendinger (Sentral fraktbe-
regning og fakturering)
  - 1.2 Delsystem 2 - Kontant betalte sendinger ved ekspedi-
sjonssteder m e d EA
  - 1.3 Delsystem 3 - Kontant betalte sendinger ved ekspedi-
sjonssteder u t e n EA

- 2 FRAKTBREV
  - 2.1 Bruk av fraktbrev
  - 2.2 Senderens utfylling av fraktbrevet
  - 2.3 Senderstedets behandling av fraktbrevet. Betalings-
forskrift
  - 2.4 Behandling av fraktbrevdelene
  - 2.5 Sentral behandling av fraktbrevdataene

- 3 TRANSPORTAVTALER
  - 3.1 Bruk av avtalenr.
  - 3.2 Avtalemønster
  - 3.3 Fordeling av avtalen
  - 3.4 Registrering av transportavtalene i avtaleregisteret

- 4 FAKTURERINGS- OG BETALINGSRUTINER ETC.
  - 4.1 Oppgjørsperioder
  - 4.2 Fakturering
  - 4.3 Betalingsfrister
  - 4.4 Renteberegning ved forsinket betaling
  - 4.5 Purring, oversendelse til inkasso
  - 4.6 Kontroll av kundens betalingsvaner

SYSTEM FOR FRAKTBREVBEHANDLING, FRAKTBREGNING OG
FAKTURERING AV EKSPRESSGODS I LOKAL NORSK TRAFIKK OG I SAM-
TRAFIKK MED INNENLANDSKE BILRUTER

1. DELSYSTEMENE

1.0 Generelt

Ekspressgodssystemet deles inn i tre delsystemer, avhengig av betalingsforskriften og hvor det enkelte fraktbrev/bilag skal behandles.

Delsystem 1 gjelder for kredittsendinger.

Delsystem 2 gjelder for sendinger hvor sender eller mottaker betaler kontant ved NSB-ekspedisjonssteder/bilstoppesteder m e d ekspedisjonsapparat (EA).

Delsystem 3 gjelder for sendinger hvor sender eller mottaker betaler kontant ved NSB-ekspedisjonssteder/bilstoppesteder u t e n ekspedisjonsapparat.

Registrering av ekspressgodssendinger skal foregå i EA (billettversjonen).

Det er den stasjonen som har den betalende kunde, kontant eller kreditt, som har ansvar for registrering av fraktbrevene. I samtrafikk med bilruter er det overgangsstasjonen til den bilruta hvor den betalende kunden er, som har ansvaret for registrering.

De stasjoner som har eget EA (billettversjonen) registrerer selv. Stasjoner som ikke har EA, sender fraktbrevet til regnskapsstasjonen for området som registrerer i eget EA og deretter leser disketten inn i regnskapsmaskinen.

Kontroll av fraktbrevutfyllingen og stemping av fraktbrevene foregår på senderstasjonen. Det er viktig at betalingsforskriften er riktig og entydig.

I EA vil den maskinelle kontrollen omfatte:

- gyldig NSB-stasjonsnummer
- gyldig "stasjonsnummer" og rutenummer for til/fra bilstoppested
- gyldig kundennummer
- diverse logiske kontroller

1.1 Delsystem 1 - Kredittsendinger (Sentral fraktberegning og fakturering)

Det er bare kunder med egne kundennummer som kan ha kredittsendinger (ikke kundenr. 10009 for uregistrerte kunder).

For sendinger belagt med senderetterkrav, må etterkravsbeløpet, fraktbeløpet og etterkravsprovisjonen betales kontant ved utleveringsstedet

For at utkjøringsavgiften skal kunne gjøres opp sentralt, må registreringsstedet også registrere utkjøringsavgiften. Dette gjelder ikke dersom utkjøringsavgiften er tatt inn i transportavtalen.

Dersom det er senderstedet som har den betalende kunden, skal senderstedet/bilrutas overgangsstasjon foreta registrering og kontroll. Som grunnlag nyttes fraktbrevets del 4.

Dersom det er utleveringsstedet som har den betalende kunden skal utleveringsstedet/bilrutas overgangsstasjon foreta registrering og kontroll. Som grunnlag nyttes fraktbrevets del 1.

Dataene fra fraktbrevene/bilagene sendes en gang pr. dag til det sentrale maskinanlegg på KK.

1.2 Delsystem 2 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder med EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, foretar registrering, kontroll og fraktberegning av sendingen i EA. Det kan være fraktberegning etter bestemmelsene i Trykk 820 NSB Godstariff og Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter, herunder også strekningstariffene og de reduserte frakter over NSB-strekningen for en del godsslag. Eventuelle avtalesendinger må beregnes manuelt.

For ekspedisjonssteder med EA verdigjøres fraktbrevet ved hjelp av en verdigjøringsblankett som skrives ut i EA samtidig med registreringen av fraktbrevdataene. Frakter, avgifter o.l. skrives ut på verdigjøringsblanketten.

For forutbetalte sendinger klebes verdigjøringsblanketten på fraktbrevets del 5 (Sender). For å-betale sendinger klebes verdigjøringsblanketten på del 3 (Mottaker). Stammen (kopien) av verdigjøringsblanketten følger regnskapet til regnskapsstasjonen i området.

1.3 Delsystem 3 - Kontant betalte sendinger ved ekspedisjonssteder uten EA

Det sted som har den betalende kunden, dvs. senderstedet for forutbetalte sendinger og utleveringsstedet for å-betale sendinger, beregner avstand og frakt manuelt etter Godstariffens bestemmelser, etter bestemmelsene i Trykk 821 Godssamtrafikk med bilruter eller etter avtale. Totalsummen for disse sendingene føres i en egen rubrikk i dagsoppgjørsblanketten. Fraktbrevene skal ikke verdigjøres.

Den fraktbrevdel som er regnskapsbilag, dvs. del 4 fra senderstedet og del 1 fra utleveringsstedet, sendes daglig til områdets registreringsstasjon sammen med

dagsoppgjørblanketten. For samtrafikksendinger som er kontant betalt, sendes fraktbrevdelene til regnskapsstasjonen for registrering. Avstands- og fraktberegning etter ordinær tariff og sum inntekter som er ført på dagsoppgjørblanketten, kontrolleres maskinelt i EA ved regnskapsstasjonen.

2. FRAKTBREV

2.1 Bruk av fraktbrev

For ekspressgods skal NSB's ekspressgodsfraktbrev, bl.nr. 001.721.20 (bokmål) eller 001.721.24 (nynorsk) nyttes.

2.2 Senderens utfylling av fraktbrevet

Senderen skal fylle ut den innrammede del av fraktbrevet etter bestemmelsene i Trykk 830. Etter avtale vil kunden føre sitt avtalenr. i felt 19.

2.3 Senderstedets behandling av fraktbrevene. Betalingsfor- skrift

Senderstedet kontrollerer at fraktbrevet er riktig utfylt. Det må spesielt legges vekt på at betalingsforskriften er tydelig.

Senderstedet fyller ut felt 21 så korrekt som mulig ut fra senderens ønske (felt 18).

Dersom mottakeren er fraktbetaler, og senderstedet ikke med sikkerhet kan si om mottaker skal betale kontant eller ved kreditt, blir kryssfeltene stående åpne for utfylling på mottakerstedet. Senderstedet må påse at det klart går fram av felt 18 at mottaker skal betale.

2.4. Behandling av fraktbrevdelene

2.4.0 Generelt

Som regnskapsbilag på senderstedet skal fraktbrevets del 4 nyttes. På utleveringsstedet nyttes del 1.

2.4.1 Fraktbrevets del 1 (Behandling på utleveringsstedet)

Ved ekspedisjonssteder m e d EA gjelder følgende:

- For kredittsendinger hvor mottakeren er fraktbetaler, skal del 1 daglig registreres og kontrolleres i EA ved utleveringsstedet eller ved egen OS. Del 1 arkiveres ved OS.
- For å-betale kontantsendinger skal utleveringsstedet registrere og verdigjøre fraktbrevene. Del 1 sendes med dagsoppgjørblanketten til OS.
- For sendinger som er betalt av kunden på senderstedet (kontant eller kreditt) sendes del 1 til OS for arkivering uten videre behandling.

Ved ekspedisjonsteder u t e n EA gjelder følgende:

- For kredittsendinger som mottaker skal betale frakten for, sender utleveringsstedet del 1 til egen OS for kontroll, registrering og arkivering.
- For kontantsendinger som betales ved utleveringsstedet, sendes del 1 sammen med dagsoppgjørblanketten til OS for kontroll, registrering og arkivering.
- For sendinger som er betalt av kunden på senderstedet (kontant eller kreditt) sendes del 1 til OS for arkivering uten videre behandling.

2.4.2 Fraktbrevets del 4 (Behandling på senderstedet)

For ekspedisjonssteder m e d EA gjelder følgende:

- For kredittsendinger hvor sender er fraktbetaler, skal del 4 daglig registreres i EA ved senderstedet eller ved egen OS. Del 4 arkiveres ved OS.
- For forutbetalte kontantsendinger skal senderstedet registrere og verdigjøre del 4 og sende denne med dagsoppgjørsblanketten til egen OS.
- For sendinger hvor mottaker er fraktbetaler (kontant eller kreditt) skal senderstedet daglig sende del 4 til OS for arkivering uten videre behandling.

For ekspedisjonssteder u t e n EA gjelder følgende:

- For kredittsendinger som senderen skal betale frakt for, skal senderstedet daglig sende del 4 til egen OS for registrering og arkivering.
- For forutbetalte kontantsendinger sender senderstedet daglig del 4 til egen OS sammen med dagsoppgjørsblanketten for kontroll, registrering og arkivering.
- For sendinger som skal betales av kunden på mottakerstedet, (kontant eller kreditt) sendes del 4 til OS for arkivering uten videre behandling.

2.4.3 Arkivering av fraktbrevgjenparter ved OS

Fraktbrevgjenpartene som regnskapsbilag må oppbevares i henhold til Trykk 832.1 art. 1091 og 1092.

Det er svært viktig at gjenpartene blir arkivert slik at de er lette å finne igjen ved eventuelle reklamasjoner eller når sendingen kommer på feilliste.

2.5 Sentral behandling av fraktbrevdataene

Sentralt vil dataene fra fraktbrevene/bilagene bli behandlet slik:

- Det vil bli ført kontroll med at alle data er kommet inn og at disse er i samsvar med kontrollsummene fra OS.
- Det vil bli ført gyldighetskontroll som vil gå noe mer i dybden enn kontrollen ved OS.
- Det vil bli ført kontroll med at alle bilagene er registrert.
- Kredittsendingene vil bli fraktberegnet og faktura vil bli skrevet ut maskinelt.
- Det vil bli ført et totalregnskap for norsk ekspressgods.
- Nødvendige salgsrapporter og statistikk vil bli laget.
- Det er muligheter for tilgang til data for norsk ekspressgods via terminaler i distriktene.

3. TRANSPORTAVTALER

3.1 Bruk av avtalenr.

Alle ekspressgodssendinger som skal fraktberegnes og faktureres sentralt (kredittsendinger) må gis et avtalenr. Dette gjelder også i de tilfeller ordinær frakt etter Godstariiffens bestemmelser skal beregnes.

Transportavtalene nummereres fortløpende i en felles nummerserie. Av praktiske grunner må avtaler for ekspressgods og vognlastgods gis forskjellige avtalenr.

Avtalenummerne består av 4 siffer, hvor

1. siffer angir distriktsnummer i.h.t. vanlig distriktsnummerering, og

2. - 4. siffer som viser fortløpende nummer.

For avtaler med prosentvise reduksjoner i regulativfrakten og for avtaler med fast pris pr. sending, kan de faste nummerserier, 9901-9999 og 9001-9899, nyttes. Disse nummerseriene ligger permanent inne i EDB-systemet.

For avtaler med prosentvise reduksjoner i regulativfrakten nyttes 4-sifret avtalenr. med 99 som de to første sifre. 3. og 4. siffer viser den prosentvise reduksjonen i regulativfrakten. F. eks. betyr 9920 at det skal gis 20 % reduksjon i regulativfrakten.

For avtaler med en fast pris pr. sending nyttes 4-sifret avtalenr. med 9 som første siffer. 2., 3. og 4. siffer viser det avtalte fraktbetrag i 10-kroner. F. eks. betyr 9015 at det avtalte fraktbetrag er kr 150 (kr 10 x 015).

Ved bruk av slike forenklede former for avtaler, føres "Forenklet engangsavtale" i fraktbrevets felt 36 (Transportutøvers merknader) og ansvarlig medarbeiders underskrift.

Kunden bør oppfordres til selv å føre avtalenr. i fraktbrevets felt 19. Dette bør være av felles interesse for avtalepartene. Dette gjelder ikke for forenklede avtaler (99xx og 9xxx)

Kontrollkontoret vil regelmessig sende oversikter til de enkelte distriktene over avtalenr. som er blitt frigjort slik at disse kan nyttes for nye avtaler.

3.2 Avtalemønster

De verbale avtaler skal nyttes som registreringsgrunnlag for overføring av data til avtaleregisteret. Transportavtalene bør derfor legges opp etter et mest mulig ensartet mønster.

I avtalene bør sentrale data for beregning og fakturering komme i denne rekkefølge:

Kundens navn
 kundenummer
 avtalenummer
 gyldighetstid
 godsslag og fraktberegning
 vilkår, herunder

- betalingsforskrifter
- oppgjørsperioder
- betalingsfrist
- renteberegning.

3.3 Fordeling av avtalen

Den verbale avtalen fordeles slik:

- 2 eksemplarer til Kontrollkontoret
- 1 eksemplar til områdesjefen i driftsområdet i eget distrikt som blir berørt av avtalen. Områdestasjonene fordeler avtalen til de ekspedisjonssteder som har behov for denne
- 1 eksemplar til andre distrikter som blir berørt av avtalen.

Kontrollkontoret må ha den verbale avtalen i komplett stand. Andre mottakere har ikke samme behov og etter vurdering kan priser o.l. tas ut av kopier som sendes til slike mottakere.

Avtalene må være distribuert før de kan tas i bruk.

3.4 Registrering av transportavtalene i avtaleregisteret

Registrering av transportavtalene for ekspressgods i avtaleregisteret skal foretas direkte fra den verbale avtalen. Spesielle avtaleblanketter skal ikke nyttes.

I den første tiden vil all registrering i avtaleregisteret blir foretatt ved Kontrollkontoret. Senere er det forutsetningen at distriktene selv skal legge avtalene inn i systemet.

Distriktene vil bli tilstilt gjenpart av det sentrale avtaleregisteret og må føre kontroll med at de enkelte avtaler er riktig registrert i systemet med beregningsregler, priser m.m.

4. FAKTURERINGS- OG BETALINGSRUTINER ETC.

4.1 Oppgjørsperioder

Oppgjørsperiodenes lengde avtales mellom kunden og NSB, og tas inn i transportavtalen. Oppgjørsperiodene kan variere fra daglig til en gang pr. måned. Det må nyttes lik oppgjørsperiode for alle avtaler med den samme kunde.

4.2 Fakturering

For alle avtaletransporter blir frakten beregnet sentralt og faktura skrives ut automatisk etter den avtalte oppgjørsperiodens utløp. Kunden vil kunne velge mellom betaling over post- eller bankgiro eller andre betalingsmåter. Av hensyn til den maskinelle kontroll av de innbetalte beløp, bør helst de post- eller bankgiroblanketter som følger nyttes.

4.3 Betalingsfrister

Betalingsfristene som regnes fra fakturadatoen, ses i sammenheng med oppgjørsperiodens lengde.

	Betalingsfrist
For avtalekunder med fakturering hver dag, hver uke eller hver 14. dag	30 dager
For avtalekunder med fakturering en gang pr. måned	15 dager

4.4 Renteberegning ved forsinket betaling

Ved forsinket betaling beregnes automatisk i systemet 1,5% rente pr. påbegynt måned etter betalingsfristens utløp. Rentebeløpet avrundes til nærmeste hele krone. Rentebeløp under kr 100,- beregnes ikke.

4.5 Purring, oversendelse til inkasso

- 2 uker etter betalingsfristens utløp sendes 1. varsel
- 4 uker etter betalingsfristens utløp sendes siste varsel. Teksten på siste varsel inneholder opplysninger om at kravet vil bli sendt til inkasso dersom beløpet ikke snarest blir innbetalt
- 6 uker etter betalingsfristens utløp kjøres det ut liste over ubetalte fakturaer. Gjenpart av denne listen sendes distriktene som kontakter kunden.
- Etter avtale med distriktene sendes utestående fordringer til inkasso ca. 8 uker etter betalingsfristens utløp. Beløpene innkasseres av Creditreformforeningen i Norge.

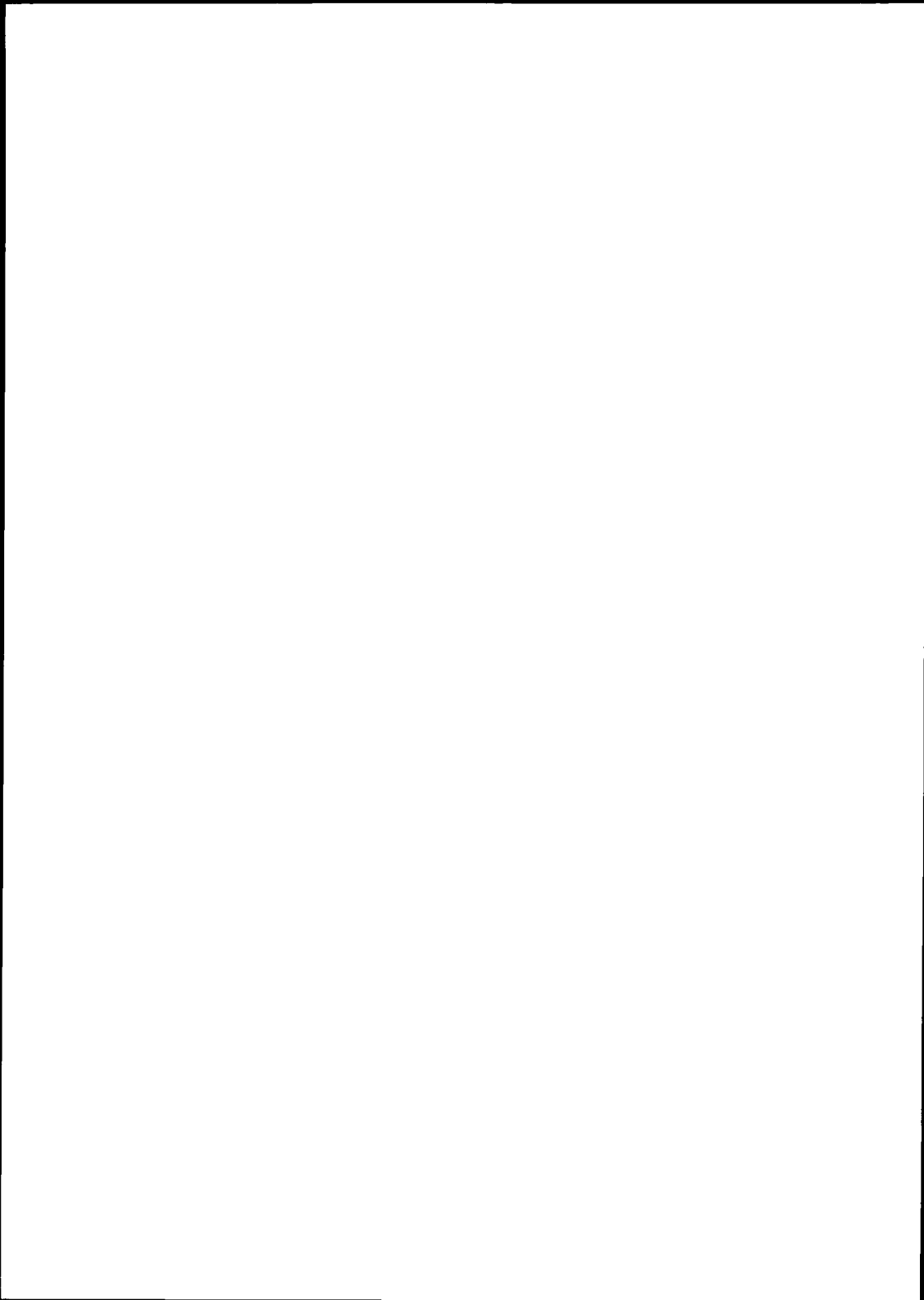
Renteberegning skjer i alle ovennevnte perioder.

4.6 Kontroll av kundens betalingsvaner

For de sendinger som behandles etter det nye systemet for norsk ekspressgods, vil man lett kunne kontrollere kundens

betalingsvaner. Etter ønske fra distriktene kan det legges inn en kredittgrense i systemet for den enkelte kunde. Ved overskridelse av denne kredittgrense vil systemet automatisk gi opplysninger om dette slik at nødvendige tiltak kan settes i verk.

Kontrollkontoret vil til enhver tid kunne gi opplysninger til distriktene om hva den enkelte kunde skylder NSB. Dersom det viser seg at kunden ikke overholder sine betalingsforpliktelser, vil distriktene kunne overveie å endre oppgjørperiodene i transportavtalene, eventuelt etter at kredittopplysninger om kunden er innhentet.

Trykk 830

Tjenesteskifter utgitt av Norges Statsbaner
Hovedadministrasjonen

Ekspedisjonsbestemmelser

for

befordring av gods og levende dyr
i norsk trafikk

Gjeldende fra 1. mai 1969

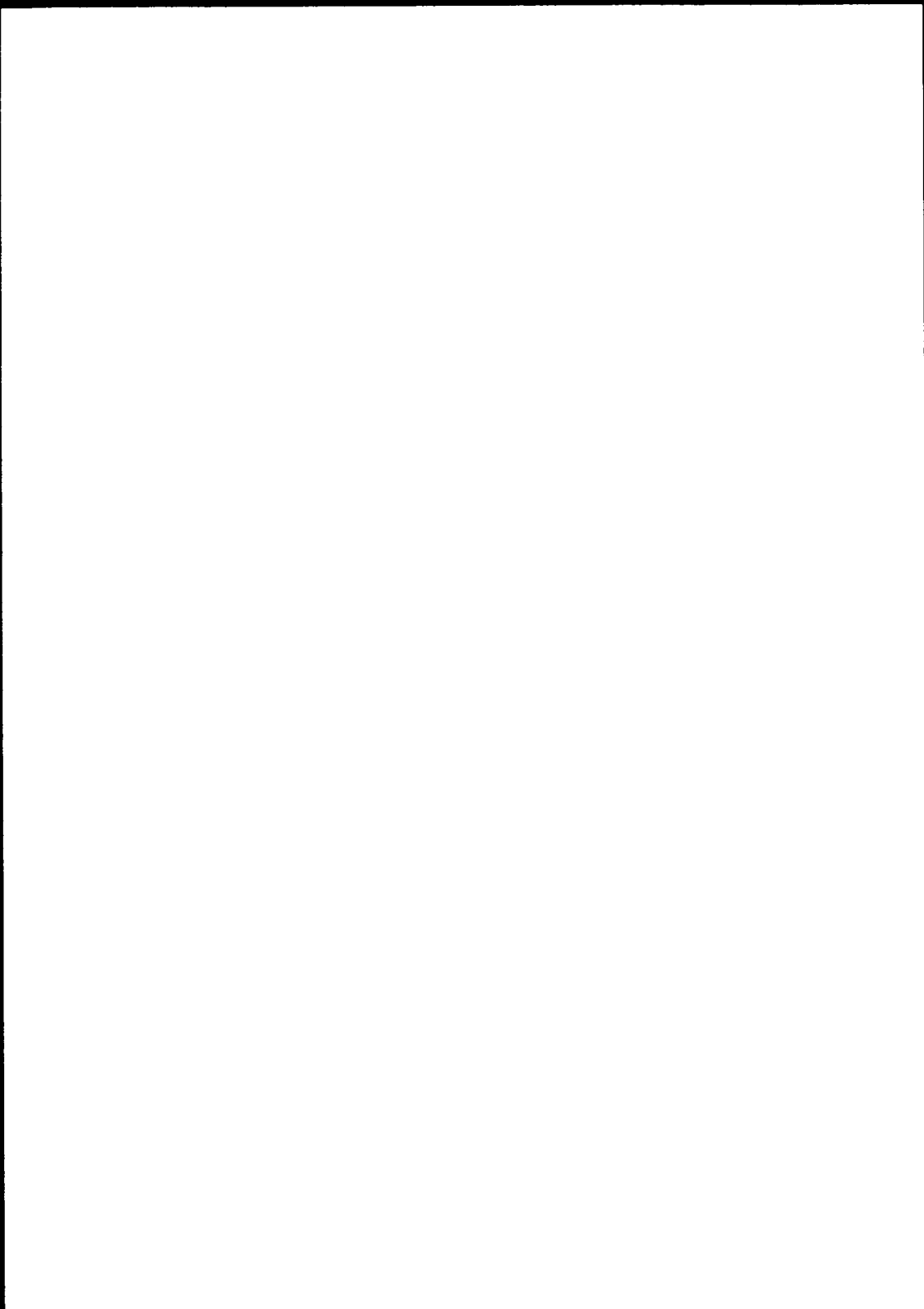
Rettelsesblad nr. 16

1. januar 1989

I Bilag nr. 6 byttes sidene 9/10 og 11/12 med vedliggende nye sider.

Vi viser spesielt til punkt 4.5 om innføring av kredittstopp dersom betalingsfristen overskrides med mer enn 6 uker.

3.2 Avtalemønster

De verbale avtaler skal nyttes som registreringsgrunnlag for overføring av data til avtaleregisteret. Transportavtalene bør derfor legges opp etter et mest mulig ensartet mønster.

I avtalene bør sentrale data for beregning og fakturering komme i denne rekkefølge:

Kundens navn
kundenummer
avtalenummer
gyldighetstid
godsslag og fraktberegning
vilkår, herunder

- betalingsforskrifter
- oppgjørsperioder
- betalingsfrist
- renteberegning.

3.3 Fordeling av avtalen

Den verbale avtalen fordeles slik:

- 2 eksemplarer til Kontrollkontoret
- 1 eksemplar til områdesjefen i driftsområdet i eget distrikt som blir berørt av avtalen. Områdestasjonene fordeler avtalen til de ekspedisjonssteder som har behov for denne
- 1 eksemplar til andre distrikter som blir berørt av avtalen.

Kontrollkontoret må ha den verbale avtalen i komplett stand. Andre mottakere har ikke samme behov og etter vurdering kan priser o.l. tas ut av kopier som sendes til slike mottakere.

Avtalene må være distribuert før de kan tas i bruk.

3.4 Registrering av transportavtalene i avtaleregisteret

Registrering av transportavtalene for ekspressgods i avtaleregisteret skal foretas direkte fra den verbale avtalen. Spesielle avtaleblanketter skal ikke nyttes.

Registrering i avtaleregisteret blir foretatt ved Kontrollkontoret. Senere er det forutsetningen at markedsregionene selv skal legge avtalene inn i systemet.

Markedsregionene vil bli tilstilt gjenpart av det sentrale avtaleregisteret og må føre kontroll med at de enkelte avtaler er riktig registrert i systemet med beregningsregler, priser m.m.

4. FAKTURERINGS- OG BETALINGSRUTINER ETC.

4.1 Oppgjørsperioder

Oppgjørsperiodenes lengde avtales mellom kunden og NSB, og tas inn i transportavtalen. For de fleste transporter skjer oppgjøret to ganger pr. måned. Det må nyttes samme oppgjørsperiode for alle avtaler med den enkelte kunde.

4.2 Fakturering

For alle avtaletransporter blir frakten beregnet sentralt og faktura skrives ut automatisk etter den avtalte oppgjørsperiodens utløp. Kunden vil kunne velge mellom betaling over post- eller bankgiro eller andre betalingsmåter. Av hensyn til den maskinelle kontroll av de innbetalte beløp, bør helst de post- eller bankgiroblanketter som følger nyttes.

4.3 Betalingsfrister

Betalingsfristene som regnes fra fakturadatoen, er 14 dager

4.4 Renteberegning ved forsinket betaling

Ved forsinket betaling beregnes automatisk i systemet 2 % rente pr. påbegynt måned etter betalingsfristens utløp. Rentebeløpet avrundes til nærmeste hele krone. Rentebeløp under kr 100,- beregnes ikke.

4.5 Purring, oversendelse til inkasso, kredittstopp

- 2 uker etter betalingsfristens utløp sendes 1. varsel
- 5 uker etter betalingsfristens utløp sendes siste varsel. Teksten på siste varsel inneholder opplysninger om at kravet vil bli sendt til inkasso dersom beløpet ikke snarest blir innbetalt
- ca. 6 uker etter betalingsfristens utløp kjøres det ut en liste over ubetalte fakturaer. Gjenpart av denne lista sendes markedsregionen som sørger for at ytterligere kreditt til kunden blir stanset og at kunden blir underrettet om dette. Kredittsendinger som allerede er registrert i systemet når kredittstopp innføres, blir fraktberegnet og fakturert sentralt på vanlig måte.
- Etter avtale med markedsregionene sendes utestående beløp til inkasso ca. 8 uker etter betalingsfristens utløp. Beløpene innkasseres av Crediterformforeningen i Norge.

Renteberegning skjer i alle ovennevnte perioder.

4.6 Kontroll av kundens betalingsvaner

For de sendinger som behandles etter det nye systemet for norsk ekspressgods, vil man lett kunne kontrollere kundens

betalingsvaner. Etter ønske fra markedsregionene kan det legges inn en kredittgrense i systemet for den enkelte kunde. Ved overskridelse av denne kredittgrense vil systemet automatisk gi opplysninger om dette slik at nødvendige tiltak kan settes i verk.

Kontrollkontoret vil til enhver tid kunne gi opplysninger til regionene om hva den enkelte kunde skylder NSB. Dersom det viser seg at kunden ikke overholder sine betalingsforpliktelser, vil regionene kunne overveie å endre oppgjørsperiodene i transportavtalene, eventuelt etter at kredittopplysninger om kunden er innhentet.